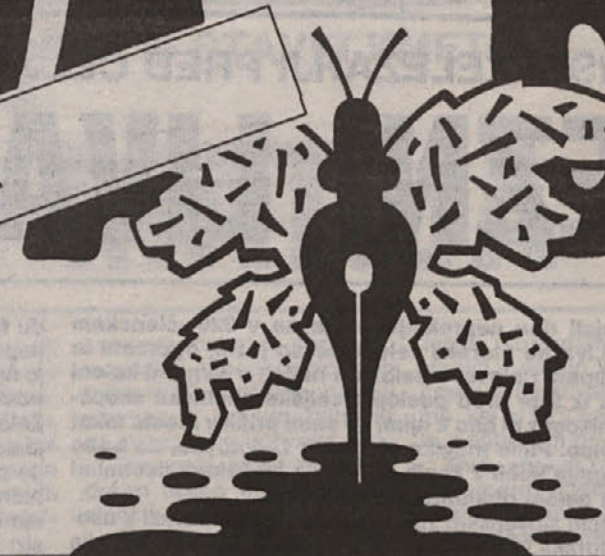

NOVA DOBA

POLETNA

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 240 DIN,
Avstrija 42 ATS, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SFR, ZDA in
Kanada 5 USD, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija
1.200 LIT

Preko poletja izhaja vsako drugo sredo. Lastnik in urednik Janez
Sever. Izdaja PRESE d.o.o. Naslov redakcije PRESE NOVA DOBA,
Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročeni rokopiisov ne vračamo, na
nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 100 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 21. JULIJA 1993 ŠT. 23, 24 LETO XXVII

Ma club

SLOVENIJA:
**BEGUNCI SE GREDO
TURIZEM**

MARIBOR:
**Z UČITELJICO
V NORIŠNICO**

LOŠINJ:
KOMU PLEŠE LATVIJKA

IPC

RAČUNALNIKI
NOTESI
POSBLAGAJNE
PLAČILO NA OBROKE !

061 554-730 063 821-315 int.25 069 31-217

VELENJE:
**PAŠA PAŠIČ IN
MILIJONI**

CELJE:
**HOMOSEKSUALCA PRED
OLTARJEM**

TREBČE:
**Z BERGLO UBIL
PRIJATELJA**

**PRIŽGANE LUČI
VEČJA VARNOST
V PROMETU**

**MAŠA NA TRDINOVEM
VRHU ALI SVETI GERI KOT
AGRESIJA NA REPUBLIKO
SLOVENIJO**

BOGOVI SO NA ZEMLJI

Nedeljska božja služba na Trdinovem vrhu, kakor so poročali slovenski mediji, oziroma na v hrvaški javnosti poznani Sveti Geri, je bila kot nalašč, da se je borih dva tisočaka takšnih in drugačnih vernikov iz Slovenije in Hrvaške ob mastnih pečenih jagenjkah in sparnem pivu šlo prijateljstvo v stilu nekdanjega bratstva in enotnosti. Mitingaštvo na spornem slovensko-hrvaškem ozemlju kot hraber poskus lepljenja obliza na rano meddržavnih in midsosedskih odnosov ali zgrešena romarska pot? Najbrž slednje.

Uradni imenovalec, na katerem se je odvijalo nedeljsko pirovanje, je skupen tako udeležencem z naše kakor tudi hrvaške strani. Gre seveda za katoliškega boga, ki je med drugim zapovedal svojim apostolom širjenje ljubezni med ljudmi, tudi med sovražniki. Je pa sam Kristus vendarle v primeru Trdinovega vrha ali Svete Gere premajhen bog. Na Zemlji, na Hrvaškem, živi namreč večji, ki mu na Kranjskem mali bogovi ne sežejo niti do kolen.

Medtem ko so romarji opazovali bližnjo slovensko stražarnico, so stanovalci slednje lahko ob dobrih ušesih slišali tudi pravopisno hrvaščino iz ust kardinala dr. Franja Kuhariča.

Slednjemu so, seveda, ministrirali slovenski duhovni pastirji.

Pred sakralnim objektom, ki je v nedeljo doživel obnovo izključno zaradi mejnega spora, ne zaradi zgodovinske vrednosti njega samega, so ljudje molili v dobri veri za mir in sožitje obeh narodov. Kako so se zmotili! V zgodovini še najbrž ni bilo primera, da bi bila suverena država napadena na meji z verskim obredom. Za kaj drugega pa lahko označimo pretkano izvedeni shod, predvsem hrvaških vernikov, po iz hrvaške strani na novo napravljeni cesti na ozemlje dveh gospodarjev. Niso bili potrebni tanki, dovolj je bila hrvaška govorica, ki se je slišala, še daleč v globino slovenskega ozemlja. In Slovenci so temu celo ploskali.

Slovenski mali bogovi že predolgo požirajo vse hrvaške žaljivke in neargumentirane napade velikega hrvaškega boga in njegovih angelov. Slednje si je Tudjman našel seveda tudi med farji, ki jim po polstoletni abstinenci še kako godi voditi glavno besedo v »tisučletni državi«.

Dva tisoč nedeljskih romarjev torej upa, da je mogoče med sosednjima državama v prihodnosti imeti, kljub temu, da so sodelovali v rušilnem dejanju proti eni izmed njiju, dobre odnose. Ni rečeno, da res ne bo tako. Seveda samo, če bodo Hrvatje znižali ton.

Franc Furland

NOVA DOBA

Najstarejši zasebni slovenski politično-informativni časopis

Lastnik in glavni urednik Janez Sever
Urejujejo: Franc Furland, Vasja Ocvirk, Ksenija Lekić in LucaS

Celostna podoba: mag. Jože Domjan

Oblikovanje: mag. Mojca Cerjak

Računalniška predloga: dr. Borut Jereb

Tajnica v uredništvu: Cveta Mastnak

Naročnine in prodaja: Miki Radi

Izdaja PRESE d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje

Trženje: SOK d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje, in agencije

Tiska družbeno podjetje DELO – TISK ČASOPISOV IN REVIJ p.o.

Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15,

63000 Celje, tel.: 063/ 441–606 in 441–215,

faks 063/ 25–849 in 26–903

Žiro račun pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455

Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

ŠTORSKI ŽELEZARJI PRED CELJSKO SKUPŠČINO

JEZNI LIVARJI

Devetnajsti dan neprekinjene stavke v 320-članskem kolektivu Livarne štorske železarne so jezni, ogorčeni in docela obupani delavci v delovnih haljah v strnjeni koloni peš krenili iz Štor pred poslopje celjske občinske skupščine. Ker nikogar ni bilo k njim, so sami prišli v mesto iskati svojo pravico. Pičle majske plače ter zagotovilo, da bodo do konca julija imeli v žepih kuverte z junijskimi osebnimi dohodki in delom obljubljenega regresa.

Po sanaciji slovenskih železarn je štorska Livarna ena tistih, ki nikakor ne morejo na zeleno vejo, delavci so do kraja zategnili pasove, pristajajo na minimalne osebne dohodke, že leto dni iz meseca v mesec živijo v negotovosti, od pred pol leta zagotovljene sanaciji še ni nič, pač pa drsijo navzdol. Kljub naročilom in priznani kvaliteti štorskega livarstva, imajo certifikate in dokazila o svoji nesporni kakovosti, ne morejo zaradi pomanjkanja obratnih sredstev za nakup vhodnih materialov izpolnjevati svojih obveznosti, ni dohodka in torej tudi ne denarja za plače v dogovorjenem dnevu v mesecu.

Po skoraj tritedenski stavki je v podjetju zavrelo. Od vodstva celjske občine so zahtevali le tisto, kar jim gre, pošteno plačilo za pošteno opravljeno delo, zahtevali so jasne in glasne odgovore, kakšna usoda jih čaka in ali so res zavrnjena, od vseh pozabljenih brezpravna raja. Poslušajo, da je slovenska povprečna plača 700 DEM, oni bi bili zadovoljni s 300 DEM, vidijo, kako bogatijo in na kako veliki nogi živijo tisti, ki se hranijo iz državne blagajne, čutijo, da menedžerji v koncernu delajo račune mimo njihovih interesov...

Te in še mnogo drugih očitkov so izrekli pred celjsko skupščino in pred njo mirno na vročem soncu čakali, kako se bo iztekel razgovor članov stavkovnega odbora s predsednikom celjske vlade Jožetom Zimškom. Povsem prav jim je dajal in

du štorskih livarjev še enkrat napisali. V občini ne pristajajo na povečevanje brezposelnosti in na ukinjanje znanja. Žalostna resnica namreč je, je dejal Jože Zimšek, da v Celju propadajo proizvodnje finalnih proizvodov, proizvodnje tam, kjer so delavci močnejši svojega poklica. V Celju si ne bi smeli privoščiti nove

dovolil prelivanje denarja znotraj sistema, jeklo je livarjem posodilo potrebnih 18,5 milijona tolarjev za majske plače, dobili so jamstvo za izplačilo junijskih plač in regresa. Razgreti od praznih obljub pa se niso hoteli kar tako vrniti v tovarno. Vztrajali so, da na čelu njihove kolone koraka direktor Boris Marolt

skega, šmarskega in šentjurskega, poslali predsedniku Drnovšku protestno noto, protest pa bodo nanj po shodovarne traktorjev, novega LK Savinje...

V Livarni je koncert Slovenskih železarn izjemoma

in tako simbolično dokaže, da je voljan deliti njihovo usodo.

Foto LucaS

Splošna banka Celje d.d.

OBRTNIKI, Vas zanima, kako si lahko poenostavite plačevanje večjih zneskov?

Poslovanje s čeki je postalo že vsakdanja praksa, vendar ste gotovo tudi sami ugotovili, kako je tekoči račun neprimeren za plačevanje večjih zneskov. Poslovanje z večjimi vsotami gotovine je tudi vse prej kot prijetno. Zato vam ponujamo

CERTIFICIRANI ČEK.

Kaj je certificirani ček?

Certificirani ček je ček, ki se glasi na poljubno visok znesek, v okviru kritja na imetnikovem računu in zanj jamči banka; namenjen torej ni le obrtnikom, ampak vsakemu imetniku tekočega računa.

Kaj je dobro vedeti pri poslovanju s certificiranimi čeki?

- * Postopek vnovčevanja je povsem enak postopku vnovčevanja čekov tekočih računov: predloži se certificirani ček in osebna izkaznica.
- * Certificirani ček nima omejenega roka veljavnosti.
- * Znesek, ki ga plačujemo s certificiranim čekom se lahko poravnava z enim ali več certificiranimi čeki.
- * Certificirani ček je kot plačilno sredstvo mogoče uporabiti povsod kjer se sicer plačuje s čeki.

Kdaj je certificirani ček nepogrešljiv?

Pri plačevanju večjih zneskov, bodisi pri večjih nakupih v trgovini ali storitev večjih vrednostih. Certificirani ček nadomesti zamudno pisanje večjega števila čekov za poravnavo večjih računov.

Vse informacije so vam na voljo pri bančnih uslužbencih. Z veseljem vam bodo razložili in pokazali rokovanje s certificiranimi čeki.

LB SPLOŠNA BANKA CELJE d.d.

ČASOPIS SOON ZA NAŠE BRALCE

Iz uredništva SOON Educational Publications sporočajo našim bralcem, da so vsakemu, ki jim piše, pripravljeni brezplačno pošiljati v enostavni angleščini napisan časopis SOON. V časopisu so življenjske zgodbe ljudi z vsakega sveta, vsebuje odgovore na številne življenjske probleme, kot so skrb, strah, osamljenost. Branje pomaga pri učenju angleščine, kot pomoč ga uporabljajo angleški učitelji.

Pišete lahko na naslov: SOON, Wellington, Dorby DE65 6 BN, England, na dopisnici ali v pismu.

DRŽAVNI SVETNIK EVGEN SAPAČ O STAVKI KMETOV – KDAJ GRE KMETIJA V STEČAJ?
SVETNIŠTVO – IZGUBA ČASA

SODOBNI MATIJA GUBEC

Letošnje vroče poletne dni si bomo med drugim zapomnili tudi po blokadi cest kmetov s traktorji, zaradi katerih so v zaustavljenih tovornjakih sanjale vodo krave, konji, drobnica in mogoče tudi kakšen šofer. Kmetje so s protestom, ki je v tujini, predvsem pri ljubiteljih živali, načel ugled naše države, v glavnem uspehi. Evgena Sapača, državnega svetnika, kmeta in voditelja svojih stavekajočih stanovskih kolegov, smo najprej povprašali, zakaj je najprej »spuntal« premurske kmete?

»Prekmurski kmetje so bili najbolj prizadeti po lanskem suši, poleg tega pa je v Prekmurju še veliko kmečkega prebivalstva, ki je vseskozi zelo prizadeto zaradi mače-

okrnila ugled naše mlade države...

»Javnost bi se morala najprej vprašati, zakaj smo bili prisiljeni iti na ceste. Kmečka zveza je registrirana kot

kompetenc, kot je normalno v ostalih zahodnoevropskih državah. Pri nas ima vse niti v rokah D. Kračun, minister za ekonomiko in razvoj.«

Slovenski kmet prideluje drago hrano in ne plačuje visokih davkov...

»Slovenski kmetje pridelujejo drago hrano zaradi dragih vhodnih surovin — re-produkcijskega materiala. Pod enakimi pogoji kot jih imajo njihovi zahodnoevropski kolegi, so tudi slovenski kmetje sposobni pridelati ravno takšno hrano. So pa pri nas tudi težji naravni pogoji, kot v marsikateri drugi državi. Davek res ni bil visok, so pa bile velike druge socialne dajatve, tako da si zelo malo kmetov lahko za starost privoščijo socialno zaščito.«

Zakaj so propadle kmetijske zadrage in ABC Pomurka?

»Kmetijske zadrage niso propadle, ampak so se morale po sili zakona preoblikovati. Sedaj deluje na področju Prekmurja več manjših zadrug, ki so povezane v Zvezi zadrug. ABC Pomurka je razpadla zaradi neustrezne organiziranosti v novem zakonskem preoblikovanju lastnine. Mislim, da je v svojem času odigrala boljšo vlogo kot tovrstni giganti drugod po Sloveniji.«

Kmetje so kreditne za hlevne vgrajevali v velike stanovanjske hiše. Nikoli jih ni bilo zgrajenih toliko, kot v zadnjih desetih letih...

»Tudi to se je dogajalo. Nedvomno bi morala biti boljša kontrola s strani posojilodajalca. So pa danes še tisti hlevi, ki so bili zgrajeni zaradi napačne kmetijske politike, prazni, kar je seveda velika škoda. V kmetijskih zadrugah oziroma hranilno-kreditnih službah so obstajali posebni skladi za gradnjo stanovanj, iz katerih so se v glavnem črpala sredstva.«

Kmetje imajo mogoče v nekaterih primerih res preveč mehanizacije, tako da danes nimajo denarja niti za popravilo, kaj šele za amortizacijo. So pa kmetje zaslu-

šek v inozemstvu na srečo vlagali v nakup traktorjev in gradnjo stanovanj, kajti vemo, kaj bi se v bankah zgodilo z njihovimi prihranki.«

Med »brezposelnimi«, ki prejemajo nadomestila, je skoraj polovica tistih, ki imajo doma kmetije...

»Hvala Bogu, da je tako. Drugače bi že bili veliki socialni nemiri. Zdaj dosti brez-

moral imeti merila, kdaj gre v stečaj in potem dobiti od družbe podporo za življenje. Šele takrat bomo lahko rekli, da smo kmetje enako-pravni.«

Kolikšno posest imate? Kdo ga obdeluje, če ste ne-nehno v Ljubljani?

»Imamo približno pet hektarjev veliko posestvo, na katerem v glavnem pridelujemo

»V državnem svetu prejemamo svetniki za izgubo časa, oziroma nadomestilo v višini približno 40 tisoč tolarjev in pokrite potne stroške. Moram povedati, da dobivamo vse materiale, ki jih obravnava državni zbor. Če hočeš biti pripravljen za sejo, porabiš precej časa za študiranje gradiva, ki se ga včasih nabere za več kilogramov.«

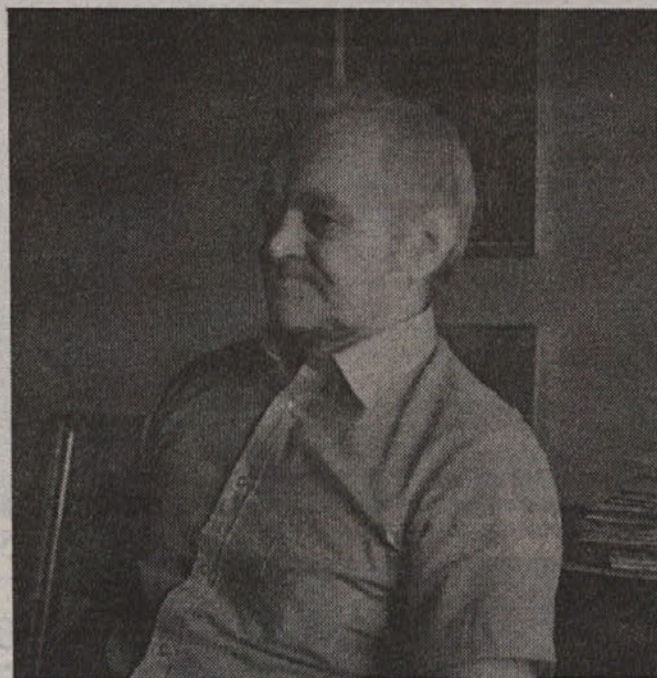
Kakšna zveza je med vami in Podobnikovo stranko?

»Kmečka zveza je najmočnejša zveza v SLS. Iz nje se je SLS tudi razvila. Član kmečke zveze je obenem član SLS in mora v celoti sprejemati njen statut. SLS je najmočnejša opozicijska stranka v Sloveniji in ima edina v svojem programu zajeto celotno reševanje kmetijske problematike. Sam sem član izvršilnega odbora SLS in podpredsednik SKZ.«

Ali strankarske razprtije, zapore cest s traktorji in škandali vodijo v Evropo?

»Mislim, da ne. Tudi drugod se pojavijo razprtije v strankah, na primer v Italiji, vendar tam prizadeti funkcionarji takoj odstopijo. Pri nas pa so več krivi tisti, ki škandale odkrivajo. Mislim, da smo še daleč od Evrope, kajti najprej moramo stvari urediti doma in šele po nekaj letih bomo sposobni vstopiti v Evropo. Če bomo seveda ves čas trdo delali in zato je iluzija geslo »Evropa zdaj«. Pri nas je demokracija mlada in rabimo še nekaj časa, da bomo spoznali, da demokracija ni anarhija. Glede cestne zapore pa samo to, da so tudi drugod po zahodni Evropi stavke legalne in mislim, da bodo tudi v prihodnje sredstvo za doseganje pravic delavcev in ostalih državljanov.«

Tekst in slika Franc Furland

poselnih pridelov na krpici zemlje vsaj nekaj, da mu ni treba vsega kupiti. Tu je ravno vsa tragika prekmurskega človeka, ki se je skozi stoletja oklepal svoje zemlje in je ni zapuščal, čeprav so se mnogi dodatno zaposlili v tovarnah.«

Kmet je preživel vse režime in živi boljše od delavca...

»Kmet je preživel vse režime in osvobajanje zaradi svoje pridnosti, prilagojenosti in skromnosti, nenazadnje zaradi svoje kmečke trme. Da živi kmet boljše od delavca, ne drži. Zelo malo je tistih, ki se ukvarjajo samo s kmetijstvom, in ki dandanes komaj najdejo denar za sprotne nujne potrebe. Redko kateri kmet si lahko privoščiti dopust. Tudi kmet bi

pšenico in koruzo. Imamo še tudi nekaj živine in svinje za svoje potrebe. V množini govorim zato, ker sem lastnik posestva skupaj z ženo, ki je v pokoju, in starim očetom, ki kljub skoraj devetdesetletni letom še vedno prime za delo. Šele zdaj, ko sem ostal doma, sem uvidel, kako malo dohodka prinaša posestvo. Iz skromne svetniške plače moram vlagati vanj, če hočem, da njive ne bodo zapleveljene in traktor usposobljen za delo.«

Kakšno plačo prejemate kot državni svetnik?

Evgen Sapač se je rodil 26. februarja leta 1937 v prekmurski Brezovici kot tretji otrok in prvi sin v skromni kmečki družini. Med drugo svetovno mu ni bilo lahko. Volja do učenja ga je gnala, da je končal takratno nižjo gimnazijo in srednjo kmetijsko šolo. Po odsluženem vojaškem roku se je zaposlil kot vodja živinoreje na Kmetijskem gospodarstvu v Rakičanu. Pozneje je bil upravnik na Kmetijskem posestvu v Lendavi. V Nemčiji je preživel štiri leta. Delal je kot kontrolor v tovarni plemenitega jekla. Po vrnitvi domov je naredil zunanjetrgovinski izpit in se zaposlil v Agrii v Murški Soboti. Ko se je Agria priključila Jeklotehni, je Evgen Sapač delal do leta 1988 kot vodja izvoza. Vsa leta službovanja je delal tudi na svoji kmetiji. To počne tudi sedaj. Kadar ni v Ljubljani.

hovskyega odnosa Drnovškove vlade do kmetijstva. Bližala se je zetek in kot po navadi nismo niti vedeli za ceno pšenice, katere pridelok bo letos mnogo manjši zaradi zgodnje suše. Vemo pa, da se na ceno pšenice veže tudi cena drugih poljščin.«

Zakaj ste šli na ceste in niste stavkali na njivah?

»S tem, ko smo stavkali na mejnih prehodih, smo praktično stavkali tudi na naših njivah. Na mejne prehode smo postavili traktorje zato, ker je vlada vseskozi ignorirala naše upravičene zahteve po ureditvi razmer v kmetijstvu. Ni se zmenila niti za zahtevo državnega zbora, ki je 26. marca zadolžil vlado, da s svojimi ukrepi prispeva vsaj k 80 odstotnemu pokrievanju polnolastnih cen kmetijskih pridelkov. Te so se v zadnjem času pokrivala med šestdesetimi in sedemdesetimi odstotki.«

Del javnosti se je zgražal zaradi stavke kmetov, ki je

sindikat in ima legalno pravico do protesta, če ne more svojih težav rešiti po legalni poti. Naša vlada je imela dovolj časa, da ta protest prepreči, vendar je ostala namerno gluha na vse naše prošnje in upravičene zahteve. Mislim, da protest kmetov ni škodoval naši državi, ampak je razgalil politiko naše vlade do kmečkega vprašanja, kar je bil tudi namen protesta. Lahko bi se poslužili zahodnoevropskega modela, da bi spustili puške v vladne prostore, kar je po mnenju nekaterih modernejši način kmečkega protesta.«

Prekmurci imate »svoje-ga« ministra. Tudi Obal je iz Prekmurja...

»Na žalost sta minister za kmetijstvo dr. Osterc in sekretar g. Obal res Pomurca. V zadnji stavki se nista poseben izkazala, saj sta se v času nje nahajala v Izraelu, po njunem mnenju važnejših opravkih. Sicer pa kmetijsko ministrstvo nima takšnih

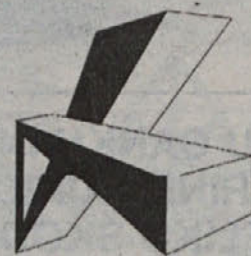
V VELENJU JE ERA KOPLAS ODPRLA VELIK RAZSTAVNO PRODAJNI SALON Z DEKORATIVNIMI IZDELKI – DEKOR BODO IZLOŽBE LEPŠE?

Te dni je Era Koplas v Velenju odprla največji prodajno razstavnico salon z dekorativnimi izdelki v Sloveniji. Dekor meri tristo kvadratnih metrov, namenjen je v prvi vrsti aranžerjem in tudi drugim, ki skrbijo za lepo urejeno notranjost trgovin, blagovnic, gostinskih lokalov in drugih javnih prostorov.

Doslej so slovenski aranžerji vrste izdelkov in okrasja kupovali v tujini, zato so se v Eri Koplas povezali z vodilnimi evropskimi proizvajalci dekorativnih materialov in uredili salon, ki na enem mestu ponuja vse od papirnatega in svilenega cvetja, blaga, lutk, svetil do posebnih aranžerskih delovnih pripomočkov. Uvedli bodo tudi sodoben kataloški način prodaje.

Največji slovenski razstavno prodajni salon z dekorativnimi izdelki v Velenju

Prva zasebna komercialna radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.—14. in 19.—24. ure

107,8 Mhz

TOMAŽ TUŠAR, DIREKTOR PREHODNEGA DOMA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA TUJCE, O SLOVENIJI DRAGIH PRIŠLEKIH

VOZOVNICA V ENO SMER

Zgodi se, zadnje čase prav pogosto, da se v naši državi znajde tujec brez ali z neveljavnimi dokumenti. Dokler administrativnih zadev ne uredijo, zadrži ministrstvo za notranje zadeve takšne osebe v prehodnem domu za tujce. Bivanje na visoki ravni na Celovski v Ljubljani, ki izpolnjuje vse mednarodne konvencije, se pogosto zavleče tudi za par mesecev. Dokler pribežnika ne pospremi s karto v eno smer, pa Republiko Slovenijo kar precej stane. Koliko, smo pobrali prvega moža prehodnega doma za tujce Tomaža Tušarja.

»Dvomesечно bivanje tujca v našem domu oškoduje državo za okroglih 260.000 tolarjev. Ko mu uredimo potne dokumente, ga vrnemo v njegovo državo. Pa tudi to ni poceni. Letalska karta do Moskve stane 50 tisoč tolarjev. Lani smo za razne potne karte tujcev porabili od šest do sedem milijonov tolarjev.«

Od kod prihajajo vaši »gostenci«?

»Največ tujcev brez dovoljenja za bivanje v Republiki Sloveniji prihaja iz držav nekdanjega vzhodnega bloka. Gre za Romune, ki jim Slovenija predstavlja predvsem tranzitno deželo za zahod. Za državljane novih držav na ozemlju nekdanje

Sovjetske zveze in druge, predvsem iz azijskih in arabskih dežel. V domu se znajde vsak tujec, ki je odkrit brez ustreznih dokumentov in tisti, ki jih vračajo Avstriji ter Italijani.«

Tujci torej v prehodnem domu samo čakajo na odhod domov...

»Trudimo se, da s tujimi ambasadami čimprej uredimo potrebne dokumente, ki omogočajo tujčev vrnitev. Postopek, ki naj bi trajal toliko, kolikor bivalna doba v domu — 17 dni, pa se zavleče, ko moramo odkrivati prišlekovo identiteto. Pogosto tujci namerno uničijo svoje dokumente, saj si s tem

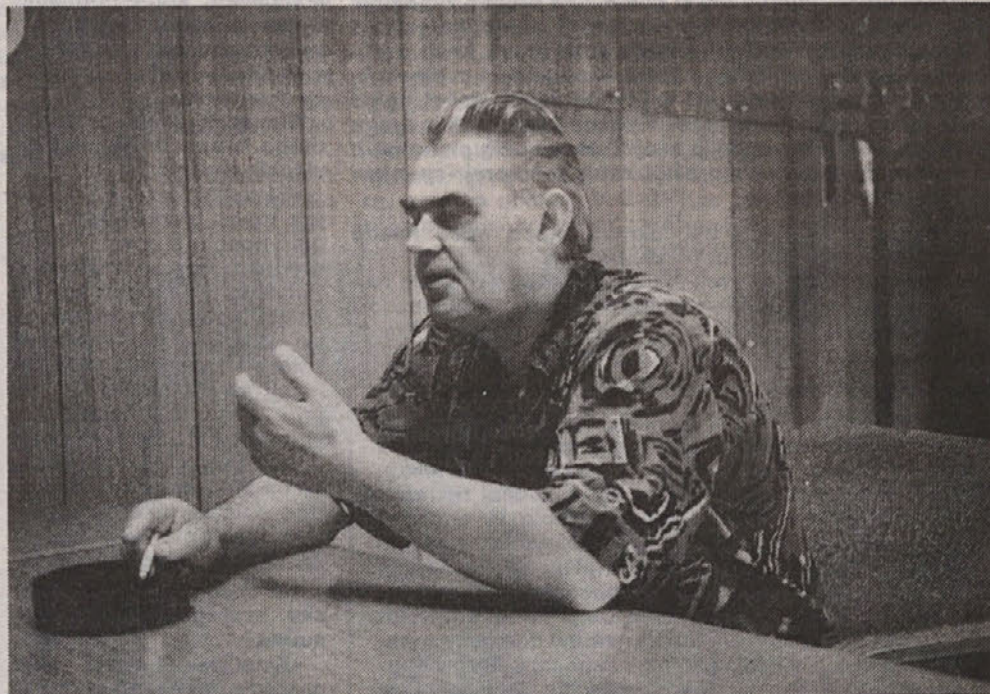
podaljšajo bivanje pri nas. Iskati identiteto nekoga v novoustanovljenih državah bivše Sovjetske zveze je zapleteno opravilo.«

Se pravi, da se tujcem pri nas dobro godi?

»Naš dom je odprtega tipa. Predstavljamo servis Oddelka za tujce Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije, ki je zadolžen za privedbo in odvedbo tujca. Nudimo jim hotelski, komfortni način bivanja in po pravilniku gibanje s sistemom kartic znotraj doma in v okolici. Nikakor nismo zapor, saj tujci niso ničesar obsojeni — enostavno čakajo na vrnitev v svojo državo.

Pričakujete v prihodnosti še več tujcev?

»Po razpadu vzhodnega bloka se njihovo število povečuje. Slovenija služi Romunom, državljanom bivše Sovjetske zveze in ostalim predvsem kot tranzitno območje za pot na zahod. Mnogi se v Sloveniji zavestno pu-

Tomaž Tušar: Prehodni dom za tujce ni zapor

stijo »prijeti«, saj vedo, da bodo nekaj časa živeli lagodno življenje v našem domu, pa še karto do njihovega bivališča bodo dobili brezplačno. Čez nekaj časa pa bodo znova poskusili.«

Zakaj bežijo?

»Zvečine zato, ker cilj njihove poti ni bila Slovenija. To odkrito povedo. Nedavno tega smo imeli večjo skupino tujcev, ki je v domu pustila vso opremo in prtljago ter brez vsega poskusila nadaljevati pot na zahod.«

Italijani in Avstrijci so povsem zaprli mejo s Slovenijo.

»Da. Vse tujce vračajo k nam in se s tem razbremenijo stroškov. Tudi mi bi morali tako ravnati. Avstrijci so denar, ki bi ga morala dati država za bivanje in življenje tujca pri njih, namenili za nagrade ljudem, ki živijo ob meji in policijo obvestijo

o sumljivem neznancu. Italijani imajo na meji vojsko. Tudi naši teritorialci bi lahko bili razmeščeni ob meji in s tem vsakodnevno pridobivali izkušnje, ne pa da so po vojašnicah, kot v hotelih.

Kaj pa begunci iz nekdanjih jugoslovanskih republik?

»Največ jih je z območja BiH. Po mednarodni konvenciji le teh ne smemo vračati, ker gre za ozemlje, kjer divja vojna. Toda tudi tu je prisotno nešteto zlorab. Gre za tiste državljane nekdanje Jugoslavije, ki so si in še poskušajo pridobiti naše državljanstvo. Ker so nekoč delali v Sloveniji, imajo pri nas kakšnega sorodnika, ali pa jim naša država predstavlja večjo socialno varnost. Dejstvo je, da ima zaradi težav z vseh vrst beguncem sosednja Hrvaška na široko odprta vrata v Slovenijo, mi pa beguncem njej ne moremo vračati, ker je uradno v vojni.«

Zakaj je toliko žalostnih usod prebežnikov?

»Gre za velike človeške stiske. Mnogo je primerov, ko ti nesrečneži nasadejo obljubam barab, doma vse razprodajo, posredniki jim poberejo večino denarja in jih prepušajo žalostni usodi. Odkrili smo nekaj tovrstnih »kanalov«. Gre za mednarodne dobro organizirane tolpe, ki delujejo pod okriljem različnih agencij.«

In kaj s povratniki?

»Nekateri bivajo pri nas že več mesecev. Izkoristijo možnost in ob prihodu v drugo državo izjavijo, da tam sploh nečje živeti, denimo Albanci s Kosova, ki jih pošiljamo v Albanijo. In so z naslednjim ali celo istim letalom nazaj na Brionih...«

Tekst in sliki Franc Furland

Pred domom na Celovski

SOJENJE JOŽETU CANKU IN ALEKSANDRU KONSTANDINOVU, OSUMLJENIMA TRPINČENJA MARINE MURIČ, PRELOŽENO ZA NEDOLOČEN ČAS — CANK: NOVINARJI STE MI NAPRAVILI VELIKO ŠKODE, NEKDO BO ZA TO PLAČAL!

JE LATVIJKA NA MALEM LOŠINJU?

Sodna razprava zoper Jožeta Canka in Aleksandra Konstandinova, osumljenih trpinčenja in spolnega izkoriščanja mlade Latvijke Marine Murič, prejšnjega torka na velenjskem sodišču, je bila kmalu končana. V petnajstih minutah je sodnik Darko Repenšek ugotovil, da se ni odzvala priča — Marina, niti ni bilo na svetlo zagovornikov obtoženih. Po scenariju, je po tistem, ko je lepa Latvijka izhlapela, za osumljena bilo pač najboljše, če se ne pojavi niti njuna advokata. Tako sta lahko mladeniča z zatožne klopi mirno odšla na prostost, saj se jima ni potrebno zagovarjati. Kdaj se bosta, bomo najbrž dolgo čakali. Razprava je namreč preložena za nedoločen čas.

Advokatov in priče ni bilo

Najbolj sumljiva stvar, ki napeljuje na čisti konstrukt zavlačevanja sojenja, je neudeležba advokatov. Slednja sta baje na dopustu. Kot, da že prej, ko sta sprejemala nalogo, nista vedela, kdaj bo razprava. Jože Cank in Aleksander Konstandinov sta lah-

ko več kot zadovoljna, saj dela čas v njuno korist.

V vsakem primeru bi bili krivični, če bi ju obsojali vnaprej, saj tudi v tem primeru obstaja kakšen če. Pa vendar so tiste rane od goreče cigarete na Marininih oblilih, ki jih je pokazala v prehodnem domu za tujce, najbrž prave. Ali pa Latvijka ni pri pameti.

Kakorkoli že, v uredništvu Nove dobe smo Canku ponudili roko z namenom, da prikažemo javnosti tudi njegovo stran medalje. Pa jo je po prvi privolitvi zavrgel. Ni ga bilo na dogovorjeni sestanek v hotelu Merx.

Tudi po velenjskem »sojenju« se je obema junakoma sila mudilo. Jože Cank je bil, ob vnovičnem predlogu za pogovor, sila odbijajoč. Ne da bi pojasnil, zakaj ga ni bilo na prvi sestanek s sedmo sila, je raje zagrozil: »Novinarji ste mi naredili veliko škodo. Nekdo bo za to plačal! Niste novinarji za dajanje obsodbe, to nalogo ima sodišče.« Pa mu, Canku, ne bi bilo potrebno besneti, saj bi lahko že zdavnaj prišel v javnost s svojo resnico, ki

mu gotovo ne bi škodovala. Pa ne, raje se je ob prvem odpiranju vrat na Ostrožnem delal, kot da samega sebe sploh ne pozna.

Kje je Marina?

Nekateri vidijo Marino po izginotju iz prehodnega doma za tujce že v krsti, če ne kar brez nje pokopano. Je pa dosti bolj sprejemljiva varianta, da je Marina živa in zdrava nekje, kjer ne bo mogla škodovati osumljenima. Da je prišla tja pa naj bi ji najverjetneje pomagala prav onadva. Ker je Marine zmanjkalo prav tistega dne, ko so njene kolegice iz ljubljanskega hotela Ilirija odšle na Mali Lošinj, se kar sama od sebe ponuja možnost, da je odšla z njimi. Obstaja le tehnični

problem, ker je Latvijka brez dokumentov, med Malim Lošinjem in Ljubljano pa je vendarle državna meja. Formalnosti na meji bi se dalo zaobiti, če bi Marina na Mali Lošinj odplula na Cankovi luksuzni jahti, ki jo je bilo opaziti na slovenski obali. Ker je bil Jože Cank na obravnavi v Velenju lepo zagorel, bi ga bilo smiselno pobarati, kakšno je vreme na Malem Lošinju.

Na tem otoku ima trenutno edini privatni nočni klub Moris Ercegovič. V zadevi, ki je blizu hotela Aurora, baje trenutno plešejo tri Ukrajinke, oziroma Rusinje. To je bilo mogoče izvedeti od Antea Ercegoviča, brata lastnika nočnega kluba. Ante je bil prepričan, da je ena izmed

lepih plesalk ravno Marina Murič. Ko pa opoldne zvemo iz telefonskega razgovora z Morisovo ženo Mirjano, da med plesalkami ni nobene Marine, in da nosi svak Ante slušni aparat, se spomnimo, da človek sliši samo takrat, kadar hoče slišati. Od dogovorjenega večernega razgovora z eno izmed plesalk, ki so bile podnevi na plaži, pa spet ni bilo nič, saj je bila »isključena pretplatniška veza.«

Vse kaže, da na Ostrožnem v kleti vendarle ni bilo tako hudo, kot se je govorilo v začetku zgodbe o Marini. Je res šlo za njeno neuslišano ljubezen do lastnika Rockya?

Anci Solan

ROGAŠKA: NOVA POLNILNA LINIJA IN BREZALKOHOLNA CALA COLA

TRI LITRE ZA VSAKEGA SLOVENCA

»Koncept Zdravilišča Rogaška ni množični turizem, ni nadomeščanje počitnic na morju, pač pa na podlagi znanosti krepitev zdravja gostov, zagotovitev pomirjenja v tem stresnem času, učenje zdravega življenja z veliko športa, kulture in zdrave zabave. Rogaška doktrina je zdravje in preventiva, čeprav v zdravilišču uspešno okrevajo tudi resni bolniki,« pravi Božo Kolar, podpredsednik holdinga in do letošnje pomladi direktor Rogaških vrelcev.

»Gotovo drži, da v preteklosti nismo mogli razvijati kopališkega turizma — toplotic, ker nismo imeli termalne vode. Z umetno ogrevano vodo ne more nobeno kopališče posloovati pozitivno. Šele zdaj, ko smo našli termalni vrelce, se odpirajo tudi te možnosti, ki jih bomo zanesljivo delno izkoristili že v tekočem letu.«

Domače plastenke za pijačo

Ni ga najbrže Slovenca, pa tudi marsikatero tujca, ki še ni slišal za Rogaško Slatino. Ime že skoraj sto let starega mondenega zdravilišča, ki ga nosijo tudi mnoge pijače — proizvodi Polnilnice mineralne vode Rogaška Slatina, najprej asociira na — zdravje. Takšne karakteristike ima tudi povsem nova blagovna znamka Cala Cola,

Andrej Bele, direktor Polnilnice mineralne vode

nizkokalorična pijača s cola okusom.

Junija so v Polnilnici mineralne vode izročili namenu novo, sodobno polnilno linijo za polnjenje v PET emba-

lažo. Tako danes potrošnikom nudijo zdrave proizvode v embalaži, ki so jo do pred nekega časa lahko opazovali samo na policah tujih, zahodnjaških trgovin.

V nova oblačila so najprej odeli visokokalorične pijače italijanskega proizvajalca Peralpi iz Bergama, ki jih je tržišče dobro sprejelo. Na domačih policah lahko tako danes izbiramo v plastenkah tudi pijače Tempel, Trimvit in Cala Colo, osvežilno dietetično brezalkoholno pijačo iz rastlinskih ekstraktov. Ker je slednja zelo dobra, se ni potrebno bati, da bo nje plastenka prezgodaj prazna, saj »drži« kar liter in pol.

Narava je radodarna

»Reorganizacija podjetja je bila potrebna, da bi na ta način ugotovili zdrave dele našega sistema. Prepričan pa sem, da lahko pride do ponovne združitve, ko bo pokazal čas. Trenutno je najbi-stvenejša razrešitev problema dezinvestiranje. Bilo bi napačno, če bi se zapirali v svoje okvire, misleč, da sugestije od zunaj niso potrebne,« meni Andrej Bele, direk-

tor Polnilnice mineralne vode.

Božo Kolar, dosednji direktor delniške družbe Rogaški vrelci, ki je v podjetju že dve desetletji, je danes predsednik upravnega odbora in podpredsednik holdinga.

»Po tistem, ko smo v Rogaški Slatini pred kratkim odkrili termalno vodo, bo zdravilišče vlagalo še v baze in spremljajoče objekte ter s tem razširilo ponudbo.

Strokovnjaki trdijo, da je rogaška termalna voda po-

dobna tisti v enako znanem češkem zdravilišču Karlovih Varih. Če to drži, potem je bila narava Rogaški spet radodarna. Na nas je zdaj, da to prednost izkoristimo,« zaključuje Božo Kolar.

Ancl Solan

Prve litre je natočila Jožica Puhar, ministrica

ALI BO ZARADI MALOMARNOSTI NAŠEGA MINISTRSTVA PRVI POSKUS PRIDELAVE SLOVENSKE PŠENICE NA MADŽARSKI ZEMLJI PROPADEL — KMETJE S POŽETO PŠENICO ČAKAJO NA MADŽARSKI MEJI

MINISTER PRESPAL ŽETEV

Šest slovenskih kmetov se je v dogovoru z našo in madžarsko vlado lotilo pionirske pridelave slovenske pšenice na madžarski zemlji. Pšenica je na okrog 330 hektarjih dozorela, vendar je kmetje niso upali požeti, ker naša država z Madžari ni sklenila dogovorjenih meddržavnih pogodb o brezcarinskem prevozu na Madžarskem pridelane pšenice. Da pridelek ne bi propadel, po približni oceni bi naj šlo za okrog 2.000 ton, so kmetje na lastno pest minulo nedeljo začeli z žetvijo.

Ko afere nadomeščajo kruh

Lansko jesen so takratni predstavniki naše vlade skupaj z občinsko vlado v Lendavi in predstavniki madžarske vlade uresničili pobudo o ponovnem aktiviranju madžarske zemlje, ki zaradi dvolastništva dobri poznavalci madžarskih razmer, so z idejo ogreli takratne predstavnike naše vlade, sledili so uspešni pogovori in dogovori, bilo je sprejeto precizno besedilo o načinu pridelave, prestopov meje, prevozu semen in zaščitnih sredstev, goriva in pridelka. Za najem madžarske zemlje se je odločilo šest kmetov, štirje iz lendavske in dva iz ljutomerske občine. V najem pa so vzeli skoraj 340 hektarov zapuščenih njiv v madžarski občini Lenti, ki meji z lendavsko občino in je preko mejnega prehoda na Pincan, na »dosegu roke«.

Naši kmetovalci so pozno jeseni začeli s setvijo pšeni-

ce in zatem koruze ter sladkorne pese. S kulturami, ki bi naj navzlic nepoznavanju madžarske zemlje in klime že v začetku dale spodbudne pridelke. Pšenica je lepo rasla, v domovini pa sta še hitreje naraščala strankarska nestrpnost in nezadovoljstvo s tedanjo vlado, ki se je končno morala posloviti.

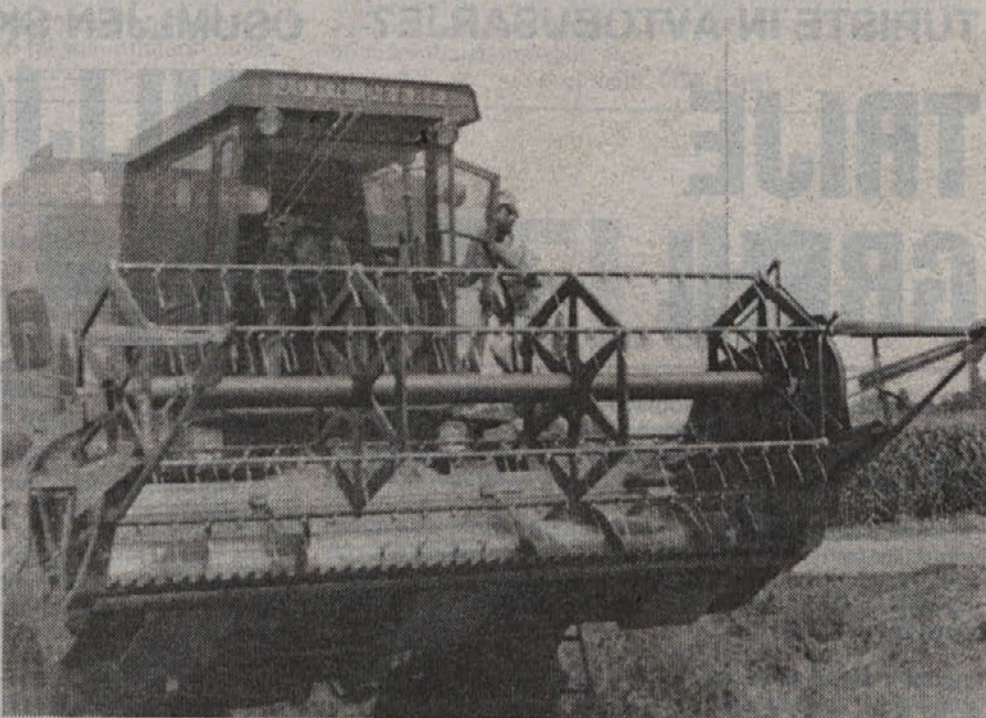
Kot je znano, se tudi danes stranke in vlada več ubadajo z raznimi aferami, med temi je najaktivnejša prav Podobnikova stranka, kot pa s teža-

vami svojega člansiva in vlada s problemi svojih vernih podanikov. Drugače si je namreč težko razložiti malomarnost, da predstavniki vlade, če že minister Osterc nima časa, v vsem tem času niso protokolirali z Madžari dogovorjenih okoliščin v zvezi z žetvijo in spravilom na madžarskem pridelane slovenske pšenice.

Drag kruh, slaba vlada

Medtem so naša ministrstva pridno tiskala zakone. Eden teh je, da kmetje ob sobotah in nedeljah, dan pred in na sam praznik ne smejo s traktorji in drugimi kmetijskimi stroji na vse — ceste. Drugi je ta, da je prehod v Pinci odprt samo od jutra do večera, prevoz naokoli čez dolgovaški prehod pa se s tem podaljša za več kot 50 kilometrov. Ker naše ministrstvo iz njemu znanih razlogov ni z Madžari uzaknilo omenjenih dogovorov, kmetje s pridelkom najverjetneje ne bodo smeli mimo, kot je bilo dogovorjeno, več kilometrov dolgih kolon tovornih vozil pred dolgovaškim mejnim prehodom. In tako je krog zaključen.

V pogovoru s prizadetimi kmetovalci, ki nemočno ho-

dijo na madžarsko stran gledati zrelo pšenico, smo izvedeli, da so na robu obupa. Kako tudi ne, saj ne gre samo za sramoto na samem začetku dobro zastavljene akcije za večji pridelek krušnih žit in drugih, doma primanjkujočih poljščin, gre za izgubo na sto tisoče mark denarja. Kdo bo kmetom povrnil

najemnine, vrednost semen in zaščitnih sredstev, vloženo delo?

Kmetje so akcijo zvečine gradili na kreditih, stroški po hektaru na Madžarskem obdelovane zemlje pa presega-jo tisoč mark. In kaj zdaj? Mar si bomo res privoščili poleg sramote še razkošje, da na strnišču pustimo vsaj dva tisoč ton pšenice samo zaradi malomarnosti nekaterih naših ministrstev? Vse krivde namreč ne gre valiti samo na naše skrupulano laborantsko ministrstvo za kmetijstvo, ki mu je več strankarski prestiž kot dejansko reševanje perečih problemov z našo prehrano,

temveč tudi na ministrstvo za zunanje zadeve, katerega predstavniki in gospod minister sam so pozabili na našo pšenico na Madžarskem. Na kruh, ki ga oni v velikem kosu doma jedo. Očitno ti novopečeni gospodje živijo v starem prepričanju, da je in bo pšenica cenejša, če se po njo peljejo z velikimi dnevniki in provizijami v — Ameriko. Naš kmet pa je že tako vsega navajen in mora biti tudi v svoji državi na vse pripravljen.

Avstriji so namreč svojo pšenico že poželi in doma spravili v silose.

Janez Sever

Pred dnevi, ko je začela zoreti pšenica, so organizatorji »velikega kmečkega punta« na Goričkem pripravili srečanje svojih in drugih strankarskih veljakov, da bi se na koncu z vlado pomerili v — žogobrcu. Na pšenico se niso spomnili, na rakete proti toči tudi ne. Oboji so kot Brzi Gonzales odšli, od koder so prišli.

PEJO PAŠIĆ, DIREKTOR PODJETJA IMEKS VELENJE, JE OSUMLJEN VELIKE GOLJUFIJE – VPLETEN NAJ BI BIL TUDI ILIJA SIROVINA, AKTER AFERE SLOVIN – V OVADBI STOJI, DA JE PETERO PODJETIJ OSTALO BREZ PLAČILA

ŠPANSKE HLAČE NAMESTO DENARJA

Pejo Pašić, direktor zasebnega podjetja Imeks Velenje, naj bi z namenom, da bi sebi in solastnikom podjetja pridobil premoženjsko korist, napravil z lažnim prikazovanjem plačilne (ne) sposobnosti svoje firme v zmotno vodilne petih slovenskih podjetjih. Gorenje Commerce, sedaj Gorenje GA, Gorenje MGA Nazarje, ERA Velenje, Iskra ERO d. o. o. iz Kranja in SIP Šempeter so mu v prvi polovici leta 1991 dobavili večje količine proizvodov, za katera nije niso dobila plačila. Možna goljufija se lahko v slovenskih tolarjih predstavi z natančno številko 14.572.199,29. Brez pripadajočih obresti, seveda.

Začetek iz nič

Po tistem, ko so Pejo Pašić, Franjo Kolenc, Ivan Blaznik in Stane Majhen leta 1990 ustanovili zasebno podjetje Imeks Velenje, je slednje začelo poslovati brez kakšnega večjega kapitalskega vložka. Firma, ki jo je pomladi 1991. leta zapustil solastnik Stane Majhen, naj bi se že od samega začetka ukvarjala zgolj z veleprodajnimi posli, pri čemer je skrbela, da so njeni dobavitelji pristajali na daljši plačilni rok. Sprva so menda poslovati solidno in svojim dobaviteljem plačevali v dogovorjenih rokih. Organi pregona so ugotovili, da je imel v podjetju, ki je ustvarjalo lažen vtis, da gre za solidno, plačilno sposobno firmo, v rokah vse vajeti direktor Pejo Pašić, ostali pa so zgolj izvrševali njegove direktive.

Imeks Velenje je doživel prvo blokado predlanskega

22. aprila. (Letošnjega 4. marca je bila vredna 12.500.000 tolarjev.) Takrat naj bi direktor podjetja Kreis AG Basel, preko zagrebškega predstavnika Ilija Sirovine, ki se ga spominjamo iz afeze Slovin, namesto plačila svojih obveznosti Imeksu ponudil Pašiću plačilo v privatnih avtomobilih, zanj in njegove sodelavce. Tako so ba je 23. aprila 1991. leta odpotovali Pašić, Hlastec in Kolenc v spremstvu Sirovinega zaupnika Živojina Krajišnika — Žika v Muenchen, kjer so si v trgovini Mahag & Co volili vsak svoj avtomobil. Naslednjega dne naj bi podjetje Kreis Basel pri Bavarski banki v Muenchenu račun za štiri osebne avtomobile znamke Audi 80 v višini 144.173 DEM tudi poravnalo.

Audi 80 ni za—nič!

Po petih dneh je menda

ista posadka, okrepljena s hrvaškimi državljani in nosilcem obrtne dejavnosti na Hrvaškem Franjom Bračićem, sicer stanujočim v Velenju, spet odpotovala v bavarsko prestolnico in »dvignila« avtomobile. Bračić naj bi poskrbel, da so lastniki Imeksa avtomobile uvozili v Republiko Hrvaško na njegovo ime, nakar jim jih je fiktivno prodal. Za vozilom, ki ga je iz Muenchna odpeljal Živojin Krajišnik, sedaj državljani tako imenovane Republike Srbske, pa se je že takoj izgubila vsaka sled.

Pašić je ba je kljub plačilni nesposobnosti zablokirane Imeksa in kljub temu, da kupci iz območja Hrvaške, Srbije in BiH niso plačevali že dobavljenega blaga, pri oškodovanih podjetjih še na-

prej naročal nove pošiljke. Da je šlo za dobro organizirano goljufijo, kaže tudi to, da je Pašić, ko je ostal sam v podjetju, vložil predlog za izvršbo zoper podjetje Kreis Basel, Predstavništvo Zagreb, čeprav mu je bilo dobro znano, da je v hrvaški metropoli le fiktivni sedež podjetja — pisarna, vse blago in finance pa so v Banja Luki, kamor je vedno spremljal blago, in v Baslu, ugotavljajo organi pregona. Tako tudi sklep zagrebškega sodišča nima nobene veljave, saj na območju Banja Luke ni izvršljiv.

Za direktorja je boljše, če ni za podjetje — nič

Inšpekcija SDK naj bi

v Imeksu odkrila, da Pašić v podjetju ni poskrbel za ustrezno evidenco, ki bi za-

sto denarja plačilo z raznim nekonkurenčnim blagom. Španskih hlače in kvazizlatni-

Imeks naj bi oškodoval (brez obresti):

Gorenje Commerce za 6.488.071,80 SIT
Ero Velenje za 1.969.237,70 SIT
MGA Nazarje za 4.925.224,40 SIT
Iskra Ero d. o. o. za 659.612,80 SIT
SIP Šempeter za 529.052,50 SIT

gotavljala vpogled v stanje in gibanje blaga.

Preiskovalci sumijo, da je Pašić načrtno skrbel za plačilno nesposobnost svojega podjetja in prekanaliziranje njemu pripadajočega denarja drugam, kjer bi lažje uveljavil finančne zahteve kot zasebnik in ne kot direktor Imeksa, kar potrjuje dopis, ki ga je poslal v zvezi izvršbe zoper Kreis sodniku Branimirju Majanoviču na Okrožno gospodarsko sodišče v Zagrebu. V pismu je menda navedel, da se ne strinja, da bi dolžnik kakršenkoli izterjani znesek nakazal na rezidenčni račun, temveč naj izterjano nakažejo na žiro račun podjetja STRVM Zagreb. Je pa lastnica tega zagrebškega podjetja Dragica Filipčić, ba je sestra Pašićevega prijatelja.

Kjer ni nič, še vojska ne vzame

Pašić je menda neučakanim upnikom ponujal name-

ne seveda nihče ni hotel sprejeti, kar pa je bil Pašiću dober izgovor, da je lahko odgovornost za nedokončane posle prevail na upnike. Gorenju Commerce in Eri Velenje naj bi ponudil bianco obračunski ček, za katerega plačilo je bil zavezan Jumel iz Beograda. Era ga je poskušala vnovčiti preko svojega podjetja v Subotici. Neuspešno, saj naj bi bil Jumel insolventen. Podobno se je godilo Gorenju Commerce.

Gorenje in Era iz Velenja sta zoper Imeks in vse lastnike za spregled pravne osebnosti in povrnitev škode vložili skupno tožbo. Ostala ogoljufana podjetja so vložila predloge za izvršbo na podlagi verodostojnih listin. Oboji pa za uspeh nimajo realnih možnosti, saj podjetje Imeks razen ustanovitvene vloge praktično nima premoženja.

O. P.

JE BOŠTJAN PODPLATAN, LASTNIK TURISTIČNE AGENCIJE PALČEK V CELJU, OGOLJUFAL TURISTE IN AVTOBUSARJE?

TRIJE GREHI

Na celjskem temeljnem sodišču teče kazenski postopek zoper lastnika turistične agencije Palček iz Celja. Obtožnica bremeni Boštjana Podplatana za več goljufij, na škodo uporabnikov njegovih uslug in avtobusnih podjetij.

Boštjan Podplatan naj bi v zadnjih treh mesecih leta 1990 pri Certusovi turistični agenciji na Ptuj naročil avtobusne prevoze v Pariz, Frankfurt in na Madžarsko. Lastnik Palčka pa je vožnje avtobusov, ki so trajale vse do takratnega Novega leta, ba je pozabil plačati.

Dolgega nosu so zaradi Palčka ba je ostali tudi v koprskem Slavniku. Boštjan Podplatan naj bi za prvomajске praznike 1991. leta za izlet v lloret v Španiji najel pri Slavniku tri avtobuse. Je pa v Koper, kot so ugotovili organi pregona, Palček nakazal samo 50.000 takratnih dinarjev, na 70 tisočakov pa kar pozabil.

Palček je menda zatajil tudi, ko se je predlani namenil organizirati izlet v Španijo in Amsterdam. Takrat je Podplatan sklenil pogodbo o sodelovanju s Turistično agencijo Columbus. Na podlagi dogovora je slednja razpisa-

la ponudbo Turistične agencije Palček za sedemdnevne in petdnevne maturantske izlete v Španijo in Amsterdam. Odzvali so se maturanti I. in III. mariborske gimnazije. Columbus je, kot je razvidno iz dokumentacije, na Palčkov žiro račun denar sproti nakazovala.

Prvi trije avtobusi veselih maturantov so se 28. avgusta 1991. leta res odpeljali proti Lloret del Mar v Španiji. Z njimi je odpotoval tudi lastnik Palčka. Je pa mladostnike na cilju čakalo presenečenje, saj so imeli od Palčka plačan samo aranžma za prvi dan. Ker menda drugega jutra ni bilo mogoče Boštjana Podplatana najti niti z žepno svetilko, je morala Turistična agencija Columbus plačati ponovno vse stroške aranžmana.

Več kot dobra reklama za podjetje, ki nosi tako nedolžno ime.

A. S.

SO V GLINU PROTIPRAVNO RAVNALI S POSLOVNIMI IN PROIZVODNIMI PROSTORI — BIVŠI DIREKTOR JANEZ ŽIVKO OSUMLJEN SKLEPANJA ŠKODLJIVE POGODBE

MILIJONSKI PODPIS

Janez Živko naj bi kot predstavnik oziroma direktor Gorenje Glin d. o. o. Nazarje sklenil pogodbo za v najem dane poslovne in proizvodne prostore ter osnovna sredstva z novo firmo Glin Pohištvo. V slednji je bila namreč obračunana nižja najemnina, kot so znašali dejanski stroški, povezani z obstojem osnovnih sredstev pri firmi ustanoviteljici. Živko naj bi s svojim podpisom povzročil Gorenju Glin večjo premoženjsko škodo.

Gorenje Glin d. o. o. Nazarje je v predlanskem novembru ustanovila hčerovsko firmo Glin Pohištvo d. o. o. 1. marca 1992 je bila podpisana pogodba, s katero so bili novi firmi dani v najem proizvodni prostori in osnovna sredstva, ki so se še vedno evidentirala pri matični firmi. Da je najemnina zanje nižja od dejanskih stroškov, je bilo ugotovljeno s primerjavo dejansko nastalih stroškov — zavarovalnih premij, revalorizacije in amortizacije, ki bre-

menijo matično podjetje. Šlo naj bi za skoraj polčetrni milijon tolarjev, ki jih matična firma za najemnino od aprila do septembra 1992. leta ni dobila.

Organi pregona so menja, da je bil Janez Živko nedvomno seznanjen tudi s stroški, ki so bili povezani z osnovnimi sredstvi pri matični firmi, vendar je kljub temu podpisal pogodbo. So pa po Živkovem odhodu v novem vodstvu »starega« podjetja vso zadevo odkrili in

Glinu Pohištvo napisali nov račun. To pa ne pomeni, da bivšemu direktorju ne bo potrebno na sodnji odgovarjati za svoj podpis.

A. S.

fotostudio

OLYMPUS

Igor Rosina

Vodnikova 7 * 63000 Celje * ☎ 063/29-139

OB LJUBLJANSKI CESTI (PRI MARKETU SONČEK) SMO ODPRLI NOV FOTO-STUDIO IN TRGOVINO S FOTOMATERIALOM, KJER VAM NUDIMO IZDELAVO VSEH VRST BARVNIH IN ČRNO-BELIH FOTOGRAFIJ VSEH DIMENZIJ. POLEG TEGA SE PRI NAS LAHKO FOTOGRAFIRATE ZA VSE DOKUMENTE ALI SVEČANE TRENUTKE. NUDIMO VAM TUDI FOTOGRAFIJO NA TERENU IN REKLAMNO FOTOGRAFIJO.

IMETNIKI Diamond KARTIC IMAJO 10% POKLON!

POKLIČITE NAS NA TELEFON 063/29-139 ALI SE OGLASITE V FOTOSTUDIO OLYMPUS!

Božo Berk
FOTO ATELJE

63000 Celje, Na Okopih 2c, ☎ 063/25-889

ŠKANDAL V MARIBORSKI BOLNIŠNICI: KAKO SO OSEMDESETLETNI UČITELJICI NEŽIKI CAFUTI NA POHORSKEM DVORU "OPERIRALI" SIVO MRENO

NAMESTO SVETLOBE — NORIŠNICA

Če si ljubitelj dobre kapljice, ne pomeni, da slabo vidiš — vsaj, ko si slučajno trezen. Bolne oči, seveda, niso nujna posledica ljubezni do dobre kapljice. Alkoholizmu in starostni očesni sivi mreni je skupno le to, da nastaneta postopoma in ju je potrebno zdraviti. Mreno odstranimo z operacijo, alkoholizem pa z voljo, čeprav nekakšni Rugljevi zapriseženci prisegajo na rusko metodo prisile in kolektivnega ustrahovanja.

Nikjer pa se še niso lotevali operacije očes v psihiatrični bolnišnici, niti so alkoholike odvajali od pitja na okulističnih oddelkih. Se je pa v Mariboru baje dogodilo, da so osemdesetletno ženo, sto odstotno abstinenco, po tistem ko je prišla na operacijo očesa, »obtožili« alkoholizma in jo poslali na Pohorski dvor.

Pri zdravniku po petintridesetih letih

Zamislite si, kako se je počutila upokojena učiteljica Nežika Cafuta, ki že petintrideset let ni rabila zdravniške pomoči, ko se je znašla v specifičnem okolju psihiatrične bolnišnice Pohorski dvor. Pa nedvomno ne bi bila nikoli na tem čudnem mestu, če ji ne bi zagodla siva mreža, ki ji je pokrila oko v tolikšni meri, da ni mogla več vzeti knjige v roke. Šele na prigovarjanje domačih se je vendarle odločila za operacijo.

Ko so Nežiko pospremili z napotnico na očesni oddelk mariborske bolnišnice, je na koledarju veljal zapis 6. julij. Ob osmi uri zjutraj so

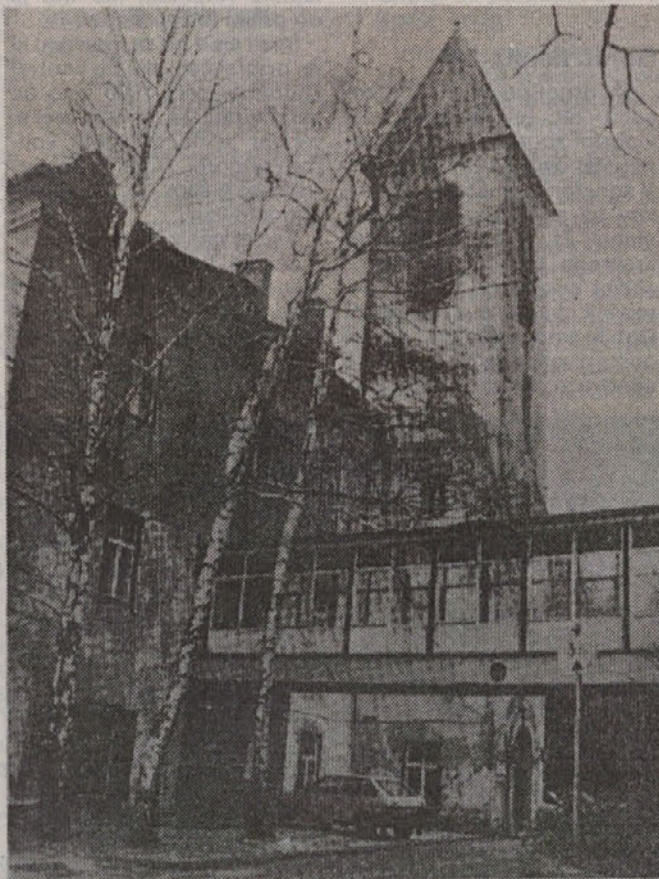
ona in njeni domači dobili zagotovilo, da bo morala pod nož čez dva ali tri dni. Če bi prišlo do kakšnih zapletov — Nežika si je vendarle nadel že deveti križ — je v bolnišnici skupaj s telefonsko številko Cafutovih ostala tudi njihova prošnja zdravnikom, naj ne skoparijo s telefonskimi impulzi.

Nežikini so bili osmega julija že malce na trnih, kaj se dogaja z njihovo mamo, pa so poklicali. In niso mogli doumeti, kaj jim hoče zdravnik dopovedati na drugi strani žice.

Nežike Cafute ni bilo več na očesnem oddelku. Odpejli so jo v psihiatrično bolnišnico Pohorski dvor! Tja naj bi jo napotila dr. Breznikova. Dežurnega zdravnika je zanimalo, če Nežika pije, na vprašanje, zakaj te premejitve niso takoj sporočili, pa ni bilo odgovora.

Kaj se je dogajalo z Nežiko po hospitalizaciji?

Nežika se je po tistem, ko je izgubila iz vida svoje najbližje, ki so jo pustili na očesnem oddelku, počutila zane-

Pohorski dvor — boljše, da ga gledaš samo od zunaj

sljivo sila nesrečno, da ne rečemo neboljeno. Na ljudi v letih sprememba okolja vpliva dosti huje, kakor na bolj prilagodljive mlade. Po treh desetletjih in pol pacientka, ki je bila vajena živeti le v znanem ptujskem okolju,

je nedvomno postala nemirna in si brez dvoma ni želela nič drugega kot domov med svoje spomine. Verjetno ni doživela niti tolerance s strani bolnišničnega osebja, ki je ob takšnih primerih nujna. Znake zmedenosti nesreč-

ne pacientke pa so mariborski »okulisti« menda ocenili kar za abstinencne znake, ki nastopijo pri alkoholiku. Dr. Breznikova je tako, ne da bi se pozanimala pri Cafutovih, najbrž na svojo roko po verjetno pomanjkljivem znanju o sindromu odvisnosti od alkohola, Nežiko »določila« za pijanko in jo »poslala« na Pohorski dvor. V psihiatrični bolnišnici so novo pacientko seveda sprejeli po vseh predpisih. Med slednje očitno spada takojšnje pumpanje z injekcijami in tabletami, da se »norec« ali »pijanec« čimprej pomiri in začne »sodelovati« s terapevti.

Silaka na starko

Ko so Cafutovi zvedeli, kaj se je dogodilo z njihovo Nežiko, so takoj pohiteli na Pohorski dvor. Do pacientke pa seveda niso mogli, ker vlada v bolnišnici posebna disciplina. Obiski so od štirih naprej in nič drugače! Niti lahko vidiš svojega človeka niti zveš, kaj se z njim dogaja. Nežikini pa se je tako mudilo, da so bili na zaklenjenem oddelku že kakšno minutko pred uro. Tako so bili priča, kako so hoteli pijanki po sili — Nežiki dati dve injekciji za pomiritev, baje predpisani. Kar niso mogli verjeti, ker sta bila pripravljena tudi dva silaka, ki naj bi njihovo Nežiko »prijetla«, medtem ko bi ji bolničar dajal injekcijo. Posredovali so in preperečili

injekcijsko akcijo. Krava spalna srajca pa je pričala, da je že pred tem dobila par »pikic«. »Tu so vsi nori,« je bilo prvo, kar je lahko povedala. Pogovor z zdravnico in že je bila Nežika na poti domov.

Nežika Cafuta, ki ne pije niti kave, kaj šele alkohola, se doma zopet dobro počuti. O operaciji očesa noče slišati. Ne razmišlja niti o tem, da bi mariborske zdravnike tožila za odškodnino in prestani strah. Dejstvo je, da ji terapija z injekcijami in tabletami ni koristila, saj zanje enostavno ni bila pravi naslov. Blage starostne skleroze se pač ne zdravi z močnimi pomirjevali, namenjenimi alkoholikom in psihotikom.

Kot na dlani je, da Nežiki po prihodu na Pohorski dvor njenim »gostiteljem« ni bilo mogoče ničesar pojasniti. Karkoli je že rekla, če je, so jemali, kot ponavadi, z rezervno. Kot v vseh norišnicah, so tudi na Pohorskem dvoru nori vsi razen osebja. Slednje se po pripovedovanju »preživelih« drži pravila, da je najboljši pacient — pomirjen pacient. Slednji baje pod vplivom pomirjeval večino dni prežidjo v skupnem dnevnem prostoru. Injekcije so v modi tudi pred obiskom. Tako pacienti pozabijo na težave razmere v bolnišnici, ne silijo domov in — domačim ničesar ne potožijo.

Oto Pust

TREBČE: JOŽE NI HOTEL UBIJATI

Z BERGLO UBIL PRIJATELJA

Dne 08. 07. 1993 sta se v večernih urah pred stanovanjsko hišo v Trebčah št. 71, SO Šmarje, spila Milan D., star 41 let iz Trebč št. 52 in Jože P. iz Trebč št. 71. Povod za spor je bil finančni dolg Milana, saj je bil Jožetu dolžan 4.500 sit. Po prepiru sta odšla v kuhinjo, kjer se je prepir sprevrgel v pretep. Med pretepom je Jože s kovinskimi berglami večkrat udaril po glavi Milana, ki je padel po tleh. Po tem je Jože Milana pobral in posadil za mizo in ga še večkrat udaril z berglami po glavi. Zaradi hudih poškodb je Milan na kraju dogodka umrl. V jutranjih urah je Jože prosil svojega brata, da o dogodku obvesti Policijsko postajo Šmarje, sam pa je počakal na kraju. Zoper njega PS ni odredil pripora. Pravi policijsko poročilo za javnost.

Trebče pri Šempetru pod Svetimi Gorami ali pri Pod-sredi.

Odvisno s katere strani gledaš. Bivši spomenik, še vedno grizljaj zadaj, kakor se za Kozjansko pač spodobi,

pa vendarle kar ličen motel ob cesti, znak moderne dobe. Seveda vseh pet gostov, domačinov, vneto spremlja hongkonški karate film iz videa nad šankom. Jožeta poznajo, na hribu ima hišo. Starjši možak pred garažo ravno odlaga škropilnico. Dober teden je minil od dogodka, zgodilo se je tu, v hiši, takoj za vrati vas pričaka miza in ob njej klop, na kateri je Milan izdihnil. Jože se je očitno vrnil k delu na posestvu. Pričaka nas z nič kaj neprijaznim pogledom, skoraj kakor da bi se razveselil nepričakovanega obiska, ki mu bo razbil samotne kozjanske urice. Predstavimo se, povabi nas v hišo in za sabo vleče v gips odeto nogo. Padel je pred hišo, policaji so mu vzeli berglo, ki jo je takrat uporabil, tako da si sedaj pomaga s palico pri hoji, ali če je treba tudi z metlo.

Povabi nas, da sedemo na klop, rahlo je nervozen, pravzaprav bolj neroden. Kako preprost človek je to, pomislil, ko me vpraša, če bo treba kaj plačati, da smo ga prišli intervjuvat.

Veste, denarja nimam, pravi.

Milan me je napadel lsem sva se z ženo preselila leta 71, prej sem nekaj časa živel v Ljubljani, zaposlen sem bil pri IMV, sem namreč priučen vodovodni instalater. Milana sem spoznal tukaj, saj mi je bil skoraj sosed, živel je par hiš stran, tu dol! Dvanajst let sem bil poročen, imava tri otroke, dva sina in najmlajšo.

Ko se je žena odselila, je bila hči stara dve leti.

Že dvanajst let pa živim čisto sam na teh šestih hektarih, tri sem pravzaprav dal v najem, saj jih nisem mogel obdelati.

Delovne dobe imam osemnajst let in šele sedaj, kaže, mi bo uspelo dobiti pokojnino. Muči me tromboza na levi nogi, a vseeno sam postorim vse, si skuham, operem in pospravim.

Tudi Milanu sem hodil pomagat, on je bil bolj bolan, mučila so ga pljuča. Nasploh pa ni bil najbolj za delo, ne spomnim se, da bi on meni kdaj pomagal. Živel je od socialne podpore, sam, prav kakor jaz in včasih je prišel naokoli, ponavadi če je kaj rabil ali pa samo na kozarček.

Tistega dne je prišel okoli 19. ure, naj mu sklepam koso.

Sedel je pred hišo na klopi. Pa je rekel: 'Jože, imaš kaj za pit?' Ni bil ravno trezen. 'Seveda imam,' mu rečem in prinesem krigl vina. Klepam mu koso in pravi: 'Tako sem zaspal!' 'Pa se vleži, saj veš,

kje je pograd!' mu odvrnem. Pa ta hudiman seveda ni šel spat. Kadil je za mizo in ko sem prišel v hišo, reče: 'Danes te bom pa ferdirbal!' Sicer sva se že kdaj skregala, pa nikoli fejest, odkar pa sem mu 20. januarja posodil denar, da je lahko plačal elektriko in še ene stvari, pa ga tako ni bilo dosti naokoli.

Napotil sem se v kuhinjo, tedaj pa me je z metlo udaril za vrat. En hudič je bil v njem. Rekel sem: 'Milan, zakaj si me udaril?' Izpikal sem mu metlo, odložil berglo, metlo prelomil in jo vrgel v koš. Spet se je vsedel nazaj. Čez kake pol ure ga je spet prišlo. Kar zbrisal je mizo, da je frčalo naokrog. Ko sem mu drugič obrnil hrbet, pa je prijel flašo, kake pol litra je bilo še not in planil nadme! Jaz pa zamahnem z berglo in mu zbijem flašo iz rok, da mu je padla za vrat in na tla. Zadržal sem se: 'Zdaj pa dovolj!' in še enkrat zamahnil.

Padel je na tla. Pobral sem ga, posadil na klop in ko je prišel k sebi, sem ga na 'Marš ven!' naganjal.

Pa je začel govoriti: 'Mi-sliš, da se te kaj bojim!' Ven pa ni hotel. Nato se je vlegel, jaz pa sem bil kar v kuhinji. Bil je pijan in zdela se mi je nevarno iti kar spat, bi me ponoči gotovo zaštilhal.

Nato se je okrog enajstih prebudil in spet začel živcirati.

Začela sva okoli denarja, v žepu ga je imel, v srajci, da je ven štrlel, pa sem mu že prejšnjikrat rekel, vrni mi na obroke, če ne moreš drugače. Samo smejal se je. Ko sem mu rekel: 'Pa mi ga daj danes', mi je pa figice pokazal! Takrat sem zamahnil z berglo, kar v trenutku mi je prekipelo in sem ga tretjič udaril. Hotel sem ga nagnati ven, a ni hotel nikamor.

Potem je kar naslonil glavo na zmrzovalnik, še brisalo sem mu dal spodaj, tekkel k bratrancu, sosedu, naj kliče rešilca, že prej sem šel k zgornjemu sosedu, pa je rekel, da se noče vmešavati, k bratu, naj gre na policijo in domov, da jih počakamo. Med čakanjem pa je Milan izdihnil.

LucaS

ŠMARJE: DO VČERAJ GOREČ KOMUNIST, DANES BOREC ZA OBRTNIKE – STANKO ŠRAML, PREDSEDNIK OBRTNE ZBORNICE ŠMARJE PRI JELŠAH: JANEZ SEVŠEK JE KONFLIKTNA OSEBA

NA DRUGI STRANI LUKNJE

Pred dnevi so nekatera časopisna uredništva prejela ogorčeno pismo obrtnika iz Šmarja pri Jelšah, v katerem je v svojem in v imenu štiristotih obrtnikov trdil, da vodstvo šmarske obrtne zbornice zlorablja svoje poslanstvo, tajnik pa uporablja zbornične prostore kar za svoje podjetje. Pisca, obrtnika Janeza Sevška poznamo, predsednika Stanka Šramla tudi. Zakaj torej spor med šmarskimi obrtniki?

Zbor obrtnikov ni pravi naslov

»Sklicati moramo sejo izvršilnega odbora obrtne zbornice, da se bomo pomenili okrog napadov Janeza Sevška. Kot na dlani je, da je Sevšek konfliktna oseba. Ne morem pomagati, če mu, po običaju, nasprotuje dvanajst članov trinajstčlanskega izvršilnega odbora.

Na zboru obrtnikov letošnjega 17. januarja je bilo nemogoče dati podatke na Sevškova vprašanja. SDK smo morali šele 28. februarja predati dokumentacijo. Sevšek že sedem mesecev vrši pritisk na organe zbornice in trdi, da ima petico s štiristotimi podpisi. Takoj, ko bo to tudi dokumentiral, bomo sklicali zbor. Sicer pa je pri zbornici organ upravljanja skupščina, zbor teh pooblaštil nimam.

Ni res, da bi bil izvršilni odbor vedno nesklepčen. Garantiram, da ni bilo takšne niti ene seje. V začetku februarja je izvršilni odbor na pobudo Sevška predlagal skupščini, da uvrsti na dnevni red glasovanje o njegovi zaupnici. Ker se je šušljalo o različnih nepravilnostih znotraj odbora, smo skupščini posredovali vso dokumentacijo. V skupščini so z večino glasov zavrnili predlog,

da bi se predlog o razrešitvi izvršilnega odbora sploh znašel na dnevnem redu. Odločeno pa je bilo, da bo prišla v kontrolo SDK, pravi predsednik Obrtne zbornice Šmarje pri Jelšah Stanko Šraml.

Pa so prišli v stavbo nekdanje postaje šmarske policije, kjer ima danes prostore

obrtne zbornice, kriminalisti. Šraml je prepričan, da po Sevškovi prijavi. Nepravilnosti niso odkrili.

Goreč komunist

»V drugi polovici osemdesetih let je Sevšek želel v obrtni zbornici po vsaki ceni ustanoviti partijsko celico. V združenju šmarskih obrtnikov pa je bilo samo sedem članov ZK. Poklicali smo takratnega občinskega partijskega sekretarja in ga povprašali, kako je s to rečjo. Dobili smo odgovor, da ne obstaja nikakršna zakonska osnova za ustanavljanje par-

tijske celice znotraj stanovske organizacije. Svoj neuspeh je Sevšek takrat pripisal tajniku Kopinču, kar mu je ob priliki tudi povedal.

Imeli smo ga za človeka, ki je pripravljen delati znotraj zbornice. Leta 1990 smo ga kandidirali za predsednika, vendar je na direktnih volitvah pogorel. Dobil je šestindeset glasov, jaz pa stošestdeset.

Vse to ima očitno za posledico, da deluje zoper našo stanovsko organizacijo in jo blati po časopisju. Le kako je mogel zapisati, da se je zbornica preoblikovala z zamudo? Imamo dokumente, ki

dokazujejo, da smo bili celo dva meseca pred rokom,« trdi Stanko Šraml.

V Šmarju ni uredništva Obrtnika

Kar tiče dela Srečka Kopinča je Šraml z njim zadovoljen. Takšnega mišljenja so bili tudi vsi obrtniki do lanskega decembra, ko se je proti zborničnem vodstvu in Kopinču začela prava kampanja. Šraml se ob osebnih obtožbah na tajnikov račun samo nasmehe in pove, da mu je sam dovolil uporabljati službeni zbornični telefon tudi v podjetju Spektrum. Torej ni bilo nobene na črno v zidu napravljene luknje. Tenis Srečko Kopinč res zelo rad igra, vendar nikakor med službenim časom. Da bi moral imeti tajnik višjo ali visoko izobrazbo pa je predlagal, nihče drug kot, Janez Sev-

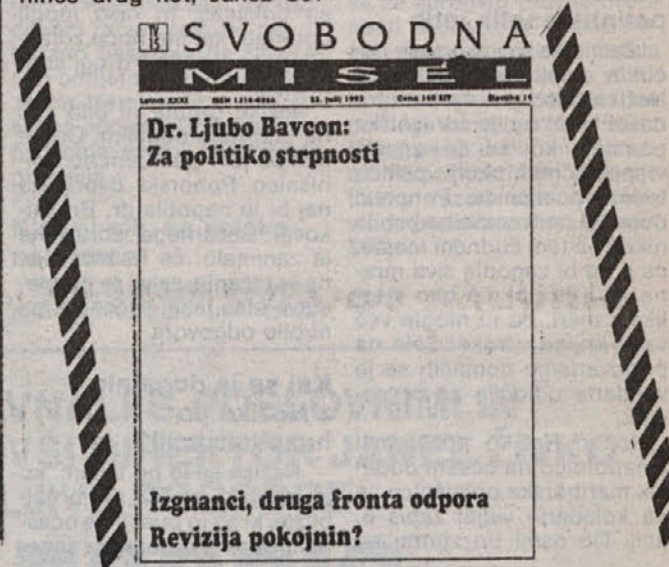
šek. Kje pa je zdrava pamet, da bi metali človeka po petnajstih letih dobrega dela na cesto? Če pa nekdo ne dobi revije Obrtnik, pa naj se javi kar na uredništvo le te, ki pa nikakor ni v Šmarju.

Srečko Kopinč pa odgovori kar z vprašanji: »Kaj pomeni število obrtnikov na število zaposlenih v Šmarju? Kaj je bilo z organizacijo v zadnjih letih? Kaj je zbornica naredila za svoje člane?« Če se dokopljemo do odgovorov na le ta, bo jasna tudi slika njegovega petnajstletnega dela. Za pokušino tokrat mogoče samo en podatek. Šmarje kot nerazvita občina je v Sloveniji na sedemnajstem mestu po številu obrtnikov na prebivalca.

Tekst in slika Franc Furland

Janez Sevšek je v stanovski organizaciji hotel imeti partijsko celico

NE GRE LE ZA BABJI LOŽIČ (19)

BOLJŠA TUJA KAKOR LASTNA HVALA!

Za to, kar menijo o Bojanovem medvojnem delovanju drugi ocenjevalci in sodelavci, so povsem odveč podrobnosti. Torej bom navedel le nekaj bistvenih ugotovitev in

ocen nekaterih vodilnih sodelavcev NOG v Prekmurju in Prlekiji.

Začnimo z Ivanom Nemcem – Vojkom, kateremu je bil dodeljen kot sospremlje-

valec, ko je ta jeseni 1942 odhajal na politično delo v Prlekijo, in na katerega se je Bojan skliceval, ko je 16. aprila 1944 prišel do mene. Vojko je v enem svojih pisem (Ferdu Godini) zapisal, da je nalog za odhod v Prekmurje zadnje dni decembra 1943 dal Jošku Talaniju – Janezu. Postavil ga je za sekretarja mladine okrožja Ljutomer, hkrati pa dal nalogo, da se čimprej poveže z levim bregom (Mure, op. p.) in začne tam z delom na vseh linijah. Naloge ni izpolnil in odšel v Prekmurje šele konec leta 1944... Ko se je Vojko potem ponovno srečal z nevarno ranjenim Bojanom na Novo leto 1944, je Bojan izrazil željo, da bi odšel na teritorij pod Madžari, je zapisal Vojko. In še: »Ko sem tov. Bojanu izrazil željo, da bi po okrepanju poizkušal z delom, nisem tega storil s posebnim nalogom, ker sem vedel, da je bil sicer zelo drzen hraber borec, za konspirativno organizatorično delo pa ni prav imel posluha...«

Franc Alt – Milan, sekretar okraja OF za Štirigovo in Razkrižje v poročilu (fascikel Štajerska 1944 CK KPS, arhiv

št. 4137): »... Mi smo tukaj dobili vezo januarja meseca (1944, op. p.). Lepo smo napredovali do meseca maja. Potem je prišlo do veleizdaje in zapiranja. A to zapiranje je povzročila Bojanova nekonspiracija. Delo za ti dve občini je bilo februarja predano meni in sem tukaj začel delati po najstrožji konspiraciji ali mi je Bojan, kateri je imel Prekmurje, neprestano prihajal sem mešat v moje delo... To njegovo delo je prineslo maja meseca v teh dveh občinah do aretacij. Okoli šestdeset ljudi, a v Prekmurju še veliko več... Za Bojana se sedaj ne ve, kje je...«

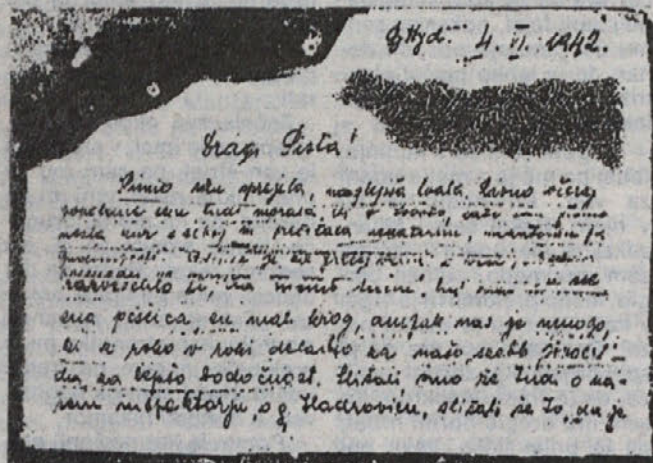
Miran (Dane Šumenjak, major VOS, narodni heroj) Tovariškemu PK KPS dne 28. 8. 1944: »Kar se tiče tovariša Bojana in njegovega dela tukaj (v Prekmurju, op. p.), Vam bom sporočil čim bom natančneje vedel za vse. Vem le, da od njegove organizacije ne obetajo nič. Njegovo delo je bilo zelo lahko miselno in je odbilo večino naših ljudi tako, da je več škode kot koristi...«

Dalje prihodnjič Štefan Kuhar

Maturanti slovenskega razreda soboške gimnazije pod okupacijo so bili v večini protiokupatorsko nastrojeni, sodelavci OF, številni zaprti, internirani, padli.

Na fotografiji v Rogaševcih na izletu v Porabje (Monoster) 3. julija 1942, od leve proti desni: 1. (?), 2. Jože Tivadar, 3. (?), 4. Jolanda Kuhar, 5. prof. Jože Maučec, 6. Ilonka Sočič (sodelavka OF v Budimpešti), 7. Ančka Gregorc (OF Budimpešta, zaprta), 8. Joco Zadravec (padel 1944), 9. Franc Pentak – Pici (sodelavec v Budimpešti, zaprt, internacija Dachau), 10. Ljubči Deškovič (član OKOF Murska Sobota od poletja 1943, kurir Daneta Šumenjaka – Mirana, interniran v Dachau), 11. Franc Rešek

Odlomek odgovora dijakov slovenskega razreda soboške gimnazije pod madžarsko okupacijo z dne 4. VI. 1942 (Jolanda Kuhar), v stavkih: »... pismo... prečitala nekaterim, nekaterim razložila želje in navodila slovenskih akademikov v Budimpešti... Z veseljem so poslušali in sprejeli ta dopis, še bolj pa nas je razveselilo to, da nismo sami, da nas ni samo ena peščica, en mali krog, ampak nas je mnogo...« dovolj zgovorno pove, kakšna je bila že takrat povezava med budimpeštanskimi pristaši OF in simpatizerji doma!

SRBSKA MAFIJA JE V AMSTERDAMU PREVZELA NAJBOLJ DONOSEN POSEL: TRGOVANJE Z MAMILI

SRBSKI MAFIJAŠI ZAVZELI AMSTERDAM

Sliši se neverjetno, a še kako resnično: v Amsterdamu, Meki in sanjskem mestu vseh narkomanov s turistično žilico, je morala lokalna narko-mafija prepustiti posle konkurentnejši podzemni organizaciji: srbski mafiji. Na podobno usodo čakata zdaj Berlin in Dunaj.

Zgodba se seveda začne na povsem drugem koncu Evrope, na Balkanu, ki je, pregret od političnega samoderštva, nacionalnih evforij, nizkotnih živalskih strasti ter podprt z licemerno aroganco zahodnega sveta, že pred časom eksplodiral v vsesplošni moriji. Poleg vseh strahot, ki so sledile in poleg vseh stranskih pojavov, katerih pomembnost je zbledela ob silni neusmiljenosti vojne, je smrtonosni balkanski lonec izbljuval iz sebe tudi na tone vročehrvnih gangsterjev, ki jim vojno stanje kljub vsem možnostim vojnega profitarstva ni več dajalo ljubega kruha. Nekateri so bili preprosto premalo vplivni in so pač morali prepustiti mesto močnejšim od sebe ter se izseliti, drugi pa so v vojni videli življenjsko priložnost – toda ne doma, temveč kot kriminalci na začasnem delu v tujini. Recimo jim kar – gangstarbajterji.

Ravbarji, žandarji in begunci

Zahodne države, še posebej pa njihove policije, so bile na balkansko vojno kaj malo pripravljene. Kljub dej-

stvu, da so si na vse pretege želeli ohraniti vojno tam, kjer se je začela, je val nasilja pljusnil tudi preko njihovih meja. In če so zahodnjaki videli posledice tukajšnje vojne le v brezdomnih beguncih, so jim gangsterji ušli pri zadnjem vходу. Cinično, a vendar naivno misleč, da se bodo Zahodu nadvse nadležnih beguncev znebili že na mejah Evropske skupnosti, so spregledali dejstvo, da pravi in resnično nevarni kriminalci z Balkana sploh ne pripadajo tej migracijski skupini. Ko so evropski kriminalisti naposled spoznali, za kaj gre, je bilo seveda že prepozno.

Trgovina z mamili je poleg gospodarskega kriminala ena izmed najbolj donosnih panog v širokem izboru nelegalnih poslov in hkrati najbolj brezvestna od vseh. Ne gre se torej čuditi, da so gangstarbajterji položili roko najprej na njo. Nizozemska, ki je nelegalen pretok mehkih drog omejila z legalizacijo le-teh, je vse doslej dokaj uspešno krotila mrežo drobnih preprodajalcev hašiša in marihuane. V zadnjem času pa so se na prizorišču pojavi-

li novi »podjetniki«, ki so na hitro ustrahovali tiste preprodajalce, ki so se pustili ustrahovati in tiho odstranili one, ki se niso. Obveščeni viri navajajo, da novi gospodarji amsterdamskih preprodajalcev mamil govorijo srbsko.

Ima prste vmes tudi Arkan?

Govorice o obračunih v amsterdamskem podzemlju so sprožile val ugibanj med tamkajšnjimi prebivalci. Eno izmed njih je tudi, kdo sploh so ti novi Botri. Najpogosteje uporabljana inanca je vsekakor tista, po kateri je mreža organizirana preko lastnikov gostinskih lokalov, ki že dlje časa živijo na Nizozemskem, a so kljub temu obdržali stike z domovino in, seveda, domačim podzemljem. Za konkretne operacije naj bi uporabljali novopečene gangsterje, ki so pred kratkim prišli iz Srbije. Bolj drzne domneve celo namigujejo, da je na vrhu piramide sam Željko Ražnjatović – Arkan, ki da iz varne oddaljenosti, preko svojih »poverjenikov« nadzoruje ilegalne posle. Toda ta ugibanja so prav tako nepreverjena in trenutno še krepko nedokazljiva, kakor tista, po katerih naj bi velik del dobička šel za obo-

roževanje polzasebnih vojaških skupin, ki pod različnimi imeni v Bosni »branjijo ogrožen srbski narod«. Še največ škoda od tega imajo tisti srbski izseljenci na Nizozemskem, ki z vsem skupaj nimajo nič.

Dilerji se jih bojijo kot hudič križa

Kljub nepreverjenim govoricam pa je v vsem dimu le moč zaznati plamenček ognja, če že ne drugače po obnašanju drobnih preprodajalcev na ulicah Amsterdama. Pisu tega zapisa se je namreč pred nedavnim pripetila čudna anekdota, ko se je z znancom, ki že dlje časa živi v tem mestu, sprehodil skozi turistični del Amsterdama. Tamkajšnjim dilerjem ni težko prepoznati tuje govorice turistov, zato sta se na njuno kmalu »obesila« dva ulična preprodajalca, ki sta jima na vsak način hotela prodati hašiš, marihuano, LSD, Ekstazy, kokain in kar je še tega. Kljub temu, da se nista zmešnila za njiju, sta jima dilerja vztrajno in že precej nadležno sledila po ulici in poskusila navezati pogovor. Ko pa je eden izmed njiju vprašal, od kod prihajata, se je amsterdamski znanec, vujen takšnega nadlegovanja, ustavil in suho odgovoril: »Iz Srbije«.

Preprodajalca sta prebledela, zamomljala vrsto različnih opravičil, nekajkrat poudarila, da »nista hotela nikomur nič slabega« ter se v trenutku izgubila v množici mimoidečih. Pisec je kasneje od znanca izvedel, da se dilerji bojijo srbskih mafijašev kot hudič križa in da se v Amsterdamu na omenjeni način najbolj učinkovito znebiš nadležnih podrepnežev.

Obračunavanje z orožjem

Poleg nedolžnih znamenj, kot je strah uličnih preprodajalcev pred balkanskimi gangsterji, govorijo o novi podzemni ureditvi tudi obračunavanja z orožjem na amsterdamskih ulicah. Znana grožnja, po kateri naj bi nasprotnik »odplaval po kanalu«, je v zadnjem času že kar nekajkrat postala več kot grožnja. Lokalna mafija se kljub vsemu ne predaja kar tako. Eden izmed srbskih lastnikov gostinskih lokalov v centru Amsterdama, je bil poznan po tem, da se ni nikamor odpravil brez neprepovednega jopiča in avtomatske pištole. Vendar mu previdnost ni posebej pomagala, saj so ga pred kratkim našli ustreljenega v glavo. Storilec policija še ni izsledila. Po

pripovedovanju obveščenih virov je primer že zaključen pod šifro »nerešeno«. Prese- netljivo? Pravzaprav ne, še posebej če upoštevamo dejstvo, da je šlo za enega izmed vplivnejših mož amsterdamskega podzemlja. Hja, bi lahko cinično dodali, ena skrb manj za Interpol. In prost mesto več v hierarhiji amsterdamskih Botrov. Novih pretendentov bo vsekakor preko glave, kajti konkurenca je velika. Sicer pa Amsterdam ni edino mesto v Evropi, kjer so se v nečedne posle na veliko vključili tudi jugo gangstarbajterji. Na Dunaju in v Berlinu je veliko novih priseljencev iz bivše Jugoslavije in med njimi dovolj novokomponiranih gangsterjev, ki so pripravljeni početi vse, kar se jim ukaže. Za plačilo seveda. Eden izmed temeljnih stebrov sicer nerazumljivega sovraštva do tujcev v zahodni Evropi in še posebej v združeni Nemčiji počiva prav na strahu pred uvoženimi kriminalci. Ki se jim bo izmed vseh tujcev gotovo go-dilo najbolje. Ve se namreč, da v takšnih primerih trpijo prav tisti, ki si to najmanj zaslužijo – poštenjaki.

Adriano Ferrari

ZAHODNA OBOROŽEVALNA INDUSTRIJA SE BOJI ZA TRG

FANTASTIČNA PONUDBA OROŽJA

Doug Schultz je strasten pilot. Poklicno pilotira uslužbenec potniško letalo za ameriško letalsko družbo Delta Boeing, privatno pa sovjetsko bojno letalo MIG – 17. Vzorčna sovjetska reaktivna letala dobiš v ZDA že za 25000 do 50000 dolarjev. Več kot 20 so jih do sedaj registrirali, večino kot šolska letala ali kot razstavna in muzejska letala.

Niso samo ljubitelji, kot Schultz, 45, ki v Rusiji naročajo vojaške polete. In v ponudbi niso samo dotrajana letala. Vlada v Moskvi prodaja tudi v inozemstvo, ponudba pa sega vse od najmodernejših bojnih letal tipa MIG-29 ali 31 preko tankov in raket do pušk in municije. Od politične in gospodarske krize pretresena država nujno potrebuje devize. Toda industrija je propadla, njeni izdelki pa na mednarodnem trgu, z izjemo bojne tehnike, niso konkurenčni. Če ne upoštevamo olja in plina, je orožje za Rusijo edini resnični prinašalec deviz, pravi Siegfried Fischer z berlinske Akademije za varnost in sodelovanje v Evropi. »Orožja imajo dovolj in kar ponujajo, je relativno dobro«.

Vlada v Moskvi je svojim oboroževalnim podjetjem odobrila v začetku preteklega leta pogodbe za izvoz orožja v vrednosti dveh milijard dolarjev, kar je v primerjavi z dobavami stare Sovjetske Zveze, ki je samo leta 1987 izvozila skoraj za osemnajst milijard dolarjev, relativno malo. Vojska lahko celo čisto uradno proda pre-sežke bojne tehnike in s tem zagotovi oskrbo in nastanitev njenih oficirjev. »Rusija je na mednarodnem trgu zopet postala aktivna,« pravi Inštitut za mirovne raziskave

in varnostno politiko iz Hamburga. Novi ponudnik skrbi za to, da na do sedaj trdnem oboroževalnem trgu povzroča občuten nemir. Prejšnja SZ za mednarodne prodajalce orožja ni predstavljala nobene konkurence; v prijateljske države so izvažali orožje predvsem iz političnih vzrokov, za orožje pa pogosto niso niti plačale.

Današnja Rusija je z njenimi štiristotimi oboroževalnimi podjetji in vojaškimi raziskovalnimi postajami popolnoma zavila na kapitalistični trg. Skoraj vsaka država lahko dobi bojna letala ali rakete, ki jih plača s trdo valuto. Uradna ruska podjetja, pa tudi prodajalci na črno, tako ponujajo orožje iz Rusije po vsem globusu. Oboroževalni koncerni v Ameriki in Evropi se tako bojijo za svoje trge.

Trgovina z orožjem cveti

Z dampinškimi cenami Rusov ne morejo v korak. »Kdor razpolaša s trdo valuto, lahko pri Rusih sklene fantastične pogodbe,« pravi menedžer ameriškega podjetja Bell Helicopter, Textron Inc.

Za ceno ameriškega letala F-18 lahko dobi kupec dve bojni letali MIG-29. Tanki iz Rusije pa so za dve tretjini cenejši od ameriških. Takšne cene privabljajo celo kupce

iz držav nekdanjih sovražnikov. Na jezo zahodnih podjetij za gradnjo letal, je kupila NATO država Turčije pri Rusih za petinsedemdeset milijonov dolarjev vojaških helikopterjev in druge bojne tehnike. Konec preteklega leta so podpisali pogodbo o dobavi orožja s Kitajsko. Indija, ki pomeni Jelcinu »kolosalen oboroževalni trg«, pa naj bi dobila vojaških naprav, med njimi raketnih pogonov, v vrednosti 650 milijonov. Podmornice bodo dobavili v Iran, tanki T-72 pa so predvideni za Sirijo. Tudi Združeni Arabski Emirati se nenehno zanimajo za rusko orožje.

Za pospešenim izvozom orožja tiči nov politični kurz. Če je sovjetski predsednik Mihael Gorbačov še načrtoval prehod mogočne vojaške industrije v proizvodnjo civilnih izdelkov, pa vidi njegov naslednik zadevo bolj pragmatično. Čeprav je pomembno, kot poudarja predsednik, preiti na proizvodnjo novih izdelkov, pa razum ukazuje, »da pri trgovini z orožjem ne smemo dopustiti vakuma«. Vpliv vojaško – industrijskega kompleksa je slej ko prej silno močan.

Od proizvodnje orožja pa posredno ali neposredno živi petintrideset milijonov ljudi. Kdor prodaja orožje, mu ni potrebno prosičati za milijarde. To je najenostavnejše sporočilo stare sovjetske garde. Pritisk na vlado narašča, ker se upi hitre preusmeritve tovarn orožja v proizvodnjo civilnega blaga, kot so hladilniki in mikro valovne

peči, niso uresničili. Večina podjetij želi še naprej proizvajati tisto, kar najbolje zna. To je graditi orožje. »Nujnosti konverzije ne dojemajo in je ne sprejemajo,« pravi strokovnjak za Rusijo, Fischer. Poleg tega pa so izkušnje s konverzijo slabe.

Menedžerji nekdanjih tovarn z orožjem bodo v revni Rusiji težko našli kupce za pralne stroje, ure ali televizorje. »Za izvoz na Zahod pa kvaliteta teh artiklov ne zadostuje. Preusmeritev ogromne ruske oboroževalne industrije na civilno proizvodnjo bi Rusijo stala najmanj sto petdeset milijard in nihče ne ve, od kod bi naj ta denar dobili,« meni Michael Malej, predsedniški svetovalec za konverzijo.

Podjetja z oboroževalno dejavnostjo tako pritiskajo na vlado, da jim omogoči nove posle v podedovanih dejavnostih. Nujno potrebujejo nove odjemalce, ker so lastne oboroževalne sile njihova naročila drastično zmanjšale. Oskrba Rdeče armade je v preteklem letu upadla za sedemdeset odstotkov. Moskovski politik Pjotr Aven je pred nekaj meseci že občutil moč lobija z orožjem. Minister za zunanje gospodarske odnose je moral odstopiti s položaja, ker se mu ni posrečilo, da bi izvoz orožja povečal, kot je zastopnikom militaristično – industrijskega kompleksa to predstavil. Tako se politiki na dnevnem redu pritožujejo, da donosnemu ruskemu izvozu orožja nič ni bolj v napoto, kot upoštevanje strogega embarga

na izvoz v Libijo, Irak ali na ozemlje nekdanje Jugoslavije.

Komunistična Pravda očita vladi, da to zadrževanje nasprotuje ruskim interesom. S tem se je deželi izmuznila prodaja orožja v vrednosti šestnajst do osemnajst milijard dolarjev. Anatolij Sobčak, nadžupan oboroževalnega centra v Petrogradu, je zahteval od Moskve, da opusti to zadrževanje. »S tem samo dajemo posle v roke našim tekmovalcem v ZDA in v Nemčiji,« pravi nadžupan razsrjeno.

Tudi mnogi politiki bi radi odvečni inventar spravili v denar. Po končani hladni vojni v Rusiji ne uporabljajo več preko tisoč stoto bojnih letal. Približno dvajset tisoč tankov in še več artilerijskih sistemov stoji povsem neuporabnih povsod naokoli. Skoraj šestino stare sovjetske mornarice bi lahko prodali pod ceno.

Ponudba je naletela na močno skrčen trg. Konec konflikta Vzhod – Zahod je posle po svetu petih največjih izvoznikov bojne tehnike, med katerimi prednjači na tržišču ZDA, samo v letu 1991 zmanjšal za štirideset odstotkov. Z diskontinuiranimi cenami pa imajo Rusi vendarle ugodno priliko. Predvsem v Perzijskem zalivu izrabljajo mogočniki ugodno priložnost, da bi se založili z orožjem in tako nabrali prednostne kondicije.

Obrambni eksperti računajo s tem, da bo šest arabskih držav do konca te deкаде namenilo oboroževanju vsa-

ko leto deset milijard dolarjev. Vrh tega pa je tu še azijsko – pacifiški oborožitveni trg, na katerem bodo po mnenju strokovnjakov v prihodnjem desetletju lahko iztržili dobrih sto milijard dolarjev.

Seveda pa za vojaške do-brine Rusi ne dobijo vedno plačila v trdi valuti. Tako imajo Filipini velike interese po ruskih patrolnih čolnih in podmornicah. Govorice, da želijo Filipini zanje plačati z bananami, pa je neki visoki funkcionar ruskega obrambnega ministrstva zavrnil kot »novinarsko iznajdbo«. Dejstvo pa je, da želi otoška republika ladje nadomestiti z »rižom, zelenjavo in sadjem«.

Prevod po reviji Der Spiegel, pripravila Nina Mom

PRESE
NOVA
DOBA

RAZSTAVA V DUESSELDORFU ZAHTEVA PRIZNANJE DEL AVSTRALSKIH ABORIGINOV

KENGURU V AKRILU

Slikala je Emily pravzaprav že zmeraj. Slikala je vzorce na pesek, kadar je pripovedovala ali prepevala, pa se pripravljala za kakšen obred. Slikala je za trenutek, za vsakdan. Do pred nekaj let. Potem pa je pričela slikati na platno, namesto na kožo ali pesek. Iz Soakage Bore, iz nekega zaprašenega gnezda, so pristale njene slike v velikih mestih. Od takrat dalje žanje slavo in pobira denar, sedaj že stara gospa Emily Kame Kngwarreye, ki ne ve zagotovo, kdaj je rojena. Morda leta 1910.

Slava in denar v deželi belcev, ki spoznajo sliko šele takrat za sliko, ko jo lahko kupijo, uokvirijo in obesijo na steno. Pri AborIGINIH je lahko umetnost minljiva, pri belcih mora biti večna. Toda tudi če si dela Emily do večnosti ogledujemo, je beli opazovalec ne bo razumel. Plast za plastjo je stara slikarka nanašala na platno njene šifre, njene skrivnostne znake in povezave, ki so jih zmožni razvozlati samo tisti, ki so se prav tako kot ona posvečali tradicijam. Dolgo se je dogajalo to uvajanje, vedno le postopoma naprej, stopnjo za stopnjo višje. Učenje vse življenje. Kdor je mlad, ne ve ničesar ali pa zelo malo in zato ne more ustvariti velike umetnosti. Šele kdor je star, pozna duhove in zgodbe.

Kako lahko razume ta umetniška dela zahodnjaški strokovnjak za likovno umetnost? Kako izbrati? Kakšna estetska merila zanjo uporabljati? »Seveda smo se morali zanesti na lastne oči,« pravi Ulrich Krempel. In z izбором so se Aborigini le deloma strinjali.

Krempel je šef razstave umetniške zbirke v Dueseldorfu in Bernhard Luethi, avstralski umetnik, ki prav tako živi v Dueseldorfu, sta v dolgoletnem delu pripravila prvo veliko evropsko razstavo, ki dela AborIGINOV ne predstavlja kot ljudsko umetnost, temveč »Aratjara – Umetnost prvotnih Avstralcev«.

Zanesla sta se na njihove oči, na učinek, ki te nenavadno tuje slike iz nenavadno tujega sveta, izžarevajo. Na njihovo lepoto, ki se nikoli ne predstavlja zahtevno, temveč zadržano, skoraj vedno v oker, črni, rjavi ali beli, to-

rej v barvah pokrajine, iz katere je ta umetnost zrasla. Pokrajine duše, spominov, mitov in »dreaminga« – so mnoge med slikami. Pokrajine, v katerih prebivajo mavrična kača, medena mravlja in duh Lumaluma. S klasično tradicijo se hranijo te slike, s tradicijo, ki iz pradednih časov sporoča tista pravila umetnosti, po katerih so se Aborigini ravnali vse do danes. Pogosto njihove slike razširijo kar na tleh in slikajo sede. Drža, prav zaradi katere so njihove slike tako drugačne od tistih, ki so nastale na slikarskem stojalu.

Kdor je odraščal na severu dežele, se je učil »Rarrk«, križna šrafura, ki obvladuje skoraj vsa dela. Kdor pa je ustvarjal v notranjosti dežele, pa na svoje slike nanaša na tisoče majhnih pikic. Michael Nelson Tjakamarra, ki se je rodil 1946, je s pomočjo svoje kolegice nanese več kot dva kvadratna metra pikic. Tako kot Didjbaralka Narroldol, ki na sliki izganja zlega kaibalskega »duha Nadjakidja«, poslikavajo mnogi umetniki skorjo, ki jo skrbno lupijo z dreves in gladijo ter trdijo z oker barvo. Nekateri so sicer prešli na akril in platno, vendar so tudi oni ostali stari gostje. »Antropologija in estetika spadata skupaj,« pravi Krempel, »če hočemo razumeti Aborigine«. Razstava prikazuje pravo estetiko. In v tem je storila prav. Umetnost AborIGINOV, kot si jo je predstavljalo okoli 90 slikarjev in kiparjev, se je uveljavila proti vsem podcenjevanjem. Da pa je zahod do sedaj še ni opazil, je popolnoma »simpatično za našo razstavno dejavnost, ki se geografsko

in vsebinsko samodefinira in jo nadzorujejo ozke dogmatične meje,« pravi Luethi, ki te meje hoče odpreti. Želi svetovno umetnost in bo s pomočjo te razstave dokazal, da tudi lahko obstaja. Dolgo nikomur ni prišlo na

misel, da bi umetnost AborIGINOV jemali resno. Zatirali so jih, izganjali iz njihove dežele, preganjali in uničevali, odkar so v Avstraliji naselili prve bele kaznjence. Doktrina kolonialne politike, ki je predvidevala ponuditi Aboriginom »blazino smrti«. Toda preživeli so in se zoper to, da so jih nekoč spregledali in potepali, na proslavi dvestote obletnice obstoja države leta 1988, silovito uprli.

Danes obstaja upanje. »Poskusil bom naslikati sliko, ki bo spremenila svet, pred katero bodo poklekli tudi najbolj ozkosrčni in zakrknjeni rasisti,« pravi Aborigon Gordon Bennett. »Seveda je to precej neumno in sam sem tepec. Toda kaj pa lahko zgubim, če samo poskusim?«

Po reviji Der Spiegel prevedla Nina Mom

DVESTOLETNICA LOUVRA

Pariški Louvre, že doslej največji muzej na svetu, praznuje konec tega leta dvestoletnico svojega delovanja in za to svečano priložnost bo pričakal še razkošnejši. 30.000 sedanjih kvadratnih metrov razstavnega prostora bodo domala podvojili.

Projekt Veliki Louvre traja že več desetletij, s prvo fazo obnove pa so pričeli leta 1989 s Peisovo stekleno piramido, ki je postala nov muzejski vhod. Dela na širitvi so pričeli pred štirimi leti, ko se je iz severnega Richelieuovega krila izselilo finančno ministrstvo, ponovno pa so jih zaupali Peisu.

Zgrajen kot kraljevska rezidenca je bil Louvre doslej svojevrstni muzejski anahronizem, s spremembami do konca stoletja pa bo zagotovo izgubil nekaj svoje kraljevske veličine. Ko bodo končali s predelavami v južnem krilu, nič razen velike grške zbirke ne bo ostalo na starem mestu. Vzporedno s posegi, ki jih financira državni proračun, gradijo zasebniki podzemne garaže, konferenčne dvorane in trgovine vse do parka Tuilerie.

Da bi investicijo lažje speljali, se je Louvre v začetku leta osamosvojil, izstopil iz Združenja francoskih muzejev in osnoval svoj upravni odbor. Direktor Louvra je podrejen neposredno samemu kulturnemu ministru. Država je dala letos za obnovo 300 milijonov frankov, v muzeju pa bodo poskrbeli za dodatna sredstva s predavanji, koncerti in drugimi prireditvami.

PISA

KAKO REŠITI POŠEVNI STOLP

Bolj ko se približuje čas, ko bodo pričeli v severni del poševnega stolpa v Pisi vgrajevati okoli šestdeset ton jeklenih palic, vse bolj glasna so opozorila, da je takšna protiutež precej tvegana zadeva. Na nevarnost je prvi javno opozoril Piero Pierotti, docent zgodovine arhitekture in srednjeveškega stavbarstva na Univerzi v Pisi, njegovega mnenju pa se je sedaj pridružil tudi prof. James Beck z univerze Columbia v New Yorku, utemeljitelj organizacije za spomeniško skrb Artwatch International.

Oba strokovnjaka menita, da je protiutež zelo tvegana, saj bi lahko povzročila nasprotni učinek in zaradi posega v temelje se bi stolp lahko zrušil.

Vendar predsednik komiteja za rešitev stolpa Michele Jamiolkowsky zavrača takšno opozorilo in trdi, da se bo z vgraditvijo zmanjšal pritisk na južni del stolpa, s čimer bodo zaustavili njegovo nagibanje. Po tem posegu bodo napravili projekt za njegovo popolno stabilizacijo, stolp se bo malce poravnal in preživel še najmanj sedem stoletij, kolikor šteje danes.

TUDI NA URALU

POSLIKANE VOTLINE

Od nekaj tako v strokovni kot ljubiteljski javnosti vlada nekako zakoreninjeno prepričanje, da so slikarje in risbe v votlinah najlepše med njimi so nedvomno v španski Altamiri in francoskem Lascauxu, tipičen način likovnega in kulturnega izražanja srednje in zahodne Evrope, četudi je že od leta 1959 znano, da so podobne motive našli na Uralu. Leta 1980 so sovjetski arheologi v uralskih votlinah našli na nova odkritja, risbe, stare 14.000 let, vendar se Zapad za to ni kaj dosti menil. Šele ko so se pred kratkim tjakaj odpravili nizozemski raziskovalci, obiskali podzemne jame in ugotovili, da niso le izjemno vznemirljive, pač pa potrjujejo dejstvo, kako daleč se je razprostirala kultura kamene dobe.

Nizozemci so obiskali votlino Ignatievskaja, kakšnih sto kilometrov jugozahodno od Jekaterinburga, ki je sestavljena iz dveh delov oziroma dveh jam Velike in Daljne, ki sta med seboj povezani z dvema hodnikoma, dvema galerijama. Risbe v Veliki votlini prikazujejo živali, mamute, bizone, konje, jelene in nosorože, ob njih je vrsta črt, znakov, zavijanih potez. Po mnenju Vladimirja Širokova, enega od arheologov, ki so jama odkrili, so podobe ver-

jetno simbolne narave, hkrati pa naj bi pečina bila prostor, kjer so fanteče poučevali umetelnosti lovskih veščin. Tam naj bi se učili prepoznavati posamezne živali in po njihovih sledih ugotoviti njihovo težo, obilnost. To naj bi bil ceremonial zrelostne preizkušnje, čas, ko so fanta sprejeli v družino mož.

Te predpostavke potrjuje tudi manjša Daljna votlina. Do nje se je treba plaziti po nizkem, temnem, mrzlem, šest metrov dolgem hodniku,

do tesnega vhoda, nad katerim kaplja z vlažnih sten in nenavadne oblike votline, v katero ne prodre niti žarek svetlobe vzbujajo v obiskovalcu posebno razpoloženje. Na stropu je zaznati dve skupini risb, ena v črnem, ki prikazuje spet živali, mamute, konje, celo kamelo, ki tedaj gotovo ni več živela na Uralu, pač pa jo je moral po spominu narisati kakšen od prastanovalcev, ki je zašel v toplejše kraje. Nenavadno je, da so nekatere živali namerno narisane napačno, denimo, mamut ima eno človeško nogo.

Druga skupina slik je narejena z rdečo barvo, prikazuje pa samca bizona in zelo stilizirano žensko z bujnim oprsjem. Med njenimi bedri so narisane tri pikčaste črte iz 28 pik. »V kolikor te pike označujejo število plodnih in neplodnih dni, bi bilo to seveda nekaj revolucionarnega, saj bi to pomenilo, da so že ljudje tistega časa poznali

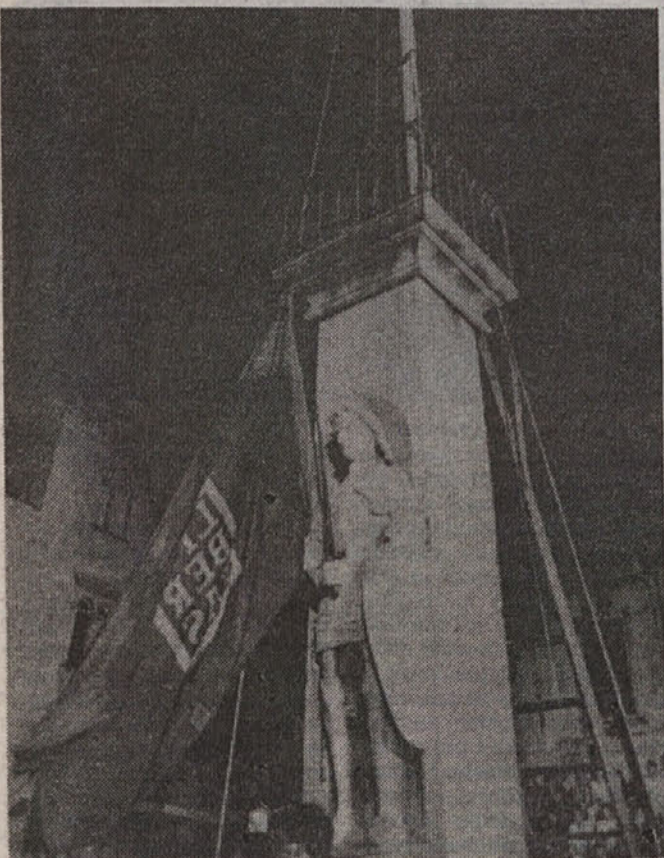
delovanje reproduktivnega sistema,« razmišlja Širokov.

Nadalje meni, da so te slikarje odslakavale pravila v skupnosti in v svetu nasploh. Črne in rdeče risbe bi lahko simbolizirale življenje in smrt ali nebo in pekel. Ekstotične in napačno naslikane podobe živali so močan kontrast rdečemu bizonu in ženski, povezanost med njima bi na nek način lahko pomenila nenehno obnavljanje življenja.

Obnavljanje in spolnost vidi arheolog tudi v drugem povezovalnem hodniku. Nekoliko od nizkega vhoda, skozi katerega se je moč prebriniti le čepe, je odprtina, ki spominja na rodišče. Meni, da so se v votlino po trebuhu plazili dečki, da so spoznali skrivnosti življenja in smrti in sveta, v katerem živijo, od tam pa bi jih iz zgornjega prostora potegnili na svetlo, kar bi pomenilo ponovno rojstvo v skupnosti.

44. DUBROVNIŠKI POLETNI FESTIVAL

PREKO TRIDESET PREDSTAV

»Libertas« na Orlandovem stebru

S tradicionalno svečanostjo na trgu Sv. Vlaha so tudi letos pričeli vsakoletni Dubrovniški poletni festival, tokrat že 44. po vrsti. Organizatorji so napeli vse sile, da bi v goste privabili umetnike iz tujine in v dobršni meri jim je to tudi uspelo. Na prireditvah, ki bodo trajale do 25. avgusta bo nastopilo okoli petsto ustvarjalcev iz Avstrije, Portugalske, Slovenije in Hrvaške. Predstavili bodo preko trideset gledaliških, glasbenih in folklornih prireditev, festival pa se bo programsko nadaljeval z jesenskim nastopom znamenitega hrvaškega pianista Iva Pogoreliča v Bruslju.

KULT ŽENSKIH PRSI

Nedavno arheološko odkritje na Bodenskem jezeru na plaži letovišča v Friedrichshafnu je v marsičem spremenilo dotedanja predvidevanja o razširjenosti kulture v mlajši kameni dobi. Naselje je pred 5800 leti uničil požar, mulj pa je zelo dobro ohranil tisto, kar je od njega ostalo. Zanimive najdbe, lončevina, poslikan omet in zidni okraski so razstavljeni v arheološkem muzeju v bližnjem Konstanzu.

Najdeni kosi zidu dokazujejo, da so bile stene belo pobarvane, medtem ko so bi-

v glini in postavljene kot stenski okras. Podobne so našli v Aziji in vzhodni Evropi in spričo podobnih odkritij v Turčiji, je moč sklepati, da so služile izvajanju magičnih obredov plodnosti in bile posvečene boginji materinstva.

V vasi je bilo nekje do štiri-deset stavb in še več slojev najdb dokazuje, da so tam po požaru nastale nove naselbine. Naleteli so še najmanj na šest plasti iz mlajše kamene dobe in zgodnje železne dobe.

Arheološka odkritja ob Bo-

li predmeti okrašeni s črtami, križi, trikotniki in pikami.

Edinstvena med najdbami so povsem realistično narejene ženske prsi, oblikovane

denskem jezeru pričajo o tem, da so ljudje mlajše kamene dobe, ne glede na to, kje so prebivali, pripadali istemu kulturnemu krogu.

RAZSTAVA STOLOV TUJIH OBLIKOVALCEV V INFORMATIVNO-DOKUMENTACIJSKEM CENTRU V LJUBLJANI – ITALIJANSKI DESIGN

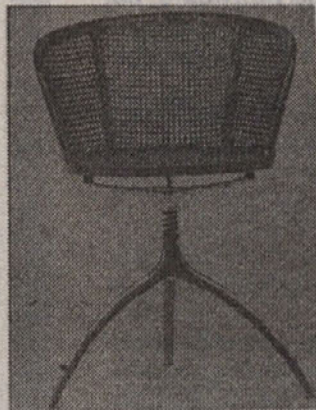
BIO V ZRAKU

V informacijsko – dokumentacijskem centru za oblikovanje v Ljubljani so v sodelovanju z Elecom in nekaterimi manjšimi firmami, ki se trudijo, da si je tudi pri nas moč ogledati in kupiti dobro oblikovane izdelke, pripravili razstavo stolov znanih italijanskih oblikovalcev, katerih imena v tujini mnogo pomenijo, eksponati pa so tudi tržni izredno zanimivi in donosni. Razstava je pomembna še toliko bolj, ker doma očitno upada zanimanje za kvaliteten design, saj je v prihodnjem letu postavljena pod vprašaj celo takšna prireditev, kot je Bienale industrijskega oblikovanja BIO.

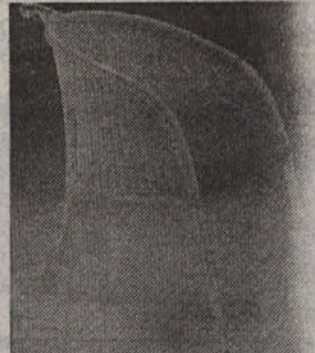
V upravnem odboru Gospodarske zbornice Slovenije, združenja, ki je bienalni prikaz najboljšega v domačem in tujem oblikovanju ustanovilo, so namreč sklenili, da v prihodnjem letu le temu ukinijo podporo in bati se je, da lahko to ogrozi ali vsaj bistveno okrne BIO. S to razstavo so želeli oživiti razstavno dejavnost v centru in opozoriti na vlogo Informacijskega centra za oblikovanje ter gospodarstvenike in tistem, ki oblikujejo globalne smernice ekonomskega razvoja opozoriti na dejstvo, da

kakovostno oblikovanje dviguje izdelkom ceno, jim daje dodano vrednost in majhna ekonomija z malimi serijami bi se tega morala v večji meri zavedati. Eden glavnih očitkov na račun BIO je, da stroka sicer poskrbi za dobre izdelke in jih na bienalu predstavi, ne poskrbi pa, da bi bili dosegljivi kupcem.

Razstava je tudi zanimiva primerjava, saj so se z oblikovanjem stolov doslej precej ukvarjali tudi slovenski oblikovalci in njihovi dosežki niso bili zanemarljivi. Tokrat

so na ogled izdelki Enrica Balerija, Carla Bartolija, Giandomenica Belottija, Maria Botta, Carla Forcolinija, Vica Magistretti, Alberta Meda, Antonella Mosce, Paola Rizzatta, Philippa Starcka in Hannesa Wettsteina. Večina teh oblikovalcev je že sodelovala na ljubljanskem Bienalu industrijskega oblikovanja.

Poznavalci so nad kvaliteto enajstih razstavljenih eksponatov navdušeni, manj navdušeni pa bodo verjetno kupci s tanjšimi denarnicami, ki pa jim tako in tako niso namenjeni. Design ima svojo ceno. Stoli, ki so tudi napredaj v ljubljanski Metalki, čez nekaj tednov pa bodo na voljo tudi v novem prodajnem prostoru Elexa, veljajo od 15.000 do 50.000 tolarjev.

K. L.

REKA: 80 UMETNIKOV IZ OSMIH SREDOZEMSKIH DRŽAV BIENALE MLADIH

Tudi letos so v Moderni galeriji in v Malem salonu na Reki pripravili tradicionalni Bienale mladih, ki so ga zaradi političnih sprememb preimenovali v Bienale mladih ustvarjalcev evropskega Mediterana, na njem pa se od začetka julija do konca septembra predstavlja okoli osemdeset umetnikov iz osmih sredozemskih držav.

Pomembno likovno prireditev so zasnovali že leta 1960 in je torej dosegla že častitljivo starost. Zaradi spremenjenih razmer so organizatorji spremenili zasnovo in se včlanili v Mednarodni komite Bienala mladih ustvarjalcev sredozemske Evrope, kamor vsako leto sprejmejo kakšnega novega

člana, kot, denimo, lani ljubljansko galerijo Škuc.

Bienale mladih na Reki je razstava, na kateri bodo vsaki dve leti, med dvema velikima bienalom, razstavljeni likovniki, ki se zkarjajo s slikarstvom, kiparjenjem, videom in multimedialnimi projekti, instalacijami, ambientom, akcijami, performances in

raznimi drugimi sodobnimi umetniškimi oblikami. Cilj manifestacije je povezovati in promovirati mlade sredozemske ustvarjalce, med katere vsakič prihajajo novi zanimivi avtorji.

Sveža slovenska imena na Bienalu 1993 so Mihaela Ciuha, Marko Jakše, Vladimir Leben, Mojca Oblak – Crowther, Žiga Okorn, M. Mojca Pungerčak, Nika Špan, Jure zadnikar, Zemira Alajbegović, Neven Korda in Jasna Hribernik.

Razstavljenе eksponate je

ocenjevala mednarodna žirija (iz Slovenije je bila v njej Alenka Pirman) in podelila enajst enakovrednih nagrad. Dve sta romali v Slovenijo in sicer Marku Jakšetu in Niki Špan, med hrvaškimi avtorji so odličja prejeli Goran Štimec, Robert Šimrak in Nela Ružič, med Italijani Nadia Filippini, Antenor Rovesta in Martin Scavenozzi, on njih pa še španska skupina Equipe Liimite. V sekciji videa so nagradili Simona Bogojeviča – Naratha iz Hrvaške in Marina Renoufa iz Francije.

OB STOLETNICI ROJSTVA PETRA I. ČAJKOVskega JE VGENIJ ONJEGIN ZA SLADOKUSCE

V letošnji program so v beneškem gledališču »La Fenice« uvrstili tudi šest opernih predstav Jevgenija Onjegina, s čimer so se poklonili stoti obletnici rojstva Petra I. Čajkovskega. Kritiki so navdušeni in menijo, da je to nedvomno najboljša predstava sezone, delež k uspehu pa so prispevali tudi člani slovenskih opernih hiš v Ljubljani in Mariboru.

V beneškem gledališču je po prihodu novega umetniškega direktorja Francesca Sicilianija zavel nov veter. Mož je na tem položaju nekdašnji bil, potlej je dolgo časa oblikoval repertoar v milanski Scali, v florentinski operi in na nekaterih festivalih. Imajo ga za največjega glasbenega strokovnjaka, zato napovedujejo, da bo ta sezona v Benetkah ponovno

na zavirljivi umetniški ravni. Dirigent opere Jevgenij Onjegin Vladimir Delman iz St. Petersburga je imel na

riški baritonist Dwayne Croft, ki je bil pred kratkim zaradi svojega lepega glasu in širokih registrov, pa tudi privla-

riero in v milanski Scali zanj že iščejo primerno vlogo.

Za glavnim junakom ni prav nič zaostajala partnerka, ljubljanska sopranistka Ana Pucar, glasbenica svetovnega slovesa, ki v glavnem poje na vodilnih odrih po Nemčiji, Italiji, Avstriji, Švici, Španiji...

Med številnimi pevci so kritiki opazili tudi ukrajinskega basista, ki je bil v tej sezoni član mariborske opere – Valentina Pivovarova.

Kot rečeno, tako občinstvo kot strokovna javnost sta nad predstavo navdušena, to pa v Benetkah veliko pomeni. Razvajena publika ne mara povprečnih predstav in nič nenavadnega ni, da svoje nezadovoljstvo izraža z žvižganjem. Tako so na primer s protesti pospremili z odra predhodno uprizoritev Bellinijeve Norme.

Ana Pucar kot Tatjana in Dwayne Croft kot Onjegin na odru beneškega gledališča »La Fenice«

voljo vrhunske pevce iz številnih držav. V naslovni vlogi je v Italiji debitiral mladi ame-

nega videza, pravo odkritje v Metropolitanski operi. Napovedujejo mu bleščečo ka-

RES JE...

— da je v Sloveniji čez pet tisoč mož v modrem. Ni pa res, da so takšni tudi v glavi.

— da Slovenci ne damo niti pedi svoje zemlje. Problem pa je v tem, ker je ne odstopijo niti Hrvatje.

— da Kovačič, direktor HIT-a, noče poslanske imunitete. Je niti ne potrebuje, saj že boleha za nalezljivo boleznijo — afero.

— da je letošnjega poletja vreme ponorelo. Ljudje so že prej.

— da je Kučan dal Antonu Krkoviču dve napačni stvari. Brigadir je odklikovanje že vrnil, čina pa, na žalost, še ne.

— da smo Slovenci naposled izpolnili želje toliko rodov biti sam svoj gospodar, nikomur podložen in nikomur odgovoren, kar je menil ljubljanski župan. Jože Strgar je očitno mislil nase.

— da se lahko Slovenija gospodarsko okrepi, pri tem pa začnemo Slovenci govoriti nemško, kot je povedal Sergij Pelhan. Torej se minister s slovenskimi kulturniki spet ne bo mogel sporazumeti, ker bo najbrž govoril italijansko.

NLO NA LETALO

Vsake toliko časa se nad zemljo na različnih koncih pojavijo na nebu neznani letelci. Pred kratkim se naj bi to zgodilo na skrajnem zahodu Kitajske, kjer je nedoločen letelci objekt prestrašil posadko nekega potniškega letala. Med poletom so videli nekaj podobnega svetleči zvezdi, ki se je bliskovito približevalo, pojavilo se je kot svetla pika in naraslo v bleščečo kroglo. Gibalo naj bi se tri tisoč metrov nad letalom, ki je letelo 11.000 metrov visoko in osvetljevalo pilotsko kabino, kot da bi bil dan. Posadka je spustila vozilo na 7.000 metrov višine, neznani letelci predmet pa je znenada izgubil. Letalo je bilo v stalni zvezi s kontrolo letenja, od koder so jim sporočali, da je nebo čisto. Uradni kitajski viri so že nekajkrat poročali o incidentih z neznanimi objekti na nebu.

ALEKSANDER PERDIH IN SILVO ZUPANC, ISTOSPOLNO USMERJEN PAR, BI SE RADA POROČILA IN POSVOJILA OTROKA — MOŠKI + MOŠKI = OTROK?

OČKA, KJE JE ATI?

Vsi vemo, da morata za poroko biti dva. Za zdaj je zaželeno, da sta različnega spola. Če pa bi svojo ljubezen pred oltarjem rada okronala tudi dva homoseksualna partnerja, nastanejo problemi. Slovenska ustava namreč ne določa, da lahko zakonsko zvezo sklene istospolni par. Ker je niti ne prepoveduje, sta dva, ki ju je to zadeva: Aleksander Perdihi in Silvo Zupanc, člana Neformalnega združenja homoseksualnih parov Yoldashimm, predlagala Ustavnemu sodišču Republike Slovenije presojo ustavnosti in zakonitosti Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Trdita, da jima slovenska ustava, splošna deklaracija človekovih pravic in mednarodni pakt o državljskih pravicah, dovoljujejo matičarjev »blagoslov«.

Ni nujno, da sta različnega spola

V pismu ustavnemu sodišču z dne 15. marca 1993. leta se prizadeta gospoda, ob nezmožnosti njune uresničitve temeljne človekove pravice — pravice do poroke in

ustvarjanja družine, sklicujeta na 14. člen nove ustave, ki izhaja iz predpostavke, da so vsakemu priznane enake človekove pravice in temeljne svoboščine ne glede na spol ali katerokoli drugo osebo okoliščino. Pod slednjim terminom naj bi se razumela tudi istospolna usmerjenost, kar je bilo jasno izraženo tudi na delu Komisije za ustavno vprašanja ob obravnavi 57. člena dne 24. julija in 24. septembra 1991. leta. Pišoča sta v pismu poudarila, da v 18. členu Splošne deklaracije o človekovih pravicah v 23. členu Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah ni določeno,

Moški in ženska ni isto kot moški ali ženska

Ustavno sodišče je bilo po prejemu tega pisma očitno v popolni temi, saj je zaprosilo za pomoč ministrstvo za delo družino in socialne zadeve. Slednje je s svojim mnenjem nastopilo pred vladjo, ki je menila da je Perdihi — Zupancova pobuda neutemeljena. Bistvo je baje v tret-

jem členu zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki določa, da je družbeni pomen zakonske zveze v osnovanju družine, ki jo je država dolžna varovati. Slednje opravlja v materinstvu, očetovstvu, otrocih in mladini. Med omejitvami zakona sicer spol ni naštet, se pa iz dikcije, in lahko bi rekli navade, razume, da gre za zakonsko zvezo med moškim in žensko. Mednarodni pakt o državljskih pravicah daje moškemu in ženski, ko odrasla, kumulativno pravico do sklenitve zakonske zveze in ne alternativno moškemu

ali ženski. Vlada je na koncu Ustavnemu sodišču RS priporočila, naj predlog zavrne kot neutemeljen.

Zakaj ustavno sodišče potrebuje mnenje ministrstva, ko odloča o pobudi za preverjanje ustavnosti nekega zakona, zakaj sploh tako dolg premislek o smiselnosti pobude in kaj ni dvom o ustavnosti zakonske določbe dovolj, da ustavno sodišče preveri njegovo upravičenost, je v Sobotni prilogi z dne 5. junija zanimalo Metko Mencin iz Poslanskega kluba LDS. Slednji ni bilo čisto jasno, zakaj sta ministr-

stvo in vlada zavrnili pobudo, pri čemer ju ustavno jamstvo enakosti v pravicah ne glede na katerokoli osebo okoliščino sploh ne zanima. »Formalno in vsebinsko najbolj trhe pa je argument, ki ustavnost zakona utemeljuje z zakonom samim. Pri tem kaže na določbo, ki se sklicuje na zasnovanje družine, kar da daje zakonu družbeni pomen zveze med osebama istega spola, ki bi skrbeli za otroka, pa naj bo eden od njiju biološka mati oziroma biološki oče ali ne, večji od zveze med moškim in žen-

Aleksander iz Tolmina in Silvo iz Štor sta se spoznala med študijem v Ljubljani. Ko sta se prvič videla, si menda nista bila najbolj všeč. Usoden je bil 3. marec 1983, ko sta na rojstnem dnevu skupne sošolke pripravljala palačinke v kuhinji. Takrat se še nista poljubila, do česar pa je prišlo po dvanajstih dneh. V apartmaju na Ilirski se nista mogla objemati. Šla sta na balkon. Ker je bilo vraže hladno, je Silvo Aleksandru posodil plašč. Po dveh dneh je Silvo Aleksandru ponudil, da bi prespala na Gerbičevi. Naslednjega dne se je Silvo preselil k Aleksandru na Ilirsko. Čez poletje sta ugotovila, da gre zares...

sko, ki početa ali ne moreta imeti otrok,« je zapisala Metka Mencin.

Družina matere in hčerke brez očeta je istospolna?

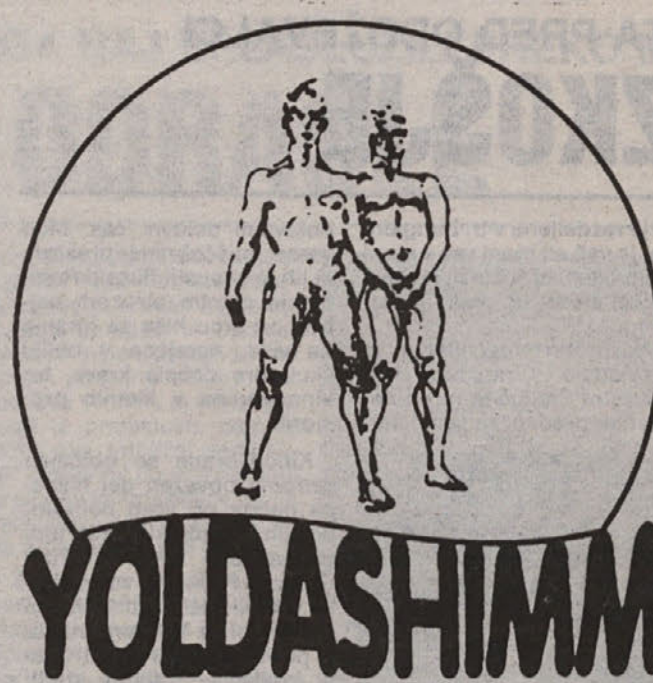
Perdihi — Zupancova pobuda se je 15. junija znašla tudi

na dnevnem redu parlamentarnega odbora za zdravstvo, delo, družino in socialno politiko. S šestimi glasovi v podporo vladi in ministrstvu ter sedmimi proti, so se poslanci odločili, naj ustavno sodišče vendarle sproži postopek za oceno ustavnosti zakona. Dr. Mateja Kožuh Novak je opozorila na statistične podatke, ki so pokazali, da je v Ameriki po ureditvi statusa homoseksualcev drastično upadlo število nalezljivih bolezni, in se vprašala, ali istospolno partnerstvo res deluje moteče na posameznika in na družbo. Ireni Oman, ki jo je zanimalo, ali je za otrokov razvoj dobro, če odrasla v istospolni družini, pa je odgovorila, da »nas je ogromno zraslo v istospolni družini, denimo v družini brez očeta.«

Na Hava je k poroki

Pobuda ni slučajna. Sledi razvoju dogodkov v nekatere

evropskih državah in ZDA. Nekatere pravice homoseksualcev in lezbijk so najprej priznali na Švedskem, a so jih s tem pravno še bolj getoizirali. Pred štiri leti so zakon, po katerem lahko osebi istega spola skleneta registrirano partnerstvo, ki ima iste posledice

kot zakonska zveza, sprejeli Danci. Z izjemo. Posvojitev otrok, skupno skrbništvo in uradna cerkvena poroka niso možni. Podobno zakonodajo so letošnjega aprila sprejeli tudi Norvežani, na Švedskem pa se prilagajajo. Medtem ko v Nemčiji teče postopek, ki bo privedel do priznanja registriranega partnerstva, je v ZDA vrhovno sodišče zvezne države Hawai razsodilo, da se homoseksualni pari lahko poročijo. Razsodbo bodo posledično lahko uporabljale tudi druge države ZDA. Evropski parlament je pred osmimi leti priporočil članicam, naj odpravijo diskriminacijske zakone, ki zadevajo homoseksualce, lani pa je KVSE dodala pobudo, naj se tovrstna zakonodaja prilagodi v smislu priznanja isto-

spolno usmerjenih zakonskih zvez. Skratka, enotnega zakona, ne evropskega, kaj šele svetovnega, ni. Na Kitajskem homoseksualnost zdravijo, v nekaterih delih sveta jo preganjajo.

V Sloveniji se je o homoseksualcih (pedrihi) bolj šepetalo kot glasno pogovarjalo. Zgodovina pomni vse polno šikan, izkoriščanja, izsiljevanja, zasramovanja in zgražanja.

Kakorkoli že, najverjetneje je, da Aleksander Perdihi in Silvo Zupanc s svojo pobudo pri ustavnem sodišču ne bosta uspela. Še naprej bosta morala živeti na korzi, kjer živijo tudi mnogi »mešani« pari. Brez otrok, seveda...

Oto Pust

»Smo seks generacija,« in tudi do desetkrat na uro jo ogovorijo moški z jasnimi nameni, razlaga gost Janice Alfonzo, 21. Seveda pa niso samo moški tisti, ki se agresivno odpravijo iskat prijateljico za noč. Tudi ženske začnajo in vzamejo zadevo v roke, razlaga. »Potešitev ameriške popularne kulture s seksualnim sporočilom, temami in slikami.« je odgovorna za nove apetite po seksu toži konzervativni magazin Time.

»Mladostnikom, ki povprečno sedijo pet ur na dan pred televizorji, predvaja »Center for population Options«, in vidijo na leto okoli 14000 spolnih aktov, od katerih skoraj nobeden ne traja dlje kot nekaj sekund. Objemanje

Seks kot potrošna dobrina

»Seks prodaja in privlači ljudi,« pravi go-go pesalka Mini, 19, ki na plesišču pod žarometi pleše v usnjenem nederčku in kratkih hlačkah. Čeprav so vrata med tem od-

se glasijo »All I wanna to do is zoom zoom, zoom, zoom in the boom, boom (vse, kar želim početi, je zuma zum, zum, zum, v bum, bum). Vse to vodi mladostnike v prepričanje, da je seks potrošna dobrina in življenjski nazor, ne pa ljubezen.

Nova seksualna revolucija

Drugo seksualno revolucijo so uvedli homoseksualci, ki so že vedno bili avantgarda promiskuitete. Objube Billa Clintona na volitvah, da bodo sprejeli v vojsko tudi homoseksualce, so razumeli kot signal: »Če že najvišja avtoriteta v Ameriki pravi, da so homoseksualci v redu,« razlaga Palomino, »potem nam to daje novo energijo tudi za posteljo.« Ker pa je med tem že vsak spoznal, da aids ne bo odpravljen, tako piše v Village Voice Michael Musto, 34, je prišla iz mode tudi abstinenca. Precej šokantno pa misli da je, kar se dogaja v Gay — klubih, tudi tam živeci Nemeck Markus Luetzenkirchen.

»Vroči časi v temi,« objavlja magazin homoseksualcev Homo extra za »Res — Erection«. Zabava v reflektorski svetlobi pa dostavlja podobno opis za klub Earl Hall: Udergrads and grads meet for meet, (nekako začelniki in napredni so vroči na meso). »Ljudje seksajo,« pravi Luetzenkirchen, »kot da bi bilo zadnjič pred menjavo ti-sočletja.« Če se mi kaj zgodi, se pač zgodi,« pravi študent Mark Schaefer, 19, z opazno mešanico fatalizma in naivnosti. Če bo kdaj »dobil aids, ga bodo že tako znali pozdraviti.«

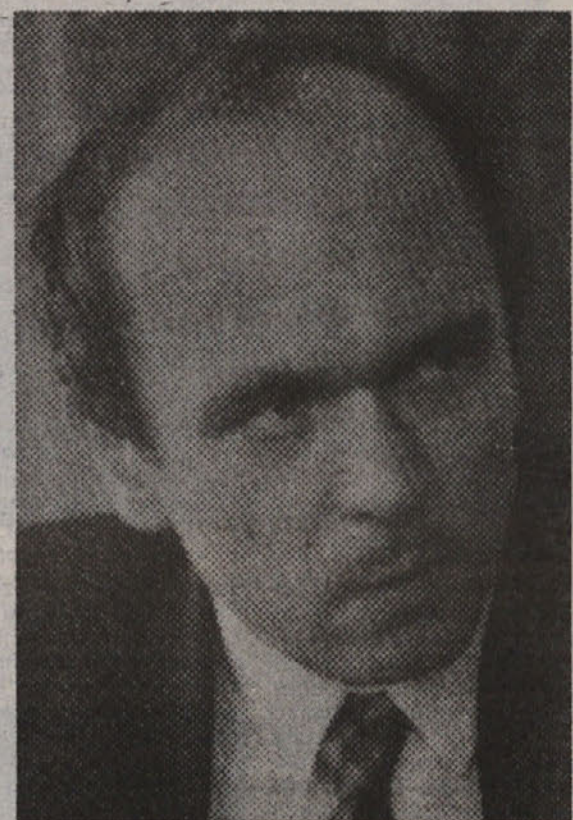
Po reviji Der Spiegel, prevedla Nina Mom

NI RES...

— da sta Slovenija in Avstrija zaradi morije na Balkanu povezani, kot nista bili nikoli doslej, kar menijo na Dnevniku TV Slovenija. Včasih sta bili namreč v isti državi, danes trenutno še nista.

— da je velikih tem konec, v kar je prepričan Franci Zavrl. Le velikih igralcev je že zdavnaj zmanjkalo.

— da je Janez Janša po ustavi vrhovni poveljnik slovenskih oboroženih sil. Se pa tako vede.

— da Janez Drnovšek in Clarc Gable nimata nič skupnega. Ob imata podobne brčice in sta — igralca.

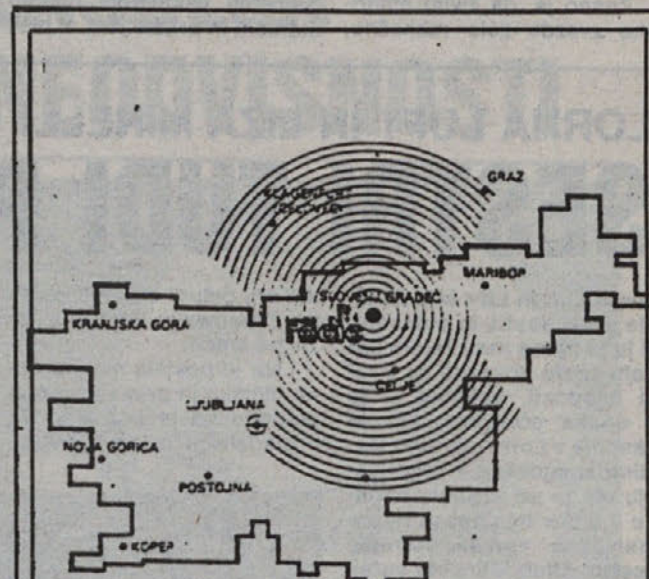
— da so bile Melodije morja in sonca slabe. Pa ne po zaslugi Blagnetove, temveč Sophie iz Nizozemske.

— da so poslanci letos zaslužili počitnice. Smo si jih pa zato volivci, ki smo morali prenašati celoletno parlamentarno govorenje.

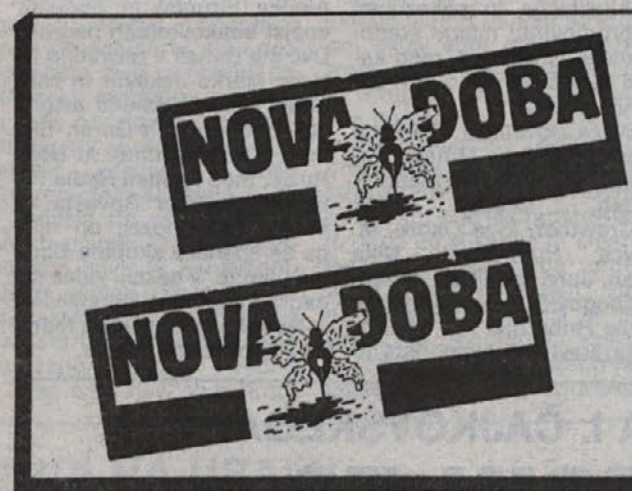
— da je Ivan Maček — Matija imel sedem življenj. Enega samega, ki pa ga je odlično preživel.

— da Slovenci nimamo morja. Ker ga hočemo imeti vsi, pa v njem ne moremo plavati, saj je — prepolno.

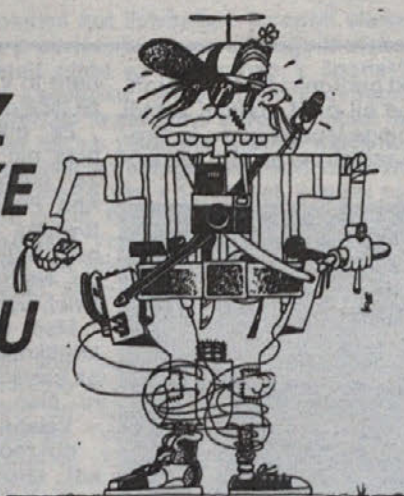
— da bi bilo slabo, če bi tudi Slovenci imeli kardinala. Tako nam ne bi bilo treba na Sveti Geri samo somaševati.

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95,9MHz

DISKOTEKE V NEW YORKU DOŽIVLJAJO SEX-BOOM

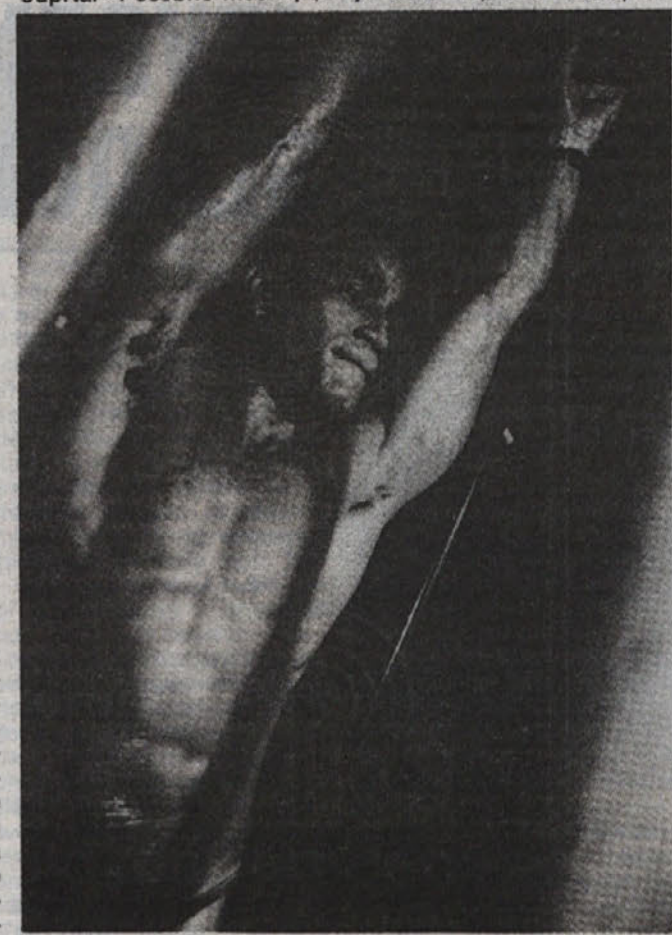
STRAH PRED AIDSOM POJENJA

Videti je, kot da so ljudje spojeni v eno samo zibajoče in potno telo, ki se čudno počasi odziva na trde tehnične ritme. Tu se bok dotika boka in zadnjica se drgne ob penis. Samo med skoraj golimi zgornjimi deli telesa je še nekoliko prostora za združitev pogledov, ki potem, nekoč in nekje, končajo s popolno združitvijo telesa.

V nedeljo zjutraj ob štirih in v apokaliptični diskoteki underground Shelter, kjer zaudarja po potu, mamilo in petardah, najdejo Njujorčani nekaj, čigar obstoj so ob koncu prvega desetletja aidsa že skoraj pozabili — seks. Kdor gre poleti 1993 ven, ne želi v klubu le plesati, temveč se sem in tja tudi zabavati. »Seks je najpomembnejši,« pravi Janet Infinita, 22, ki je v tesnem oprsniku pod reflektorji na lovu. »Seks je tisto, zaradi česar gremo v disko.«

Z republikancema Reaganom in Bushem se je poslovlil tudi delček puritanstva. Bill Clinton, ki je nastopil z imidžem mladeniča ter kot liberalni in optimističen kandidat, je mnoge Američane popeljal v veselo razpoloženje neobremenjenosti, ki je dala polet novi seksualni revoluciji. »Celotna atmosfera se je spremenila, ljudje se zopet veselijo,« pravi princesa Diandra, njujorška transvestitka, ki na privatnih zabavah nastopa v črni obleki iz šifona in medtem ko prepeva pesmi, dovoli, da ji dolarske bankovce zatikajo v izrez, ali pa jih gostom poljublja z usti. »Nočno življenje se je ponovno rodilo,« se usti Diandra, post generacija Ma-

donne, ki je nenadoma tako odprta. »Posebno mešanje,«

je osemnajst do petindvajsetletniki vseh ras in slojev opazoval John Palomino, 29, eden vodilnih figur njujorške klubske scene.

Pri prvi generaciji, ki je odrasla z aidsom, je strah pred boleznijo popustil. »Kaj je kondom, sem vedel, še preden sem sploh pomislil na seks,« pravi Ravis, 19, ki je prišel v disko v večerni obleki in z biserno ogrlico. Njegov spremljevalec pa ni imel na sebi drugega kot visoke lakaste škornje, jopič gradbenega delavca in čelado. »Varen seks ni nobena znanost, temveč le odločitev,« pravi Reavis. Vsi so navdušeni nad varnim seksom, pravi Palomino, samo da si je vsak pripravil lastno teorijo o tem, kaj pod tem razumeti.

Če vprašamo deset ljudi, dobimo deset različnih odgovorov. Nekateri odklanjajo poljubljanje, drugi pa imajo celo oralni seks za nevaren. Velja splošno pravilo, dokler se varuješ, lahko izživiš toliko užikov, kot si jih želiš. Da temu primerno cvetijo tudi posli s seksom in erotiko, je dokaz v oglašniku Super guide to New York sex, čigar naklade naraščajo ali v Strip — Etablissements, katerega število je skokoma poraslo. Ali pa v Clubu USA, mega diskoteki na Manhattnu, ki sprejme do 2500 gostov. Leži v bližini Times Square in s svojimi seks kinotekami in porno trgovinami vabi obiskovalce. V privlačnosti nena kupljivost posnema z njihovo dekoracijo. Poleg plesišča stoji meter visoka ženska plastika, katere oprsje se dviga iz črnega steznika, na stropu visijo reklame za kondome in trije svetleči japonski znaki, ki pomenijo »sprememba spola«, nad barom

ATOMSKI BUNKER, KI NI ZAŠČITA PRED OBOŽEVALCI ZGOVORNO RAZKOŠJE

Hiša naj bi izdajala lastnikov značaj, gotovo pa življenjski stil, bivališča znanih osebnosti pa predstavljajo poglavja zase – veliko povedo o nagnjenjih in strahovih svojih lastnikov. Nekatere so pravcati dvorci, a s kletmi kot atomskimi zaklonišči.

Whitney Houston je bila v otroštvu tako siromašna, da je lahko jedla le najcenej-

kar pa se je preneslo tudi na evropske dive v Ameriki. Steffi Graf je takoj po priho-

ki je razdeljena v tri bungalove, je več ali manj vse v njeni priljubljeni črni barvi, od kavčev in zaves, do omar in preprog.

Nasprotje temačnih barv je prevladalo v nekdanji hiši Silvestra Stallonea (pred nedavnim prodani za samo štiri

polovični delovni čas. Med vsemi puščobnimi prostori, ki jih je zapustil filmski Rambo, je njenim otrokom najbolj pri srcu hiša za igranje na vrtu, narejena v obliki skulpture debele krave, ter kinodvorana v kletnih prostorih.

Kinodvorane so običajen oziroma obvezen del hišnega načrta pri vseh hollywoodskih zvezdnikih, kot tudi gimnastične dvorane. Tudi Gregory Peck ima vse našte-to v svoji hiši s štirinajstimi sobanami na Bel Airu, nima jo pa vsi tega, kar si lasti znani igralci – zbirke starih mojstrov in impresionistov, od Piccassa in Matisse do Renoirja. Njegovo bivališče krasijo ogromni zimski vrtovi za vzgajanje vrtnic in orhidej. Zaradi starosti uporablja bazen in igrišče za tenis bolj poredko.

Paul Newman je pobegnil iz Hollywooda v Connecticut, njega in soprogo Joan Woodward ni skoraj nikoli mogoče videti v vili, stari dvesto let, kateri so še pozneje dogradili nekaj dodatnih kril, da bi vanje namestili njegove zbirke starih avtomobilov, dograjen je tudi bazen in prostori za osebje.

Tudi Warren Beatty se ni mogel upreti vili z najmanj dvajsetimi sobanami, saj jih niti slučajno ne čisti soproga Annette Bening, oba skupaj pa predstavljata simbol v glavnem mestu industrije sanj. Nekdanji lomilec ženskih src je v zasebnem življenju precej negotova in prestrašena osebnost, zato je namestil vsepovsod na treh hektarjih zemljišča alarmne naprave, da bi se zaščitil pred vlomilci in nezaželenimi obiskovalci. V kletnih prostorih pa so ob gimnastični dvorani tri sobe, napolnjene z omarami, v katerih so shranjena odvržena oblačila. Največje presenečenje pa je nedvomno skrito za vrati ene od omar, gre skriti vhod v atomsko zaklonišče. Najverjetneje zato, da bi slavni zvezdnik v primeru atomske vojne preživel hollywoodsko konkurenco...

Vila Whitney Houston

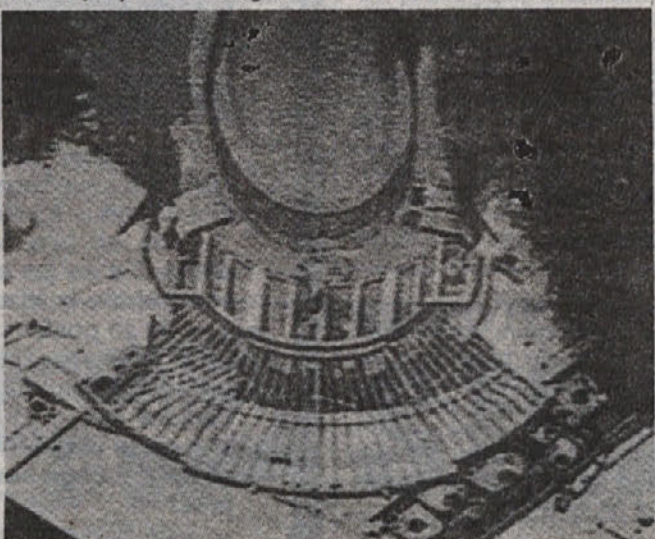
šo hrano, danes je tako bogata, da si lahko privoščijo hišo, vredno štirideset milijonov dolarjev. Dekle z zlatim glasom želi samo najboljše, tako je armatura v kopalnici izdelana iz čistega zlata, straniščna deska pa iz plemenitih kovin. To je le utrinek iz palače, ki so jo gradili pet let, in v kateri ni videti niti enega vogala, kajti Whitney ima najraje ovalne zidove. Vila, ki je v amerškem mestecu Trenton, ima osemnajst spalnic, snemalni studio, video center, igrišča za tenis, kotalkarsko stezo, gimnastično dvorano, košarkarsko igrišče, zunanji in notranji bazen.

Prebivalci ogromne vile so trije: devetindvajsetletna Whitney, njen pet let mlajši mož Bobby Brown in njuna štirimesečna hči Kristina. Otroška soba spominja na trgovino z igračkami, postelja šarmantne lastnice pa se po želji ogreva kot tudi vibrira. Na zidovih so izobešene slike Marilyn Monroe, zavese in luči pa se regulirajo z daljinskim vodenjem...

Znano je, da živijo ameriške zvezde zelo razkošno,

du na Florido dala zgraditi vilo s 600 kvadratnimi metri, z bazenom in palmami v Boca Ratonu. Od številnih kvadratov jih je nemška igralka

milijone dolarjev), ki jo je Goldie Hawn prebarvala v rožnato barvo z otenkom zahajajočega sonca. Igralka živi v hiši z možem Kurtom

Hiša na hribu: za radovedneže je bolj priporočljivo, da ne silijo na posestvo Warrena Beattyja, saj bi lahko končali kot divjad na molskem polju

tenisa uspela okupirati samo sedemdeset, medtem ko so preostali namenjeni njenim staršem in prijateljem. V hiši,

Russelom, mamo in tremi otroki in ima kljub devetstotim kvadratom le eno hišno pomočnico, zaposleno za

PRESENETLJIVA POROKA

Julia Roberts se je poročila! Njen izbraniček je Lyle Lovett, skladatelj in pevec country glasbe, veliki ameriški zvezdnik, ki je bil v letu 1989 nagrajen z »Grammyjem« kot najboljši country pevec. Mladoporočenca sta se spoznala na snemanju filma, vendar niso novinarji izvohalili v zvezi z njunim razmerjem niti ene malenkosti, zato je poroka veliko presenečenje. Televizijska postaja CNN je objavila, da sta se poročila v Indiani, petintridesetletni Lovett in deset let mlajša Julia sta se za poroko odločila v dveh dneh. Sicer pa je igralka znana po svojih naglih odločitvah, tako je po dolgoletnem razmerju in hrupnem najavljanju poroke s Kieferjem Sutherlandom ves spektakel nenadoma odpovedala.

KAZEN ZA LAŽ

Whitney Houston zahteva šestdeset milijonov dolarjev odškodnine od »New York Posta«, ker so sporočili lažno vest, da so pevko nujno odpeljali v bolnišnico v Miami zaradi prekomernega uživanja dietnih tablet. Njen advokat Sheldon Platt je na televiziji demantiral vest in izjavil, da se počuti pevka iz-

vrstno, predvsem pa da ni v bolnišnici, pač pa v Washingtonu, kjer se pripravlja za nastop na dobrodelnem koncertu demokratov. Whitney je so dezinformacije o njenem privatnem življenju zelo razbesnela, zato je posegla po ostrejših pravnih sredstvih.

LORNA LUFT IN LIZA MINELLI

SESTRI TUDI PO SRCU

Lorna Luft in Liza Minelli nista pravi sestri, le polsestri, ki ju je njuna mati želela kar najtesneje povezati že v rani mladosti, oblačila ju je v enaka oblačila, kar je kasneje v Lorni rojevalo številne komplekse v prepričanju, da je po Lizinem uspehu v show businessu le pomanjšana verzija starejše sestre. Kljub temu sta ostali najboljši prijateljici, ki med seboj nimata skrivnosti. In neverjetno, čeprav sta v mladosti sovražili enake obleke, se zdaj obe vse pogosteje v javnosti pojavljata v podobnih črnih oblačilih.

Po tridesetih letih sta se ponovno skupaj pojavili na letošnji podelitvi Tonyja na odru New York City Gershwin Teatra. Pred tem sta skupaj nastopali v televizijskih show programih, v katerih je bila zvezda njuna mati Judy Garland, kasneje sta njuni

karieri, četudi sta obe začeli na Broadwayu, krenili v različne smeri.

Liza je postala mednarodna filmska in pevska zvezda, medtem ko je Lorna igrala v gledališču in na televiziji,

kjer sta pripravljali različne projekte. Lorna je sestro preprčevala, naj se osvobodita odvisnosti od mamil in alkohola, kar sta z zdravljenjem leta 1984 tudi dejansko storili.

Liza je postala mednarodna filmska zvezda in pevska, Lorna igra na televiziji in v gledališču.

tako da se dolga leta sploh nista srečevali, o osebnih in drugih težavah sta se pogovarjali le po telefonu. V sedemdesetih letih sta se ponovno sešli v New Yorku,

»Liza je moja najboljša prijateljica in edini človek, ki mu lahko zaupam prav vse,« pravi Lorna (40), hči Judy Garland in njenega tretjega moža, producenta Sida Luf-

ta. »Nikoli me ni izdala, nikoli obsojala mojih dejanj. Edina je razumela tudi moje slabe strani, zato je postala del mene,« trdi Liza (47), katere oče je filmski režiser Vincent Minelli, drugi mož Judy Garland.

Pravzaprav so si bliže kot le sestre, intimno povezane in v utero druga drugi. Zanju je značilno popolno razumevanje, ki ga Lorna po ločitvi od svojega moža, glasbenika Jaka Hookerja, s katerim je bila omožena petnajst let, še kako potrebuje. (Liza se je ločila trikrat in je trenutno poročena z glasbenikom Billyjem Stritchom.)

Različne obveznosti in načrti sestri pogosto ločujeta, Liza Minelli se pripravlja na poletno turnejo, najprej s Charlesom Aznavourjem in kasneje sama, medtem ko Lorna Luft vadi vlogo gospe Adelaide v »Guns and Dolls« s potujočim gledališčem.

DINOZAVRI STEVENA SPIELBERGA NAJ BI ZASLUŽILI PREKO MILIJARDE DOLARJEV

RISANKA ZA ODRASLE

Še preden so natisnili knjigo petdesetletnega književnika Michaela Crichtona, je filmska hiša Universal za poldrugi milijon odkupila njeno ekranizacijo. Zgodba s svojimi detajli, grobimi sporočili in nevarnimi asociacijami na današnje in nekdane zakonitosti narave, njenega rastlinskega in živalskega kraljestva je domala idealna predloga za film, za katerega so potem potrebovali le še Spielbergovo neomajno domišljijo, s katero je »Jurassic Park« vdičnil filmsko življenje.

Odgovorni v Universalu, ki sedaj pripada japonski korporaciji Machushito, vedo, da je Spielbergu treba v vsaki stvari pustiti odprte roke, kajti z nezmotljivo intuicijo zaznava želje občinstva. Konec je zanimanja za grozljiva nasilja in policijsko nasilstvo, zato so si zamislili neke vrste družinsko risanko z igrano filmsko dramaturgijo. V film so vložili kakšnih šestdeset milijonov dolarjev.

Dinozavri so resnično nevarni. Zgrabijo džip in ga zalučajo v drevo, ubijajo ljudi, vendar so se pri snemanju namenoma ognili natančnejšemu prikazu teh grozot, pri montaži so izrezali takšne prizore in iz prvega plana odstranili prikazovanje žrtev. Kljub temu režiser pravi, da naj si otroci mlajši od osmih let filma ne ogledujejo, ne le zaradi morebitnih travm, pač pa zato, ker ga ne bi razumeli. Komu je torej film name-

njen, odraslim, ki so otročji, ali otrokom, ki so dozoreli. Po velikanskem zanimanju zanj je moč reči, da smo mi vsi nekoliko pootročeni. S pomočjo spretnih Spielbergovih sporočil odhajamo v svetove preteklosti in domišljije, se bojujemo z nekimi davnimi strahovi in pozabljamo na vsakdanje skrbi. Zato se ni čuditi fantastičnemu uspehu »Jurassic Parka«, ki je že v prvih desetih dneh prikazovanja v blagajne prinesel čez sto milijonov dolarjev. V Universalu pričakujejo, da bodo z njim zaslužili več kot milijardo zelencev.

Ogromne dobičke naj ne bi nabrali le s prodajo vstopnic, pač pa tudi s številnimi izdelki z oznako Jurassic Park, od najrazličnejših lutk, preko kap, majic, okrasov, posteljnine, otroških igračk, do hrane in napitkov...

Glavne zvezde filma so nedvomno dinozavri z vsemi

potrebnimi filmskimi značilnostmi. Njihov kreator Stan Winston, ki je znan kot avtor sluzave kraljice v Osmem potniku in po sijajnem animiranem pingvinu v filmu Batmanova vrnitev, ni hotel poštati iz preteklosti, zato je svoje like približal sedanosti. Modeliral jih je s pomočjo slonov in krokodilov ter jih delil mesojede in rastlinojede prazgodovinske zveri.

Za njihovo strašljivost je poskrbela ekipa »Light and Magic« Georgesa Lucasa, Spielbergovega prijatelja in partnerja. Njegovi strokovnjaki so s pomočjo prav za to priložnost programiranih računalnikov napravili najrazličnejše vrste dinozavrov in jih neposredno animirali v filmsko sliko, z izjemnimi tehničnimi možnostmi so se poigrali z njihovimi vizualnimi in značajskimi razlikami. Najprej se je zdelo vse skupaj nemogoče, kako povezati ljudi, avtomobile, lutke in risane vizije, po letu izjemnega dela jim je imenitno uspelo.

Kljub vsem čudežem tehnike ta po prepričanju ustvarjalcev v filmu ni najpomembnejša, to je predvsem film o ljudeh in živalih in njihovih

medsebojnih odnosih. Dinozavri niso fantastični domišljjski liki, temveč se nam zdi, kot da so zašli v džunglo in v njej srečali živali, ki tam dolga leta živijo skrite pred očmi civilizacije.

Za zunanja prizorišča so izbrali razkošni in do tedaj nenaseljeni havajski otok Ka-

sau, ki po svojem naravnem bogastvu spominja na podnebje zahodne obale Costa Rica, kamor je Crichton postavil dogajanje svoje knjige. Iz avtorjevih izjav in na koncu odprtega dogajanja bi lahko sklepali, da namerava napisati tudi nadaljevanje »Jurassic Parka«.

Ob dinozavrih je v filmu še

nekaj znanih igralcev. Opazna je vloga sira Richarda Attenborougha, režiserja, dobitnika oskarja, ki igra lastnika parka, med drugimi pa nastopa še Sam Neill, avstralski igralec, ki smo ga videli v filmih Okrutno morje, Krik v temi, Podmornica Rdeči oktober in v letošnjem zmagovalcu Cannesa, filmu Klavir.

ARNOLD SCHWARZENEGGER: POSLEDNJI HEROJ BREZ POMISLEKOV

VELIKAN, KI JE »ZASUŽNJIL« AMERIKO

Kakor hitro je na letošnjem filmskem festivalu v Cannesu ena od glavnih zanimivosti postala naplhnjena orjaška postava Arnolda Schwarzeneggerja — velkanski balon, je bilo jasno, kaj se dogaja v svetovni filmski produkciji. Po vesteh iz Hollywooda so bili šefi v Columbij pripravljeni pristati prav na vse pogoje, da bi dobili Arnija, kajti jasno jim je bilo, da se bo v letošnjem poletju le on lahko zopet predstavil Spielbergovemu najnovejšemu filmu. In prav so imeli.

Film Last Action Hero v režiji Johna McTiernana povzroča strahovito gnečo pred blagajnami ameriških kinematografov. Kritiki se posmehujejo, množica dre v kino. V najnovejšo akcijsko pustolovščino nepremagljivega Arnolda Schwarzeneggerja so vložili čez osemdeset milijonov dolarjev.

In tako je vedno, kadar gre za tega močnega človeka. Vendar Arnold Schwarzenegger ni močan le zaradi svojih mišic in videza ogromnega poneumljenega macho junaka našega časa in jutrišnjega dne, pač pa je dejansko močan človek, še posebej v filmskem svetu, pa tudi širše, saj svoje poslovne interese razpreda naokoli, na različna področja, od športne opreme do fitnessa.

S projektom Last Action Hero je preveril svoj vpliv in

se pomeril s treznimi in zelo vztrajnimi Japonci. In surovi gornik iz okolice Gradca jih je uspel prepričati, vsilil jim je svojo voljo in svoje poslovne pogoje. In opazovalcem se je verjetno mnogo bolj v spomin vtisnila njegova pogajalska prepričljivost kot Arnijev filmski lik. Pa tudi trenutek, ko je še pred podpisom pogodbe in začetkom

snemanja filma vsem sodelavcem samozavestno kot pravi Boter dejal, da hoče sodelovati pri vsaki najmanjši podrobnosti filma, od začetka do konca.

Tako je tudi bilo. Schwarzenegger je postal ne le glavni igralec, pač pa tudi izvršni producent, ki je odločilno vplival na izbiro režiserja in odločal o partnerjih in se po-

sebno o zasedbi vzporednih vlog, ki jih je dodelil na primer Tini Turner, Chavy Chase in Sharon Tate, pa tudi svoji soprogi Marii Shriver.

V Columbij so bili silno zadovoljni. Arnold vselej pritegne svoje celotno občinstvo, ob tem pa je človek, ki do popolnosti obvladuje načine, kako najučinkoviteje reklamirati samega sebe. Ta 45-letni Avstrijec je sebičen, častihlepen, hladen in ambiciozen prav tako kot nekateri njegovi liki — roboti, ki jih je upodobil v številnih filmih. Le tako je mogoče pojasniti bliskovito kariero, kjer ga ni sta ovirala niti trd nemški naglas niti videz koščenega androida impresivne moči in zastrašujoče odločnosti. Morebiti je res videti neumnen, razmišljajo Američani, ki ga obožujejo, vendar je eden najuspešnejših filmskih delavcev sedanosti, oče dveh hčera in tretjim otrokom na poti, mož prekrasne talentirane žene, potomke ene najmočnejših ameriških družin, Marie Schriver Kennedy, prijatelj številnih vplivnih politikov...

Last Action Hero je zgodba o fantiču brez očeta (igra ga talentirani Austin O'Brien), ki pride k filmu, da bi spoznal svojega idola, heroja Jacka Slaterna, prepleta se igra in resničnost, film in domišljija, Arni pa je ves čas v ospredju. V eni od scen se v grozo kritikov pojavi kot Hamlet, a velikanu je vsaj v Ameriki očitno vse dovoljeno.

Schwarzenegger priznava, da se je naveličal vlog nasilnežev, s katerimi je zaslovel. Pravi, da je v filmskem svetu kot v politični areni, nenehno je treba zaznavati, kaj občinstvo želi in pričakuje. Amerika se obrača proti nasilju in je zgrožena nad dogajanjem v mestih. V filmu The Last Action Hero je zato manj nasilja in je bolj komične narave.

O svojem zasebnem življenju močni mož poredko govori, čeprav je vedno na voljo medijem. Na izzivalna vprašanja novinarjev, da si je silo-

vito želel sina, hladnokrvno odgovarja, da je bilo v pričakovanju prvega otroka morebiti res tako, a po dveh deklah, s katerima mu je tako lepo, ko čuti njune majhne dlani na svoji rami in mu namenjata nežne nasmehi, si ne želi ničesar drugega. Pomemben je otrok, ne njegov spol, pravi sedaj.

Ljudi zanima, kdaj je nazadnje jokal. Tudi joče od časa do časa, priznava, posebno ob gledanju kakšnega pretresljivega filma, kajti resničnost ni nikoli tako priročljiva kot filmske drame.

LASULJA NEODVISNOSTI

Ameriška igralka Marisa Tomei, dobitnica letošnjega oskarja za najboljšo stransko vlogo, se je pojavila zelo drugačna: namesto dolgolase črnolase kot kratkolasa plavalaska. Seveda je vzbudila pozornost novinarjev, ki so spremenjen zunanji videz takoj povezali z morebitno novo vlogo. Nakar je Marisa povedala naslednje: »Svojo neodvisnost rada kažem skozi spremembe — četudi z lasuljo.«

Dodajamo
piko
na
i

Plus

Odslej vsebujejo naši bencini dodatek plus5.
Plus5 bistveno izboljšuje lastnosti goriva in ponuja uporabniku
ob enaki ceni pet pomembnih ugodnosti:

manjšo porabo goriva

boljše zgorevanje

zaščito motorja pred korozijo

brezhibno delovanje motorja v vseh vremenskih pogojih

čistejše okolje

PLUS5

bencini z dodatkom

PETROL

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

GEORGE SOROS: ZA MINUTO 5000 DOLARJEV NAJBOGATEJŠI HAZARDER

Ameriški Madžar židovskega porekla s stalnima bivališčema v Londonu in New Yorku in številnimi delovnimi mesti na vseh svetovnih finančnih borzah, George Soros je po prepričanju poznavalcev najbolj plačan finančnik na svetu. Na seznamu revije Financial World je prvi med stotimi z dobički zasutimi ljudmi. Lani je ustvaril 650 milijonov dolarjev dobička in tako so mu zračunali, da zasluži v eni minuti 5000 dolarjev.

Tudi njegovi uslužbenci niso revni, v primerjavi z njim pa gre za bistveno nižje zneske. Njegov glavni valutni trgovec je lani zaslužil 110 milijonov dolarjev, njegova pomočnica, tridesetletna Elisabeth Larson pa 8 milijonov, s čimer je 68. na seznamu najbolje plačanih na Manhattnu. Sorosu sledi neki Michael Steinhardt z 250 milijoni in famozni Bruce Kovner, ki je pred petnajstimi leti svoj investicijski fond zasnoval na račun kredita s pomočjo kreditne kartice v skromni višini 3000 dolarjev.

Večino tega denarja so finančni mojstri zaslužili v času evropske denarne krize, ko so spekulativno napadali angleški funt in italijansko liro. Milijarde dolarjev, mark in funtov, ki so jim ogrožene centralne banke skušale ohranjati vrednost, so končale v žepih volstritskih hazarderjev.

Mnogi med njimi so kot Soros postali radodarni sponzorji, hkrati so nadalje-

vali s svojo denarno in politično igro. Soros na primer

skuša zbijati vrednost nemške marke, vse večji pa je tudi njihov vpliv na dogajanja v postkomunističnih režimih ter v utrjevanju ameriških interesov v Evropi. Šele čez leto ali desetletje bo jasno, v kolikšni meri so ti finančniki vplivali na svetovno globalno politiko.

Najvplivnejši svetovni igralec na borzi, nedoumljivi George Soros, je po ocenah poznavalcev finančnega sveta najbogatejši finančni hazarder

POBEGNIL IZ SUŽENJSTVA

Enajstletnemu kitajskemu šolarju je uspelo skoraj nemogoče. Ubežal je iz suženjstva in se vrnil domov po poti dolgi okoli tisoč kilometrov. Fanta sta zgodaj pomladi dva moška ukradla iz šole

v Wuhanu. Prodala sta ga kot sužnja nekemu kmetu v oddaljeni provinci Henan. Ta ga je mučil in kasneje preprodal drugemu kmetu v provinci Hebei, od koder je fantič z nekaj drobiža v žepu po

treh mesecih našel domov. Suženjstvo, ki so ga komunisti leta 1949 prepovedali, se v zadnjem času spet pojavlja in v tisku je vse več vesti o zlorabljanju žensk in otrok kot suženjske delovne sile.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Lahko se zgodi, da boste morali prebroditi precej neugoden teden, možni so spori v družini, odlaganja obveznosti in zastoji pri delu. Ne načrtujte predalet naprej, saj vas lahko realne okoliščine hitro postavijo na trda tla. Previdno torej. Srečne številke: 2, 5, 7, 18, 28.

Bik 21. 4. – 20. 5.

Bliža se vam ugodno obdobje, v katerem si lahko finančno opomorete in učvrstite poslovne vezi, a ne dovolite si, da vas zanese izven zastavljenih načrtov. Možne so težave v družini oziroma partnerjevo nezadovoljstvo, ki pa ne bo dolgotrajno. Srečne številke: 1, 4, 9, 10, 27.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Premostiti boste morali določene ovire, ki bodo napoti vaši sreči v ljubezni, kar bo v naslednjem tednu vaša poglavitna skrb. Želite si, da bi postalo vse idealno, vendar s svojim ravnanjem to hkrati zanikate. Pokažite več potrpežljivosti. Srečne številke: 3, 6, 7, 12, 21.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Če se odpravljate na potovanje, potem vse skrbno preverite in načrtujte, saj so možna odlaganja ali manjši zapleti. Četudi se boste ukvarjali z morebitnimi nesporazumi v ožjem družinskem krogu, se vam obeta dokaj soliden teden. Pokažite ustvarjalnost. Srečne številke: 5, 6, 8, 19, 22.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Na prvi pogled je vse lepo in prav, lahko pa se pojavijo nekatere vsakdanje omejujoče okoliščine, ki bodo slabo vplivale na vaše razpoloženje in zdravje. Nekateri stari, nejasni simptomi vas bodo znova aktivirali. Denar lahko ustvari težave. Srečne številke: 2, 6, 7, 15, 29.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Ne obremenjujte se preveč s srčnimi zadevami, saj nastalih problemov na ta način ne boste uspeli rešiti. Morda je nastopil čas, da si fi-

nančno opomorete, zato se bolj posvetite delu, ki ga opravljate. Varujte se nekontroliranih čustvenih izbruhov. Srečne številke: 3, 4, 7, 14, 25.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Obkrožali vas bodo nekoliko prenapeti odnosi z okolico, tako v domačem kot službenem krogu. Posvečali se boste finančnim zadevam, ki vas pestijo že kar nekaj časa. Skušajte se nekoliko sprostiti, in če je le mogoče, se odpravite na krajši dopust. Srečne številke: 1, 7, 9, 13, 27.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Če se vam bo uspelo upreti globokim razmišljanjem o minljivosti življenja, o ljubezni in varnosti, boste preživeli dokaj ugoden teden. Ne računajte pa, da boste na vseh področjih uspeli uresničiti načrtovano. V ljubezni boste doživljali tiho srečo. Srečne številke: 3, 4, 7, 10, 28.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Kako boste preživeli prihajajoči teden, je v največji meri odvisno od vaše pripravljenosti, da k življenju pristopite s svetlejšimi strani. Seveda

imate svoje razloge za nemir in nezadovoljstvo, na drugi strani pa vas bodo mnogi znali podpreti. Srečne številke: 2, 4, 5, 17, 23.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Preplavilo vas bo razjasnjevanje kaotičnih ljubezenskih odnosov, življenje vam lahko zaplete obujanje starih spominov, ki pa so zdavnaj minili in z vašo sedanostjo nimajo nobene zveze. Pokažite razumevanje, pri delu pa voljo in ustvarjalnost. Srečne številke: 4, 6, 9, 16, 20.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

V ljubezni boste doživljali nekatere spremembe, če ste vezani že dalj časa, predvsem pridih nove romantičnosti. Ne bežite pred novimi izkušnjami, izkoristite čas, ki je ugoden za sprostitev in morda tudi potovanje. Spomnite se na prijatelje. Srečne številke: 2, 7, 8, 19, 23.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

Ni vam treba z glavo skozi zid, tudi na drugačen način lahko pridete do novih spoznanj, predvsem pa ne vztrajajte v odnosih, ki vas ne izpolnjujejo, in v katerih niste sproščeni. Izprašajte se in pokažite, kar čutite. Morda bi si privoščili krajši oddih. Srečne številke: 4, 5, 8, 11, 26.

PISMA

OBČINSKI
ODBOR ZZB
NOV CELJEBORCI
O BORCIH
DANES

Spoštovani!

Obveščamo vas, da smo na volilni skupščini delegati naše občinske organizacije dne 17. junija in na zboru borcev in udeležencev NOB, ki prebivamo v občini Celje, dne 22. junija, namenjenem tudi spominu na Dan upora in Dan osamosvojitve, sklenili seznaniti pristojne in odgovorne organe z naslednjim:

1. Tako kot je bila osvoboditev 1945. leta, je tudi osamosvojitve 1991. leta nesporno veliko dejanje. Oboje je bilo hoteno od večine Slovencev in obakrat so zmagali aktivni udeleženci upora zoper okupatorja in boja za osamosvojitve, podprti z voljo in s podporo ljudstva. Na obe zmagi smo ponosni!

2. Večina življenjskih problemov, s katerimi se skupaj s pretežnim delom prebivalstva RS srečujemo dnevno, je nerešena. Njihovo reševanje smo z volitvami naložili poslancem in vladi v republiki in v občini. Vse politične stranke so v svojih medsebojno si zelo podobnih programih zagotavljale odpravo slabosti prejšnjega sistema in odpirale perspektivo v boljše življenje. Nismo ne realni, vendar smo sedaj priče zastojem, odrekamju podpore in blokadam za sprejem projektov, katerih očitno tudi primanjkuje, ki pa bi utegnili pospešiti in zagotoviti uresničevanje obljubljenega. Ob tem ne moremo mimo ugotovitve, da so bile borcem NOB, po enem letu osamosvojitve zmanjšane nekatere pravice in da Ustavno sodišče RS po izteku drugega leta še ni rešilo zadevni ustavni spor, čeprav bi se mu bilo mogoče izogniti s spremembo zakona. Zlasti pa so prizadeji bivši interniranci, ukradeni otroci in izgnanci, ki še vedno zamažajo pričakujejo odškodnino in druge ugodnosti, ki jih tem kategorijam dajejo evropske države in jih v zadnjem času še povečujejo.

3. Motijo nas ponavljajoči poizkusi razdora in delitve državljanov na »naše« in »prejšnje«, kar zaznavamo v delovanju zlasti nekaterih političnih strank. Logično in naravno pa bi bilo, da bi nadgrajevali dobro z boljšim s sočasno odpravo slabosti – vse ob podpori in sodelovanjem vseh, ki jim je volja in želja pomagati pri napredku naše domovine. Tako bi bila tudi hitreje premagana objektivna in subjektivna neizkušenost pri upravljanju države.

4. Afere, iskanje notranjega sovražnika, medsebojna obtoževanja, poveljevanje zaslug enih na račun zmanjševanja zaslug drugih dobivajo razsežnosti političnih in osebnih spopadov, kar slabi notranjo stabilnost države in njen ugled v svetu. Podpiramo in pozivamo pristojne državne in pravosodne organe kot poklicane k hitremu urejanju in reševanju nastalih in zaznavnih negativnih pojavov. Le tako bo naša nova država lahko postala resnično pravna država.

S spoštovanjem!

Za občinsko organizacijo
Predsednik RISTO
GAJŠEK

Prekijla 1941–45

Žalostno, da včasih ne znamo ceniti minulega dela in težke prehojene poti naših staršev, dedov, skratka generacije, ki je dala svoj prispevek v okviru OF, bodisi kot aktivisti, kurirji, udeleženci borbenih enot in vseh tistih, ki so z dajanjem zavetja, hrane, lastnega trpljenja, kot izseljenci ter številni taboriščniki in žrtve fašizma prispevali svoj doprinos k pokončnosti in neomajni volji slovenskega naroda, da noče biti suženj nikomur. Sem generacija, ki se je rodila po vojni in nisem obremenjen s takratnimi dogodki. Vendar čutim v sebi moralno odgovornost, da posameznike spomnim, na ponos in lastno držo. Ogledal sem si številne muzeje NOB, prebiral številne zapise, knjige s to tematiko. Kot nekdanji predsednik KO v KS Pod gradom in član občinskega odbora v Celju, sem prisostvoval pri številnih razgovorih udeležencev NOB v posameznih dogodkih, celo ustanoviteli OF, med njimi naj omenim vsaj tri: Franc Leskovšek – Luka, Peter Stante – Skala in Mitja Ribičič (pri otvoritvi plošče SZDL pri Stegu v Zagradu). Številne razgovore sem opravil z borci s področja Prekije, Slov. Medijurja in iz Prekmurja zame izredno cenjenim prvoborcem g. Stefanom Kuharjem, katerega smatram kot poštenega pisca in borca. S svojim pravilnim pristopom, tankočutnim in korektnim pisanjem odkriva pravo resnico o razvoju NOB v Prekmurju in nasploh. Ob tem, ko razkrinkava hudo kompromitiranega, medijsko poznane Staneta Črviča – Bojana in mu dokazuje vse njegove laži, ki so izvor vsega besa ter zgodovinskega poneumljanja.

Bralcu daje občutek realnega pisca, ki je zgodovinsko dobro podkovan in ki najde pravo obliko v tovrstnih polemikah. Ob tem se s spoštljivostjo vrača nazaj do padlih sotovarišev, kot so narodni heroji Dane Šumenjak – Miran, Jože Kramar – Juš, Franc Alt – Milan ter številnih drugih žrtev, ki so dali svoja mlada življenja za domovino, bodisi v ječah, borbi ali taboriščih.

Stane Črvič – Bojan, ki je glavni krivec vseh poneumljanj je s svojim lažnim pričevanjem celo zavajal zgodovinarje in samo organizacijo NOB, ki nosi vso moralno krivdo do teh nepotrebnih polemik preko medijev. Del krivde pa nosi vodstvo borčevske organizacije v Ljutomeru, ki je njegove sedaj potrjene laži tudi zagovarjalo zaradi oziroma interesov ali še iger iz časov enopartijske neumnosti.

Prosim vse pisce, ki opravljeno polemizirate s Staneom Črvičem – Bojanom, da v prihodnje ne žalite svojih sotovarišev in organizacije NOB, oz. OF na sploh, kajti kaj hitro lahko postanete podobni raznim Črvičem.

S spoštovanjem in razumevanjem do vaše bolečine vas prosim, da sprejmete to mojo pripombo dobronamerno in vas

prijateljsko pozdravljam!

LENART HORVATIČ,
Celje

REPLIKA NA
PISMO
HAJMERLE
VLADKE»KRIVICA DVAKRAT
BOLI«

Kljub dolžnemu spoštovanju do gospe Vlade Hajmerle in njenih življenjskih izkušenj, je dejanski stan, ali kot temu pravi gospa »resnica« o zadevnem dogodku, nekoliko drugačna, kot jo opisuje v pismu z dne 23. junija 1993.

Dejstvo je, da je ga. Vlada dne 16. marca 1993 na Ljubljanski cesti v Celju prečkala vozišče v času, ko je na semaforju za pešce bila prižgana rdeča luč. Med postopkom je policist, zaradi ugotovitve identitete, zahteval osebno izkaznico, kar je sprva odklonila in dodala nekaj žalitev na račun njegove mladosti. Ob preverjanju podatkov, ki jih je nato navedla, je prišlo do zapleta, saj je v evidenci prebivalcev naveden drugačen rojstni datum.

Zaradi tega sta se policista odločila preveriti njeno istovetnost na kraju bivališča, ki je bilo blizu kraja postopka. Po ugotovitvi njene identitete, je policist izdal plačilni nalog, ki pa ga je strgala in »zataknila za sireno« službenega vozila.

Ker na plačilni nalog v zakonitem roku osmih dni ni

podala ugovora (kar je seveda pisalo v »pravem potoku« na raztrganem plačilnem nalogu), je PPP Celje po običajnem in zakonitem postopku predlagala izterjavo kazni. Šele potem, ko je prejela izvršilni sklep, je gospa prišla na UNZ in podala pritožbo.

Na koncu kaže opozoriti še na poplavo terminov, s katerimi gospa opredeljuje ravnanje policistov, kot so: protizakonito, kaznivo dejanje, kriva ovadba ipd. V pravu in še posebej kazenskem, je pomen in vsebina terminov izredno precizno določena, njihova uporaba pa občutljiva, zlasti če ni podkrepjena z argumenti. Po naši oceni je bilo ukrepanje policistov in PPP Celje povsem v skladu z zakonodajo.

Druge vprašanje seveda je taktičnost in vljudnost postopka, kar pa je odvisno tudi od stranke v postopku. Gospa je kljub svojim nasprotnim navedbam, že v preteklosti kar nekajkrat imela konflikte s policisti in svojimi sostanovalci.

Spoštovana gospa Vlada Hajmerle in gospod urednik, dandanes, ko imamo vsi polna usta pravne države in demokracije, storimo tudi sami nekaj, da bi dosegli te ideale. Spoštujemo red in zakonodajo in v pustimo institucijam, kot so policija, organi za pregon prekrškov in sodišča, da pošteno in korektno oprav-

PISMO DR. FRANCU ZAGOŽNU

Po začetnem zmagoslavju ob podpisnem sporazumu med LS in predstavniki vlade je vse kmetilce obšlo upanje, da je končno vzpostavljen dialog med vlado in kmetijskimi proizvajalci. Upali smo, da živali, ki so poginile med blokado, niso nekaj dni zaman trpele. Prepričani, da bodo odločnost, pogum in vztrajnost slovenskih kmetov vili vsaj osnovno spoštovanje politikom v pisanih kravatih in teniških copatah, smo zopet dočakali hladen tuš.

Tuš je prišel v obliki pravilnika o kakovosti mleka. Spremenjena merila sicer nepoučenemu opazovalcu vlivajo lažno upanje, da bo končno užival kvalitetno mleko in da bo mlekarstva industrija s pomočjo večje kvalitete osnovne surovine lahko prodrla tudi na zahtevnejše trge. Toda to je žal le lažno upanje, pravilnik ima namreč osnovno slovensko napako, ni ga možno izvajati oziroma ne v vseh delih Slovenije.

Pravilnik, na snovi osnovnih meril za kakovost mleka določa ceno, ki bo v takšnih okoliščinah za 3 do 5 odstotkov nižja od tiste pred velikim kmečkim puntom. Če odmislimo sporno vzorčenje, kadija te toži, kadija te sodi, moramo slovencem povedati, da je za kontrolo kakovosti mleka in za kontrolo super vzorca zakonsko pristojen edino in samo Mlekarski inštitut Slovenije. Dejstvo je, da štirje popolnoma enaki vzorci, analizirani na štirih koncih Slovenije, ta trenutek dajo štiri popolnoma različne rezultate. Rezultati se recimo med ŽZ Murska Sobota, ŽVZ Celje, Mlekarna Arja vas in inštitutom BF razlikujejo tudi do 1000 odstotkov, to pa pomeni, da bo kmet za mleko lahko dobil tudi do 50 odstotkov manj, kot je njegova osnovna cena.

Za omenjeno trditev imam pisni dokaz, saj sem nekajkrat nosil mleko na omenjene štiri kraje. Takšnim rezultatom ne botruje neizkuš-

nost laborantov, marveč različna opremljenost laboratorijev. Plastično bi razlike v opremljenosti lahko prištel s kolesom na eni in jaguarjem na drugi. Sodoben bactoscan, naprava za kontrolo mleka, namreč stane pri proizvajalcu celih 26.000.000 SIT in ob pomanjkanju denarja se kontrolorji pač poslužujejo metod, ki so daleč od natančnosti.

Za mleko, vzeto direktno iz vime ene same krave ob istem času, so mi na omenjenih krajih dokazovali od 0 do 5 odstotkov vode, kar pomeni 30 odstotkov razlike v ceni.

Gospod Kračun ob podpisu imenovanega pravilnika tega verjetno ni vedel, vedel pa je to sopodpisnik oziroma strokovnjak, ki je dal soglasje in nosi zvaneči naziv kmetijski minister. Nedvomno pa je o dejanskem stanju poučen tudi prof. dr. Zagožen, ki je postal medijska zvezda ob kmečkem punktu, kar je konec koncev žal tudi edina korist le-tega. O tem so se prepričali tudi konjiški kmetje, ki se ne morejo načuditi, da njihove Šeke, Liske in drugo nič krivo živinče danes po celjskih merilih daje neoporečno mleko, po arjevskih pa gnojevko, že jutri pa se stvar za isto mleko zrcalno obrne.

Plačevanje po kakovosti ob taki opremljenosti za kontrolo je, spoštovani gospod profesor Zagožen, zelo vprašljivo in kmata bistveno pomembnejše od rušenja ministra Kozinca ali vaše medijske promocije.

Pozivamo vse slovenske proizvajalce mleka, naj dvignejo svoj glas in zahtevajo za izvajanje omenjenega pravilnika enotna merila in ustrezno opremo. Po novem letu se pripravljamo ponovna poostreje pravilnika, kontrola pa bo takšna, kot bi se z gledališkim daljnogledom šli astronomijo.

Za politično neopredeljene proizvajalce mleka

SREČKO ČATER

ljajo svoje delo. Policija se zelo trudi odpreti se javnosti in sprejema utemeljene kritike njenega dela, ne sprejema pa vloge dežurnega »pljuvalnika«!!!

BORIS OSTRUH, v. d. načelnika uprave, Celje

SAMI PROTI
SEBI

Vrnjena odlikovanja, pa kaj

Sem preprost upokojeni delavec, pa ne morem razumeti, kaj je hotela šesterica politikov doseči s tem, da je v vrečki kar najbolj ponižujoče vrnila prejeto odlikovanje. Bajne so protestirali zaradi sedanjega stanja v Sloveniji. Protestirali so proti edinemu in največjemu krivcu g. Kučanu, ki kakor je videti, sam sprejema vse zakone, vodi notranjo in zunanjo politiko, sam odloča, kdo dobi in koliko pokojnine, sam odloča, kdo bo dobil odlikovanja in kdo ne, odobrava državljanstva, razporeja in prodaja stanovanja, prodaja naše tovarne tujcem, meče delavce na ceste ipd. Če je tako, je razumljivo največji diktator v vsej zgodovini človeštva, v kar pa jaz, preprost človek, ne verjamem.

Čemu imamo potem takem parlament, vlado in celo vrsto komisij, ministrstev in ministrov? V vseh teh organih oblasti so bili in so še ravno podpisniki glavni. Protestirajo tako rekoč sami proti sebi in proti rezultatom svojega delovanja. Imeli so vse možnosti storiti več, bolje in drugače, ker je nekaj očitno narobe. Ni zadovoljstva v zdravstvu, šolstvu, kulturi, protestirajo kmetje in delavci, da o armadi brezposelnih in upokojenih sploh ne govorimo. Da ni tako, kakor bi moralo biti, so ti gospodje zlahka ugotovili, in namesto da bi se potrkali po prsih, mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa, so šli v napad, ker je to najboljše obramba, in s prstom pokazali na g. Kučana.

Za kako naivne pa nas sploh imajo? Ni jim šlo za dobro naroda, saj tega naroda in njegove stiske pri svojih bajnih prejemkih sploh ne morejo razumeti; gre jim samo za oblast in prestiž, in ker so jim volilci jasno pokazali, kaj si o njih mislijo, so otročje užaljeni tako smešno reagirali. Verjetno so mislili, kako se bo »raja« razburila in kaj vse se bo sedaj zgodilo, če oni, naši odrešitelji, ne bodo imeli teh odlikovanj. Prava figa! Jih pač ne bodo imeli, kaj se to nas tiče! Če bi teh šest za eno leto poslali v tovarno za stroj, tekoči trak in normo in bi (če bi) konec meseca dobili kakšnih 30.000 SIT plače, bi se kaj hitro streznili in bi jih minile vse oslarije. Imeli bi toliko skrbi za svoje preživetje, da bi jim bilo kaj malo mar (tako kot ni nam), ali »nekaj man-

delcev tam gori« ima neka odlikovanja ali ne.

URBAN MLAKAR,
Cirkulane

NI OSNOVE
ZA OBVEZNO
PRIPENJANJE
V
AVTOMOBILIH!

Lani me je blizu Razvanja ustavila prometna policija in ugotovila, da nisem bila v avtu pripeta. Na vprašanje, zakaj nisem pripeta, sem odgovorila, da zato, ker se pripeta čutim negibna – utesnjena, nesvobodna in zato tudi bolj ogrožena... Miličnik je rekel, da opravljajo le svojo dolžnost in še pripomnil, da varnostni pasovi ohranjajo življenje in zmanjšujejo invalidnost in da so to ugotovili strokovnjaki na razvitem Zahodu, prek statističnih podatkov. To ni prav.

Odrasel, normalen človek ima po ustavi pravico in dolžnost, da sam odloča o svojem življenju in v okviru družbene sožitja. Torej, moja neprijetost drugih ne ogroža, meni pa daje občutek večje varnosti – manjše ogroženosti. Zakaj bi potem morala biti po vsej sili pripeta – v svojo škodo? Navsezadnje imam tudi pravico, če si želim vzeti življenje, to storiti s sredstvi in metodami po svoji izbiri.

Če bi si tovrstni zakonodajalec res prizadeval za zavarovanje življenja, zakaj potem ni obveznega pripenjanja v avtobusih, vlakih...? V teh prometnih sredstvih se vozi mnogo ljudi, med njimi dosti otrok.

Kadilci in pijanci ne ogrožajo samo sebi zdravja oz. življenja, kar ni samo statistično, temveč tudi medicinsko dokazano, pa se vendar za tako ogrožanje, ki je res ogrožanje, policija ne zmeni.

Statistični dokazi o večji varnosti, če si pripet, so larifari. Res je, da pripetost lahko omili posledice nezgode, lahko pa je tudi obratno. (Pri večji nesreči se lahko mehansirni odpenjanja opokvari, lahko se roka poškoduje, in se sam ne moreš odpreti, da bi, recimo, lahko pobežnil iz gorečega avta...)

Druga skrajnost: prepoved pripenjanja bi bila tudi nesmiselna. Človek naj se ravna po svojem občutku. Če se hoče in kadar hoče, naj se pripne, zato so varnostni pasovi v prometnih sredstvih potrebni.

Jezi me že, ko berem ali poslušam, da moramo posnemati razviti svet – Zahod. Zanesimo se na svoje možnosti, ki mislijo realno. Naj nam računalniško industrializirani mozag razvitega sveta ne zamegli še zdrave, od narave dane pameti in zato ne postanimo robotniške papige »na gumbke«!

MARTINA STOJKO,
Limbuš

NOVA DOBA

išče

AKVIZITERJE

Interesenti naj se oglasio v uredništvo Nove dobe v Aškerčevi 15 v Celju

NOVA DOBA

KATALOŠKA PRODAJA

KUPUJTE CENEJE

NOVA DOBA

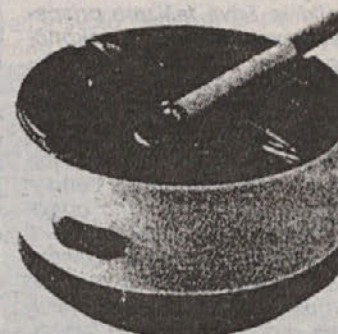
AVTO IONIZATOR

RAZPRŠI in NEUTRALIZIRA vse težke delce v vašem avtu. (Neutralizira CIGARETNI DIM, OSVEŽI ZRAK)
Enostaven priklop, na na vtičnico vžigalnika
ENOSTAVNO, HITRO in EKONOMIČNO do svežega zraka v vašem avtomobilu.

CENA: 1.920,00 SIT + poština

NIČ VEČ ZAKAJENIH PROSTOROV

EKOLOŠKI PEPELNIK GO-GO

Prijatelj kadilcev, predvsem pa NEKADILCEV. S posebej vgrajenim dvojnim filtrom (karbonski granulati in sintetična tkanina, ki absorbira dim) skrbi za čistejši zrak v prostoru. Za delovanje potrebuje dva 1.5 V baterijska vložka (nista priložena)
POSKRbite ZA PRIJETNO POČUTJE IN ZDRAVO BIVANJE VAS IN VAŠIH OTROK.

CENA: 2.880,00 SIT + poština

DEKLETA IN ŽENE – LAHKO STE ŠE LEPŠE

SAMOLEPILNE TREPALNICE

iz naravne dlake; odlično pristajajo vsaki ženski od 14 do ... let.
Priloženo lepilo vam omogoča trajnejšo uporabo.

CENA: 1.584,00 SIT + poština

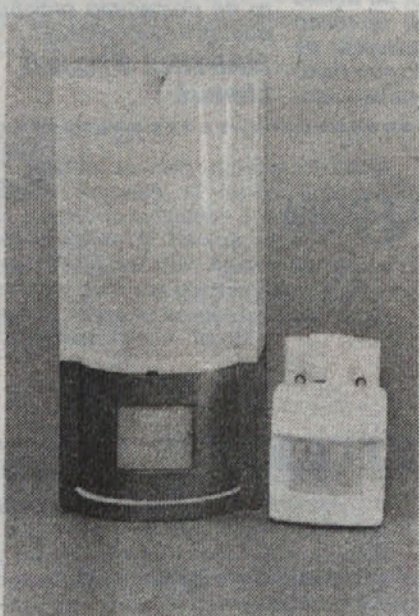

UMETNI NOHTI

v različnih barvah s priloženim lepilom. Lahko vam ponudimo: 3 vrečke po 20 kosov v treh barvah in to: ROŽNATA, BISERNA in RDEČA.

CENA: 540,00 SIT + poština

ALARMNA SVETILKA S SENZORJEM

Varuh vašega premoženja in denarja. Samodejno se prižge ob prvem mraku ali kadar se ji kdo približa.

Še posebej je primerna za verande, garaže, poslovne prostore, vhode v stanovanja in gospodarska poslopja...

ZA VAŠE VAROVANJE IN VARČEVANJE

CENA: 6.600,00 SIT + poština

VSE NAVEDENE IZDELKE LAHKO NAROČITE V NOVI DOBI
Z NAROČILNICO ALI PO TELEFONU /063 – 441 606 ali
441 215/ ali po telefaksu /063 – 26 903/ in po pošti
na naslov: NOVA DOBA,
Aškerčeva 15, 63000 Celje.

Naročilnica

Priimek in ime: _____ Naročam

_____ kosov izdelka po ceni _____ po ceni _____

_____ po ceni _____

Moj naslov: _____

Plačilo po povzetju.

S polletno naročnino imate že plačan komercialni oglas velikosti 5 cm v stolpcu.

S plačano naročnino za pol leta ali celo leto pa povrh tega postanete kandidat za pol kilograma čistega zlata.

Spoštovani naročniki!

Časi so takšni, da smo se žal prisiljeni marsičemu odpovedati. Le enemu samemu se ne smemo – informacijam. Časopis Nova doba pa skrbi za pravočasno in resnično informiranje.

Kaj še daje Nova doba?

ENAKO CENO ČASOPISA ZA NAROČNIKE ČEZ VSE LETO Mali oglas zastonj Zanimivosti iz sveta glasbe in svetovne mondene družbe Televizijski program in napovedi za prireditve

Z izpolnjeno in poslano naročilnico postanete član velike družine časopisa Nova doba. Naročnino nakažite na žiro račun Nove dobe pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tekst Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov, (števil)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

MALI OGLASI

SAĀONAKLADALNO PRIKOLICO SIP Šempeter, 16 m3, dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 069/ 46-392

KOZE Z MLADIČI ali posamezno prodam. Božo Breznikar, Stara Bučka 32, 68275 Škocjan, tel.: 068/ 76-087
AVTO FORD, star do 10 let, Jugo 55, letnik 91, prvi lastnik, kupim. Naslov Petrovče 235, 63301 Petrovče

WARTBURG, letnik 1979, prevoženih 70.000 km, prvi lastnik, prodam. Tel.: 069/ 48-374

ŽELITE DOBER NASVET, predračun, ki vam bo pomagal pri odločitvi, potrebujete strokovno vodstvo in nadzor pri gradnji vašega novega doma, potem je naslov »DOM 2000« pravi naslov. Tel.: 0601/ 21-471

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

Pol kilograma čistega zlata

za stare
in nove naročnike tednika
Nova doba

NAGRADA ZA ZVESTOBO

Začetek nove velike nagradne igre

Nova doba obvešča, osvešča in nagrajuje

Edini pogoji: plačana naročnina

DVE NEMŠKI OVČARKI, stari deset tednov, čistokrvni brez rodovnika, podarim. Marjana Požlep, Zvodno 21 B, 63000 Celje

POČITNIŠKO PRIKOLICO ADRIA B-6, lepo ohranjeno, prodamo. Cena 310.000 SIT. Dijaški dom Ptuj, tel.: 062/ 771-144, dopoldan

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopjem ob asfaltni cesti na Goričkem prodam. Tel.: 069/ 54-136
DVOSOBNO STANOVANJE, 58 m2, v središču Murske Sobotice, prodamo. Tel.: 062/ 29-443 v soboto ali nedeljo po 20. uri

RDEČE VINO, (jurko, kvinton) prodam. Pristava 21 a KOVAŠTVO ANDREJA MUŠIČA, Loka, Testenova ulica 47, 61234 Mengeš, tel.: 061/ 738-619, izdeluje in prodaja kultivatorje z ježi in valji, okopalnike, osipalnice, izruvalnike krompirja, medvrstne dognojevalnike, planirne deske, sadilnike krompirja. Stroji so namenjeni za vse vrste traktorjev. Plačilo na dva čeka.

VEČJO KOLIČINO JEČMENA prodam. Drago Predikaka, Lovrenc na Dravskem polju 56, tel.: 062/ 774-840, zvečer
GOTOVINSKI HIPOTEKARNI KREDITI tudi za fizične osebe pod ugodnimi pogoji. Faks in tel.: 069/ 82-743

R 4 GTL, letnik 90, registriran do 2. 1994, prodam. Božo Breznikar, Stara Bučka 32, 68275 Škocjan, tel.: 068/ 76-087

RENAULT 4, letnik 86, zamenjam za novejši, letnik 91, z doplačilom, ali prodam, ter motorno kolo ČZ 175, neregistrirano, prodam za 200 DEM. Tel.: 065/ 53-559

IZ NOVIC O DOMAČIH LJUBLJENČKIH ŠOK OB IZGUBI

Veliko ljudi se v prvem šoku ob izgubi štirinožnega prijatelja odloči, da enostavno ne bodo več imeli malih živali. Nočejo še enkrat preživljati mučnega slovesa. Glede na bolečino, ki si je prizadeji pogosto ne more predstavljati, je takšna odločitev povsem razumljiva.

Po določenem času pa bi morali tehtno preudariti in primerjati kratko obdobje globoke žalosti z mnogimi leti veselja, ki ga takšen prijatelj človeku lahko podari. Tudi pri tem lahko dobrodejno učinkuje pogovor z veterinarjem ali z drugimi lastniki.

In pogosto se človek vendarle omešča ob prvem pogledu na kodrastega mladiča v parku ali priliznjeno muco pri sorodnikih...

Mnogi lastniki skušajo preventivno lajšati bolečino slo-

vesa s tem, da si pravočasno preskrbijo še drugega štirinožnega cepetjavčka. Če to storimo na pravilen način, lahko tako pri stari kot pri mladi živali dosežemo pozitiven učinek. Starejša žival mora pri tem imeti vtis, da je obdržala svoj prostor v družini in zato ne sme biti zapostavljena. Tako bo na primer starejši pes brez težav prevzel vzgojo mlajšega – s tem pa tudi dobil novo moč in voljo do življenja.

O tem, če je to prava reši-

NOVICE O DOMAČIH LJUBLJENČKIH

PSI, MAČKE
IN OSTALA DRUŠČINA

OBVESTILO O NOvem NASLOVU

Društvo za odgovoren odnos do malih živali, Štihova 7/II, 61000 Ljubljana, c/o ATLANTIKI, tel/fax 324 - 457

tev za vas, se pogovorite predvsem s svojim veterinarjem. S svojo izobrazbo in izkušnjami vam bo pomagal ne le pri medicinskih vprašanjih, temveč vam lahko posreduje tudi dragocene nasvete za skupno življenje človeka in hišnega prijatelja.

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovnega informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

1. SL003-02209
PRED KRATKIM JE BILO USTANOVLJENO NAŠE PODJETJE Z NALOGO, DA VZPOSTAVI KOMERCIALNE VEZI MED SLOVENIJO IN JEMNOM. V JEMNU JE VELIKA KOLIČINA SUROVE NAFTE IN JE CELOTNA DRŽAVA ZELO ZANIMIVO INDUSTRIJSKO, TRGOVSKO PODROČJE. ADEN BO REZCARINSKA CONA. POZIVAMO VSE FIRME IN PODJETNIKE, KI ŽELIJO INVESTIRATI SVOJO TEHNOLOGIJO ALI SLOVENIJO, NAJ SE PISMENO JAVIJO: MUNIBARI ENTERPRESSES, D.O.O. LJUBLJANA, ŠTRELJEVA 7, 61111 LJUBLJANA, TEL.-FAX. 061/226-320. Naziv : MUNIBARI EWFAR-PRESIS
Država : 895 SLOVENIJA
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61111
Naslov : ŠTRELJEVA 7
Telefon : 061/226-320
Telefaks : 061/226-320
Teleks :
Kontakt : MUNIBARI HASSAN

2. SL003-02211
ČEŠKO PODJETJE PONUJA PISALNE STROJE, DELE ZA TRAKTORSKE MOTORJE IN SISTEME ZA REGULACIJO OGREVANJA IN HLAJENJA. Naziv : REMAGG s.r.o.
Država : 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj : UYŠKOV
Pošta : 68214
Naslov : SOCHOROVA 592
Telefon : 42-507/414-111
Telefaks : 42-507/414-126
Kontakt : KAREL PALAS

3. SL003-02212
SLOVAŠKO PODJETJE PONUJA TESNILA ZA VODOVODNO INŠTALACIJO, RAZLIČNIH DIMENZIJ. Naziv : VYROBA TESNENI
Država : 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj : PIEŠTANY
Pošta : 92101
Naslov : DOMINOVA Č. 35
Telefon :
Telefaks :
Teleks :
Kontakt : IVAN JURIČEK

4. SL003-02217
STROJI ZA IZSEKOVANJE, ODSEKOVANJE IN PREBIJANJE PLOČEVINE.

STROJI ZA KRIVLJENJE CEVI IN PROFILOV. BRUSILNI STROJI ZA KOVINO. Naziv : LITOSTROJ TOVARNA PREOBLIKOVALNE OPREME
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : LITOSTROJSKA 36
Telefon : 061/193-001
Telefaks : 061/558-982
Teleks :
Kontakt : MARJAN ŽELE

5. SL003-02218
ITALIJANSKO PODJETJE NUDI PO KONKURENČNIH CENAH ČRPALKE VSEH VRST ZA OSEBNO, INDUSTRIJSKO UPORABO IN V KMETIJSTVU. PROTIPOŽARNE MATERIALE, VENTILE, ELEKTROMOTORJE, PREDMETE ZA OBDELAVO LESA, STROJE IN OPREMO ZA VRTANJE VODNIH ODPRIN, VSE NOVO ALI RABLJENO Z GARANCIJO, STROJE ZA ODSTRANJEVANJE SNEGA IN POTRESANJE S SOLJO. ISČEMO PODJETJA ZA PRODAJO IN INSTALIRANJE NAŠIH IZDELKOV. Naziv : MAGINI SNC DI ZANDONELLA G. E STEFANEL G.
Država : 380 ITALIJA
Kraj : MANZANO /UD/
Pošta : 33044
Naslov : VIA DEL CRISTO NO 26
Telefon : 0432/750-722
Telefaks : 0432/750-722
Teleks :
Kontakt : STEFANEL GIANLUCA

6. SL003-02219
ITALIJANSKO PODJETJE NUDI BLAGO - JERSEY Z MEŠANIM BOMBAŽEM IN POLIESTROM. Naziv : ITERTRADE, S.A.S.
Država : 380 ITALIJA
Kraj : TRIESTE
Pošta : 34147
Naslov : VIA CABOTO 23
Telefon : 40-381-556
Telefaks : 40-381-376
Teleks :
Kontakt : FEDERICO CARDARELLI

7. SL003-02220
ISČEMO PROIZVAJALCA KOVINSKE GALANTERIJE, KI PROIZVAJA SKLEPNE SPONE DIMENZIJ 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 IN 100 MM. Naziv : CIS GZS
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : SLOVENSKA 41
Telefon : 061/150-122
Telefaks : 061/219-536
Teleks : 31-138 GZ SL
Kontakt : INFORMACIJSKA PISARNA

8. SL003-02221
- AVTOMATIZACIJA PROIZVODNIH PROCESOV

- INŽENIRING MERILNE IN RAČUNALNIŠKE OPREME - PROJEKTIRANJE IN IZVEDBA ELEKTRO POSTROJEV. Naziv : TAM - TRONIC, D.O.O.
Kraj : MARIBOR
Pošta : 62000
Naslov : PTUJSKA 184
Telefon : 062/412-031
Telefaks : 062/412-031
Teleks :
Kontakt : RUDOLF PEČOVNIK

19. SL003-02235
NIVO ZNANJA ZAPOSLENIH NAM DOPUŠČA ZASTOPANJE FIRME, KI PONUJA IZDELKE VIŠJE TEHNOLOŠKE VSEBINE. NUDIMO TUDI MONTAŽO IN SERVIS. Naziv : TAM - TRONIC, D.O.O.
Kraj : MARIBOR
Pošta : 62000
Naslov : PTUJSKA 184
Telefon : 062/412-031
Telefaks : 062/412-031
Teleks :
Kontakt : RUDOLF PEČOVNIK

20. SL003-02237
ŽELIMO VZPOSTAVITI POSLOVNE KONTAKTE S PODJETJI S PODROČJA PROIZVODNJE IN PREDDELAVE KOVINE IN PLASTIKE. PODROBNEJE 84 INFORMACIJE POSREDUJEMO PO TEL. 061/315-539. Naziv : CLAIR, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA - BEŽIGRAD
Pošta : 61113
Naslov : DUNAJSKA 47
Telefon : 061/315-539
Telefaks : 061/315-539
Teleks :
Kontakt : BORIS KOŽELJ

21. SL003-02238
PRECIZNI ODLITKI IZ CINKOVH ZLITIN /DO 500 G TEŽKI/ S POUČKOROM NA MEHANSKI OBDELAVI /STRUŽENJE, REZANJE NOTRANJH IN ZUNANJH NAVOJEV, POVRTAVANJE.../ IZDELANI PO KUPČEVH NACRTIH. PO POTREBI SO TUDI GALVANSKO OBDELANI. VGRAJUJEJO SE V AVTOMOBILSKI, ELEKTRO, POHISTVENI IN V OSTALI INDUSTRIJI. ORODJA PROJEKTIRAMO IN IZDELAMO SAMI. Naziv : DIFA, D.O.O. ŠKOFJA LOKA
Kraj : ŠKOFJA LOKA
Pošta : 64220
Naslov : KIDRIČEVA 91
Telefon : 064/632-013
Telefaks : 064/631-543
Teleks :
Kontakt : BORUT AŽMAN

22. SL003-02240
NUDIMO ZASTOPSTVO ZA VSE VRSTE USMERNIKOV TEMPERATURNIH REGULA-

TORJEV, TIRISTORSKIH REGULATORJEV IN NAPRAVE ENERGETSKE ELEKTRONIKE. IZVAJAMO MONTAŽO NAPRAV, NJIHOV ZAGON IN SERVISIRANJE V GARANCIJSKEM ROKU IN IZVEN. Naziv : UTRIS INŽENIRING USMERNIKOV, TEMPER. IN TIRISTORSKIH REGUL. Kraj : MIRNA PEČ
Pošta : 68216
Naslov : ŠPANGA 28
Telefon : 068/78-211
Telefaks : 068/78-211
Teleks :
Kontakt : JANEZ ZUPANČIČ

23. SL003-02241
ROMUNSKA TOVARNA »ELECTROMOTOR« IZ TEMIŠVARA ŽELI SODELOVATI S SLOVENSКИMI PODJETJI. TOVARNA IZDELUJE VSE VRSTE MOTORJEV, GENERATORJEV, ELEKTRO OPREMO ZA KMETIJSTVO, GOSPODINJSTVO IN DRUGO TER STORITVE NA TEM PODROČJU. Naziv : ELECTROMOTOR S.A.
Država : 642 ROMUNIJA
Kraj : TIMISOARA
Pošta : 1900
Naslov : 21 BLV. REPUBLICII
Telefon : 40/96/190-083
Telefaks : 096/192-003; 192-001
Teleks :
Kontakt : DANILA PETRUS

24. SL003-02243
TELEFONSKI SISTEM DOMINO 1-4 SMO NAMENILI TELEFONSKIM NAROČNIKOM, KI ŽELIJO UPORABLJATI VEČ TELEFONOV NA ENI TELEFONSKI LINIJI DO 4 APARATE /FAX.../. SISTEM OMOGOČA ENOSTAVNO KOMUNICIRANJE V JAVNEM PTT OMREŽJU, KOT TUDI V INTERNEM PROMETU, OMOGOČA IMPULZNI IN TONSKI NAČIN IZBIRANJA /NOVOST NA NAŠEM TRGU/, JE ENOSTAVEN ZA UPRAVLJANJE IN IMA STANDARDNO VGRAJENO PRENAPETOSTNO ZAŠČITO NA PTT VODU IN MREŽNEM DELU. ATEST PTT/RUT ŠT. 19/92. Naziv : ELEKTROTEHNIKA JAMNIK KRANJ, D.O.O.
Kraj : KRANJ
Pošta : 64000
Naslov : OPREŠNIKOVA 62
Telefon : 064/223-096
Telefaks : 064/211-096
Teleks :
Kontakt : PETER JAMNIK

25. SL003-02244
ISČEJO POSLOVNEGA PARTNERJA ZA DISTRIBUCIJO IZDELKOV ZA DOM /PORCELAN, STEKLO, KRTAČE ITD./ PREDMETI ZA ČIŠČENJE IN OSKRBO HOTELOV. Naziv : CIS GZS
Kraj : LJUBLJANA

Pošta : 61000
Naslov : SLOVENSKA 41
Telefon : 061/150-122
Telefaks : 061/219-536
Teleks : 31-138 GZ SL
Kontakt : INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS
DODATNE INFORMACIJE O DELOVANJU BORZE LAH-PRODAJA NAJBOLJŠIH PONAREDKOV SVETOVNIH MOJSTROV - IMPRESIONISTOV. ORGANIZIRAMO RAZSTAVE - ISČEMO IN VZAMEMO NAJBOLJŠE IZVAJALCE. Naziv : AGLA ART, D.O.O.
Kraj : POSTOJNA
Pošta : 66230
Naslov : MALO UBELJSKO
Telefon : 067/22-158
Telefaks : 067/25-302
Teleks :
Kontakt : BORIS TINTA, MARCEL VALENTINI

9. SL003-02222
VABIMO K SODELOVANJU NA PROJEKTU MODA VSE ZINTERESIRANE INVESTITORJE ALI KREDITODAJALCE - DOLGOROČNO NA PODROČJU NOVE BLAGOVNE ZNAMKE ZA TEKSTIL, PARFUME IN MODNE DODATKE. Naziv : CIS GZS
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000 84
Naslov : SLOVENSKA 41
Telefon : 061/150-122
Telefaks : 061/219-536
Teleks : 31-138 GZ SL
Kontakt : INFORMACIJSKA PISARNA

10. SL003-02223
ISČEMO ZAČETNI IN OBRATNI KAPITAL ZA MREŽO MENJALNIC. POGOJI PO DOGOVORU. Naziv : CIS GZS
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : SLOVENSKA 41
Telefon : 061/150-122
Telefaks : 061/219-536
Teleks : 31-138 GZ SL
Kontakt : INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

11. SL003-02224
PONUJAMO TEHNOLOGIJO IN OPREMO KOVIN - PREDDELAVOVALNE STROKE ZA MANJŠE PODJETJE ALI OBRATNIKA. TRŽIŠČE ZAGOTOVLJENO. Naziv : INPO, LJUTOMER, D.O.O.
Kraj : LJUTOMER
Pošta : 69240
Naslov : PREŠERNOVA 7
Telefon : 069/82-487
Telefaks : 069/82-593
Teleks :
Kontakt : ANICA IVANIČ

12. SL003-02225
NA ATRAKTIVNI LOKACIJI V LJUTOMERU RAZPOLAGAMO S PROSTORI, PRIMERNIMI ZA PREDSTAVNI-

ŠTVO, ALI TEHNOLOŠKO ZAHTEVNEJŠO PROIZVODNJO V VELIKOSTI 400 M2. Naziv : INPO, LJUTOMER, D.O.O.
Kraj : LJUTOMER
Pošta : 69240
Naslov : PREŠERNOVA 7
Telefon : 069/82-487
Telefaks : 069/82-593
Teleks :
Kontakt : ANICA IVANIČ

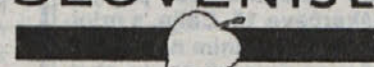
13. SL003-02226
PONUJAMO POLŽE, ANGLEŠKI HIBRID, ZALIZANE. LETNE KOLIČINE CCA. 40 TON. Naziv : INPO, LJUTOMER, D.O.O.
Kraj : LJUTOMER
Pošta : 69240
Naslov : PREŠERNOVA 7
Telefon : 069/82-487
Telefaks : 069/82-593
Teleks :
Kontakt : ANICA IVANIČ

14. SL003-02227
ŠPANSKO PODJETJE ZIRCONIO - KERAMIKA ŽELI NAVEZATI POSLOVNE STIKE S SLOVENSКИMI PODJETJI IN TRGOVINAMI /KERMAIČNE PLOŠČICE/. VSE DODATNE INFORMACIJE LAHKO DOBITE NA GORNJEM NASLOVU. Kraj : PTUJ
Pošta : 62250
Naslov : 5. PREKOMORSKE BRIGADE 11
Telefon : 062/775-389
Telefaks : 062/775-389
Teleks :
Kontakt : ZORAN MILIČ

15. SL003-02228
POVPRAŠUJEMO PO PLATNENIH ZRAČNIH BLAZINAH - GUMA PREVLEČENA S PLATNOM. Naziv : HERBA, D.O.O.
Kraj : ANKARAN
Pošta :
Naslov : LARISOVA 7
Telefon :
Telefaks : 066/38-356
Teleks :
Kontakt : SANDI KARAS

16. SL003-02229
STROJ ZA MEŠANJE IN INJICIRANJE MALT ALI PODOBNIH MATERIALOV V GRADBENIŠTVU, ZA GRADBENE OBJEKTE IN ZEMLJINE. Kraj : HOČE
Pošta : 62311
Naslov : PRI HABAKUKU 28
Telefon : 062/772-283
Telefaks :
Teleks :
Kontakt : IVAN KLANEČEK

17. SL003-02231
- AVTOMATIZIRANI MERILNI SISTEMI ZA MERJENJE NOTRANJH PREMIEROV, OVALNOSTI IN OBLIK OKROGLIN; - AVTOMATIZIRANI MERILNI SISTEMI ZA MERJENJE RAZDELILNEGA KROGA

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

ZOBNIKOV
- LASERSKI MERILNI SI-
STEMI NIVOJEV,
- VSE VRSTE AVTOMATI-
ZACIJ MERILNIH SISTEMOV
ZA MERJENJE V PROIZVOD-
NJI IN LABORATORIJU.
Naziv : TAM - TRONIC,
D.O.O.
Kraj : MARIBOR
Pošta : 62000
Naslov : PTUJSKA 184
Telefon : 062/412-031
Telefaks : 062/412-031
Teleks :
Kontakt : RUDOLF PE-
ČOVNIK

18.
SL003-02233
KO DOBITE VSAK DAN V IN-
FORMACIJSKI PISARNI CIS
GZS, SLOVENSKA 41, LJUB-
LJANA, TEL: 061/150-122,
FAX: 061/219-536 IN NA OB-
MOČNIH ZBORNICAH GZS.

Iz mednarodnega poslovno
informacijskega sistema
BORZA ponudb, ovpravevanj
in informacij za vse oblike
poslovnega sodelovanja smo
izbrali nekaj ponudb in pov-
praševanj domačih in tujih
odjetij, ki iščejo poslovne
partnerje (celotna baza je na
azpolago v informacijski pi-
sarni Centra za informacijski
sistem ZS in na vseh območ-
nih zbornicah GZS.

1.
SL003-02158
PONUJAMO ZAŠČITNO
OBUTEV /ENERGETIKA,
GRADBENIŠTVO, METAL-
NO, LESNO INDUSTRIJO
ITD./
Naziv : INTEREURO
Kraj : TENETIŠE
Pošta : 64204
Naslov : GOLNIK, TENETIŠE
75
Telefon : 064/46-486
Telefaks : 064/46-486
Teleks :
Kontakt : FRANC PERAIČ

2.
SL003-02159
ITALIJANSKO PODJETJE
NUDI KOMPLETNO OPRE-
MO IN ORODJE ZA GAŠE-
NJE POŽAROV. KATALOG SI
JE MOŽNO OGLEDATI V IN-
FORMACIJSKI PISARNI.
KATALOG SI JE MOŽNO
OGLEDATI V INFORMACIJS-
KI PISARNI.
Naziv : AMATORI - GRUPPI
ANTINCENDIO OLEODINA-
MICI BREVETTA TI
Država : 380 ITALIJA
Kraj : NUORO
Pošta : 08100
Naslov : ZONA INDUSTRI-
ALE PRATO SARDO - LOT-
TO N. 30
Telefon : 0784-294022
Telefaks : 0784-294023
Teleks :
Kontakt : MASSIMILIANO
AMATORI
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
ANGLEŠKI

3.
SL003-02162

NUDIMO IZGRADNJO IN
MONTAŽO ŽERJAVOV
- DVIGAL OD 0,2 DO 50 TON
PO MERI IN ZAHTEVI. PRO-
JEKTIRANJE NA PODLAGI
ZAHTEV.

Naziv : SUNSHINE CON-
SULT, S.R.O.
Država : 200 ČEŠKOSLOVA-
ŠKA
Kraj : CHRUDIM
Pošta : 53701
Naslov : MESTSKY PARK
274
Telefon : 42-455-47240
Telefaks : 42-455-47205
Teleks :
Kontakt : DUŠAN KOZELY
- KUNDIČ
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
SLOVENSKI, HRVAŠKI, AN-
GLEŠKI, IT.

4.
SL003-02163
KUPUJEMO VSE VRSTE PO-
HIŠTVA.
Naziv : SUNSHINE CON-
SULT, S.R.O.
Država : 200 ČEŠKOSLOVA-
ŠKA
Kraj : CHRUDIM
Pošta : 53701
Naslov : MESTSKY PARK
274
Telefon : 42-455-47240
Telefaks : 42-455-47205
Teleks :
Kontakt : DUŠAN KOZELY
- KUNDIČ
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
SLOVENSKI, HRVAŠKI, AN-
GLEŠKI, IT.

5.
SL003-02164
NUDIMO ZASTOPANJE TU-
JIH FIRM V ČEŠKI REPUBLI-
KI.
Naziv : SUNSHINE CON-
SULT, S.R.O.
Država : 200 ČEŠKOSLOVA-
ŠKA
Kraj : CHRUDIM
Pošta : 53701
Naslov : MESTSKY PARK
274
Telefon : 42-455-47240
Telefaks : 42-455-47205
Teleks :
Kontakt : DUŠAN KOZELY
- KUNDIČ
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
SLOVENSKI, HRVAŠKI, AN-
GLEŠKI, IT.

6.
SL003-02165
KUPUJEMO VSE VRSTE
PREHRAMBENIH PROIZVO-
DOV.
Naziv : SUNSHINE CON-
SULT, S.R.O.
Država : 200 ČEŠKOSLOVA-
ŠKA
Kraj : CHRUDIM
Pošta : 53701
Naslov : MESTSKY PARK
274
Telefon : 42-455-47240
Telefaks : 42-455-47205
Teleks :
Kontakt : DUŠAN KOZELY
- KUNDIČ
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
SLOVENSKI, HRVAŠKI, AN-
GLEŠKI, IT.

7.
SL003-02166
REŠEVANJE PROBLEMA
ODPADNIH VODA - GNOJ-
NICE NA FARMAH. PRODA-
JA
SISTEMA ZA ELEKTRON-
SKO NEUTRALIZACIJO
GNOJEVKE.
Naziv : O'PARA, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : LIVADA 1A
Telefon : 061/453-003
Telefaks : 061/171-275
Teleks :
Kontakt : ROMAN OPARA

8.
SL003-02167
POLJSKA DRUŽBA ZA INŽE-
NIRING IN TRGOVSKA
DRUŽBA ZA ELEKTRARNE
IN INDUSTRIJSKE PROJEK-
TE NUDI VSE VRSTE STORI-
TEV, VKLJUČNO UVOZ IN IZ-
VOZ RAZLIČNIH PROIZVO-
DOV Z VSEH PODROČIJ.
V SLOVENIJI IŠČEJO ZA-
STOPNIKA ZA SVOJO FIR-
MO.
Naziv : MAGADEX
Država : 616 POLJSKA
Kraj : A.MICKIEWICZA
Pošta : 63
Naslov : STR. 01-625
WARSAWA
Telefon : 331-894
Telefaks : 333-731
Teleks : 816041 MGX PL
Kontakt : JOZEF KOCHANSKI
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
ANGLEŠČINA

9.
SL003-02168
TRANSOCEAN POLJSKA LA-
DJARSKA DRUŽBA IN TR-
GOVINA Z RIBAMI ŽELI IZ-
VAŽATI V SLOVENIJO
PREDVSEM RIBE, MESO IN
CITRONE POD POKROVI-
TELJSTVOM FAO.
Naziv : TRANSOCEAN
Država : 616 POLJSKA
Kraj : SZCZECIN
Pošta : 70-952
Naslov : UL. ODROWAZA 1,
P.O.B. 631
Telefon : 04891/22-27-20
Telefaks : 04891/02-19-44
Teleks :
Kontakt : KRZYSZTOF BANI-
EWICZ
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
ANGLEŠČINA

10.
SL003-02169
FIRMA SAT IZ SLOVAŠKE JE
ZINTERESIRANA ZA IZVOZ
ŽIVIH ŽIVALI PREHRAMBE-
NIH IZDELKOV /SIJ, JAJCA
ITD./ GRADBENIH MATERI-
ALOV, ELEKTROINSTALA-
CIJ, MATERIALA, ŠIVALNIH
STROJEV »LADA«.
Naziv : SAT
Država : 200 ČEŠKOSLOVA-
ŠKA
Kraj : BANKA BYSTRICA
Pošta : 97401
Naslov : PARTIZANSKA 85
Telefon : 088/42-257; 088/
44-063
Telefaks : 088/42-257
Teleks :
Kontakt : MR. CHABADA

11.
SL003-02170
GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE ORGANIZIRA
NASTOP SLOVENSKEGA
GOSPODARSTVA NA MED-
NARODNEM JESENSKEM
GRAŠKEM SEJMU OD
2.-10.10.1993. SLOGAN NA-
ŠE PREDSTAVITVE BO
»VSE ZA DOM IN TURISTIČ-
NO PONUDBO«. ZINTERE-
SIRANA PODJETJA KOT TU-
DI POSAMEZNIKE VABIMO,
DA JAVIJO SVOJ INTERES /V
PRIJAVI NAJ FIRME NAPIŠE-
JO ŽELJENO KVADRATURO
IN IZDELKE KATERE NAME-
RAVAJO RAZSTAVLJATI/ IN
POŠLJEJO NA NASLOV:
GZS - G. ROMANU VERA-
SU.
Naziv : GOSPODARSKA
ZBORNICA SLOVENIJE
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : SLOVENSKA 41
Telefon : 061/150-122
Telefaks : 061/219-536
Teleks :
Kontakt : ROMAN VERAS

12.
SL003-02171
ŽELJO ZASTOPATI V ITALIJI
SLOVENSKEGA PROIZVA-
JALCA PAPIRNATIH
VREČK - SHOPPING BAGS.
Naziv : CARTABIANCA S.R.L.
Država : 380 ITALIJA Kraj
: TREVISO
Pošta : 31100
Naslov : VIA FELTRINA 264
Telefon : 0422/431-300
Telefaks : 0422/431-382
Teleks :
Kontakt : MARCHESINI REN-
ZO

13.
SL003-02172
BANKA RAIFFEISEN SALZ-
BURG AVSTRIJA S SVOJO
HČEROVSKO FIRMO HOL-
DING SERVICE, D.O.O. NUDI
SLOVENSKEM PODJETJEM
POMOČ PRI PRODORU NA
TUJIH TRGIH, OS VZHOD
- ZAHOD. IŠČE POSLOVNE
PARTNERJE. DODELAVNE
POSLE. NUDI SERVIS PRI
USTANAVLJANJU KAPITAL-
SKIH DRUŽB V TUJINI /JOIN-
T-VENTURE/.
Naziv : HOLDING SERVICE,
D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : KOLODVORSKA 7
Telefon : 061/121-145
Telefaks : 061/131-284
Teleks :
Kontakt : BARBARA SBRIZAJ

14.
SL003-02173
SKIRO NA MOTORNJI PO-
GON NA TRI KOLESA, ZLOŽ-
LJIV. MOŽNOST UPORABE,
IGRIŠČA, KAMPI, TOVARNI-
ŠKI PROSTORI, MARINE
IPD.
Naziv : TORI, D.O.O.
Kraj : GORNJI GRAD
Pošta : 63342
Naslov : ATTEMPOV TRG 9
Telefon : 063/842-007
Telefaks : 063/842-041

Teleks :
Kontakt : TONI RIFELJ

15.
SL003-02174
INVALIDSKO VOZILO NA
ŠTIRI /4/ KOLESA Z BENZIN-
SKIM MOTORJEM. PRIMER-
NO ZA INVALIDE, KI IMAJO
TEŽAVE Z NOGAMI, ZA STA-
REJŠE LJUDI, ZA ZDRAVI-
LIŠČA IPD.
Naziv : TORI, D.O.O.
Kraj : GORNJI GRAD
Pošta : 63342
Naslov : ATTEMPOV TRG 9
Telefon : 063/842-007
Telefaks : 063/842-041
Teleks :
Kontakt : TONI RIFELJ

16.
SL003-02175
ZA TUJE FIRME, KI PRODA-
JAJO V SLOVENIJI ELEK-
TROMOTORJE, ČRPALKE
ALI DRUGE STROJE IN NA-
PRAVE, NUDIMO SERVIS
ALI ZASTOPSTVO. PRAV TA-
KO SMO ZINTERESIRANI
ZA KOOPERANTSKO DELO.
Naziv : ELKOSTROJ DIRN-
BEK ANTON
Kraj : ROGATEC
Pošta : 63252
Naslov : ROGATEC 49
Telefon : 063/827-129
Telefaks : 063/827-129
Teleks :
Kontakt : ANTON DIRNBEK

17.
SL003-02177
AVSTRIJSKO PODJETJE NU-
DI POSTELJNINO IZ ČISTE
STRIŽENE VOLNE ALI POLI-
ESTRA - PRALNO V PRAL-
NEM STROJU IN PREVLEKE
ZA ŽIMNICE IZ MEŠANIH
TEKSTILNIH VLAKEN ALI ČI-
STEGA BOMBAŽA. PROIZ-
VAJA IN PRODAJA PODJET-
JE POWERFILL.
Naziv : POWERFILL, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : VOJKOVA 63
Telefon : 061/186-416
Telefaks : 061/185-048
Teleks :
Kontakt : VERENA JUSTIN

18.
SL003-02178
AVSTRIJSKO PODJETJE NU-
DI KVALITETNA POLNILA ZA
ŽIMNICE IN OBLAZINJENO
POHIŠTVO IZ POLIESTRA,
VOLNE, BOMBAŽA IN SVI-
LE. MATERIAL JE KEMIČNO,
MEHANSKO ALI TERMIČNO
UTRJEN.
Naziv : POWERFILL, D.O.O.
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : VOJKOVA 63
Telefon : 061/186-416
Telefaks : 061/185-048
Teleks :
Kontakt : VERENA JUSTIN

19.
SL003-02179
BRITANSKO PODJETJE IŠ-
ČE PODJETJA V SLOVENIJI,
KI BI - SESTAVLJALA SE-
SALCE IN DROBNE GOSPO-
DINSKE APARATE - SE-

STAVLJALA PLASTIČNE
IGRAČE.
IŠČEJO TUDI DISTRIBUTER-
JE VITAMINSKIH IZDELKOV,
ZELIŠČNIH IZDELKOV IPD.
84 Naziv : MARKETING AS-
SOCIATES INTERNATIONAL
LIMITED
Država : 826 VELIKA BRITA-
NIJA
Kraj : PORT ST. MARY
Pošta : POB 4
Naslov : ISLE OF MAN: 1M99
5QQ
Telefon :
: 9944-624-834-831
Telefaks
: 9944-624-835-034
Teleks :
Kontakt : MR. GEORGE T.
EGEE

20.
SL003-02184
ITALIJANSKO PODJETJE
POVPRAŠUJE PO USNJU ZA
POHIŠTVENO OPREMO,
GALANTERIJU TER ZA
OBLEKO.
Naziv : SONJA JAURIC
Kraj : LJUBLJANA
Pošta : 61000
Naslov : VIDOVDANSKA 3
Telefon : 061/323-157
Telefaks : 061/321-505
Teleks :
Kontakt : SONJA JAURIC
JEZIK : SLOVENSKI

21.
SL003-02192
OB LETNI KONFERENCI
PRESEDNIKOV KMETIJ-
SKO GOZDARSKIH ZBOR-
NIC AVSTRIJE, KI BO OKTO-
BRA 93, BO PREDSTAVITEV
AVSTRIJSKIH STROJEV IN
NAPRAV ZA GOZDARSTVO.
INTERESNTI NAJ SE OBR-
NEJO DIREKTNO NA PO-
NUDNIKOV NASLOV.
Naziv : LANDWIRTSCHAFT-
SKAMMER FUER OOE.
Država : 40 AVSTRIJA
Kraj : LINZ
Pošta : A-4021
Naslov : BERGSCHIOESSL-
GASSE 7
Telefon : 0732/6902-431
Telefaks : 0732/6902-444
Teleks :
Kontakt : ARNOLD GERNOT

25.
SL003-02200
ITALIJANSKO PODJETJE IŠ-
ČE PRODAJNE AGENTE ZA
TEKSTILNI IN KOZMETIČNI
SEKTOR. DOBRO IN ZANE-
SLJIVO PLAČILO.
Naziv : LAMPO, D.O.O.
Kraj : ŠMARTNO PRI LITJI
Pošta : 61275
Naslov : STARETOV TRG 24
Telefon : 061/881-590
Telefaks : 061/881-590
Teleks :
Kontakt : MAGDA GROSNIK
DODATNE INFORMACIJE
O DELOVANJU BORZE LAH-
KO DOBITE VSAK DAN V
INFORMACIJSKI PISARNI
CIS GZS, SLOVENSKA 41,
LJUBLJANA, TEL:
061/150-122, FAX: 061/
219-536 IN NA OBMOČNIH
ZBORNICAH GZS.

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

FOTOREPORTAŽA: PIVO IN CVETJE

BOG LJUBI LAŠČANE

Najstarejša, najtrdovratnejša in najbolj množična turistična prireditev v državi – Pivo in cvetje, ki jo že devetindvajset let prirejajo Laščani, se je iztekla v – pivu.

Sedem dni in devet noči se je v Laškem zvrstilo skorajda vse, kar zabavnega država premore. Domačini so program začeli s starimi običaji in šegami, pred šranjo in oltar pa spravili Angelco, ki je vzela Ferda na kmetijo v Rečici.

Pivovarji so si v tej pasji vročini edini meli roke: Poznavalci trdijo, da se je skozi Laško v teh dneh zvrstilo več kot 150.000 ljudi, za boka po 90 SIT gor ali dol. Praznovanje so zaključili po običaju – komaj dva razbita nosova.

Foto: Sherpa

